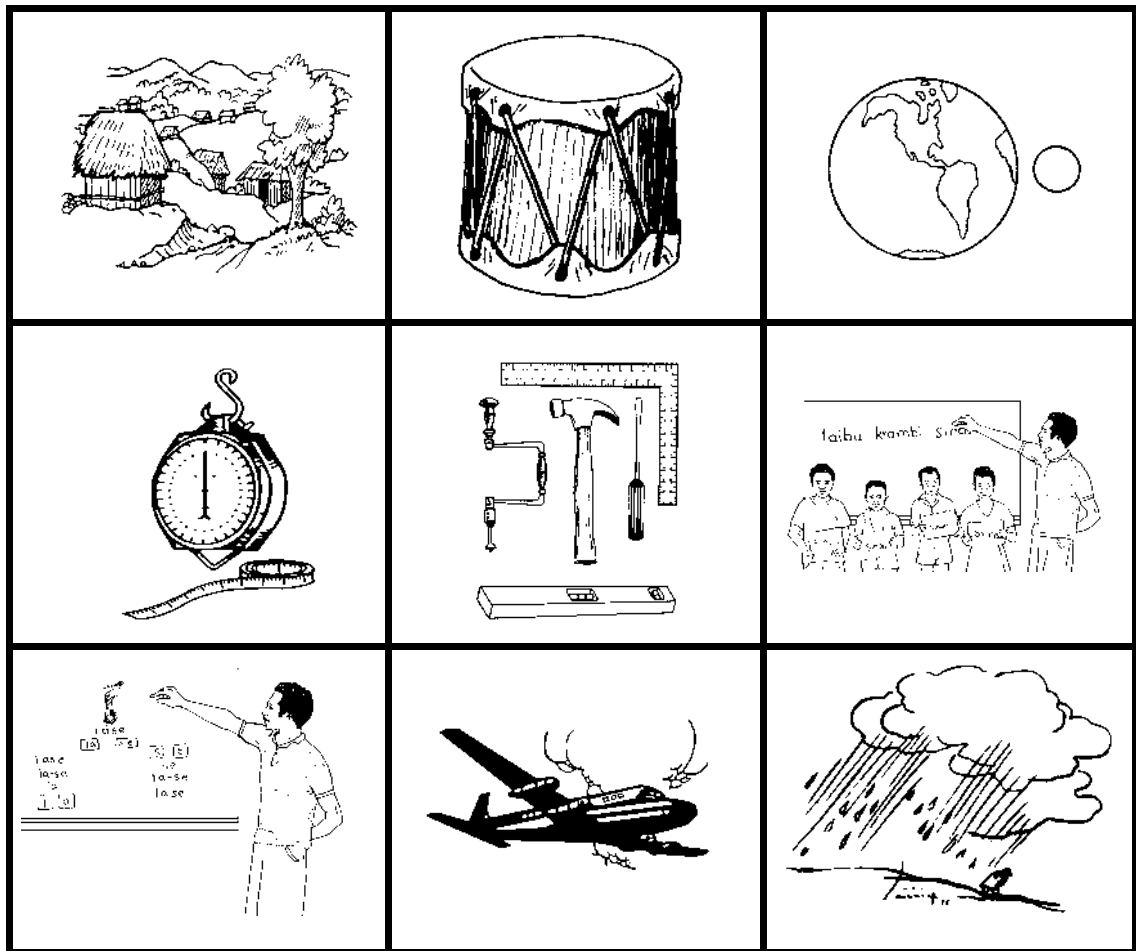

Estetíks u busqíkqe Iqabííbídíñua

Alkítáábá ágarrañlá tháñ

Shúlindu 4

Berta

Estetíks u busqíkqe Iqabíbíbídíñua

Alkítáábá ágarrañlá tháñ

Shúlindu 4

Maabá jáhazóne

- Áhmed Usmán

Maabí musqóne hu

- Baadwí Mahámad
- Yúsuf Músa
- Abdunásír Alí

Grade 4 Berta Aesthetics Teachers Guide

This booklet is a product of the Benishangul-Gumuz Language Development and Multilingual Education Project which is a joint project between the Benishangul-Gumuz Education Bureau, Bureau of Culture and Information and SIL Ethiopia.

Benishangul-Gumuz National Regional State, P.O. Box 64, Assosa

SIL Ethiopia, P.O. Box 2576, Addis Ababa

Title: Estetíks u busqíkqe Iqabííbídíñua
English title: Grade 4 Berta Aesthetics Teachers Guide
Language: Berta spoken in Ethiopia
Type of book: Teachers guide
Year of publication: July 2011
Number of copies 20
Cover page illustrations © SIL Ethiopia

Translators & Editors: Áhmed Usmán, Baadwí Mahámad, Yúsuf Músa, Abdunásír Alí

Original Authors: አዲኛው አለምነህ እና አበባው ከልካይ (Adugnaw Alemneh and Abebaw Kelkay)

© Alhoría kqedqe ma álú dqííñá tha almáktabá algírayóyú thá Ikqlím Beníshangúl Gúmuz.

Ahuha Alú

Rootha alú

Gundí

1. Akqusqo dqukqúnúñ	1
1.1 Añáñkqa	1
1.2 Gíñbuushú ñeero	4
1.2.1 Shakqala ma shabbahuqí	6
1.2.2 Alqáda u gíné alqadó	11
1.2.3 Haara u hohóz	13
1.2.4 Gíné almusíqó	15
1.2.4 Aqílí alqadó	17
2. Akqusqo Hollóñoníñ	
Assáháñkqa	28
2.1 Annadáfá alu	31
2.1.1 Shakqala ma shabahuqí	37
2.1.2 Almádaras asqawarthíña	42
2.1.3 Ihuluá níño thá idéle	43
2.1.4 Akqusqo taláta	
3. Akqítho alú busqíqethú	
3.1 Thabá	67
3.1.1 Gíñ shákqallá tháábá	68
• Dqaakqa u mufa	68
3.1.2 Arrásím	71
3.1.3 Alhítím	74

3.2. Gíñgú shákqallá thá hu u thaabá -----	81
3.2.1 Gíñ shákqallá añ dqukqúnúñ-----	81
• Guudqá dííñu -----	82
• Almízáan alú dqííña -----	84
• Shímbíríña -----	91
3.3 Gíñ shákqallá ma alé thóthohíñgalá huqí -----	94
• Gugudqíña -----	95
• Shepqena u guudqa -----	96
• Aqílí gagíñugalá -----	97
3.3.1 Gíñ íllá ma alé náfagalé tha alqídda	
Shapqutha u hu ashuríña -----	100
3.4 Aguzua thá shá shapquthá almusíkqóle	
(Alhíssa 14)-----	103
3.4.1 Gugudqíña tha almuusíkqale -----	108
3.4.2 Kaaraba tha almusí kqale -----	110
3.4.3 Dííńí alú guudqa tha almusíkqa -----	112
3.4.4 Aguzua tha almusíkqale -----	116

Háduñíndu

Algíráyá Estetíksu u mbá busqíkqe íqabíbídíñuó náfaqí míllañ sha áné ab-
adqíña busqíkqeqí u áné ádqañthíña añ gundí maadá famílu

Alkítáábálé ma jahazá tha alkqanúná almadaraso mbá tqokqolo u
maíyu algíráyaya asuuró, mbá almusíkqó u mbá busqíkqe íqabíbídíñuó.

Algíráyáléyú sha álé ágarraña kútur kútur shílthíñí u shól geedíe
gundí. Shambále maane álu límma pqíshí shá gundí maada u pqaadugígú
ma ñalúmáre.

Alkítáábálé mbá shulíndu árbaqa mmaané u ma jahaza shambá
hulune tha alqúmúra geedúle u thá añá marele, ma thapqalé thá gíñ gíí
máábá ágarrañíle áwassalíñ geedí alhádfá fédqílá tha alú. Ma jahaza ma
alkítáábá máábá ágarrañí u ma alkítáábá ágarrañ la thañ Aleshan shúgó
walá sholuyu ma álé nafale than.

Alkítáábá estetíksu u mbá busqíkqe íqabíbídíñuó ma jahazá thá gíñ gíí
geedíle mbá gúdígá mare u sha maíyu ashúkqúlá madí mbá abdqíñ al-
gúdúra geedúqí asaqá ágarrañne máábá ágarrañí u mbá gárrane geedí
mare pqaadugá ma pqíshí Alkítáábálé ma jahaza ma huluqí thá sílebasle u
tha alhádfá sílebasulé u ma gássamá tha akqusqo taláta.

Mbálegú 1. Añáñkqa

2. Assáháñkqa

3. Busqíkqe alú

Akqusqólégú kqíllíñ ágarrañlá tha alhíssa 180. Má álé ágarrañ máábá
ágarrañí áthíkqíñ geedí añ gundí maada algúdura u atqábáqá pqíshí.

4. Ádqañthíña algúdúra máre mbá apqaaduo u mbá alqíhtíramú

Akqusqo dqukqúnúñ

Añáñkqa (Alhíssa 50)

Alhádáfá ákqusqolé

Geedí mín mbá kqódí náré akqusqolé, gádarígú máré:

1. Maada gíñ gídí aruh mbá holí tha alqíkqlímá mareyú na alon, na zízí u na ímumulíñua (ímulíña)
2. Ádqañthíña algúdúra mare mbá gíñ tqó kqolo gígí
3. Maada gíñ dqíñgala alqáda alú u gíné alqadó ólú

1. 1 Gíñbuushú ñeero (Alhíssa 1)

Alhádaf

Geedí mín mbá kqódímáré addársálé máré kqééra gíñ gídí aruh hu mbá holí tha alqíkqlímá mareyú

Shambá ágarrañla addarsálé

-Álá dqokqotha geedí mare kqééra gíñbuushú ñeero hu mbá holí thá ñeerayú.

-Álá daa geedíé ashú kqúlá alu u mbá alu buuró máre kqééra

gíñbuushú ñeero hu u máre ádqafaru thá booloyú máré, tha ashákílá mare u tha alóná mare.

-Álá daa geedíé ashúkqúlá thaayu máré fágado gíñ kqééro mare hu ma pqíshí.

-Álá áshakqalthíña geedí modélí gíñbúúshú kqééro mare hu máré shákqala thá sqakga, máré sáwara u máré dqúúle tha alóná sha-bahauné than.

Gíñ pɔadí addársalé

- Galam rasás
- alwárga
- alón (albúúhía)

Iqabara u íyú pɔeera

Álá ákada ma geedí gádarígú maré kqééra gíñ gídí arúh hugú mbá holítha alqíqqlímá máreyú.

Álá ákada ma geedí gádarí mare kqééra gíñbuusgú ñeeró hu mbá holígú tha alqíqqlímá máreyú.

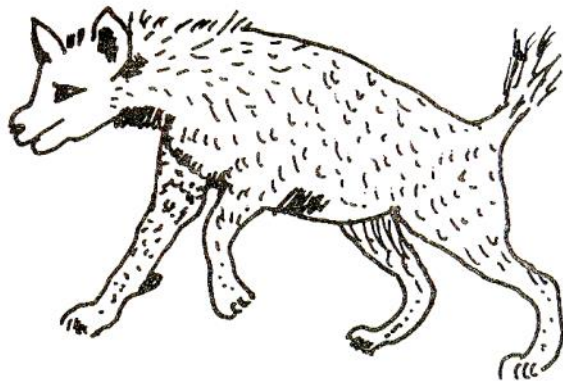
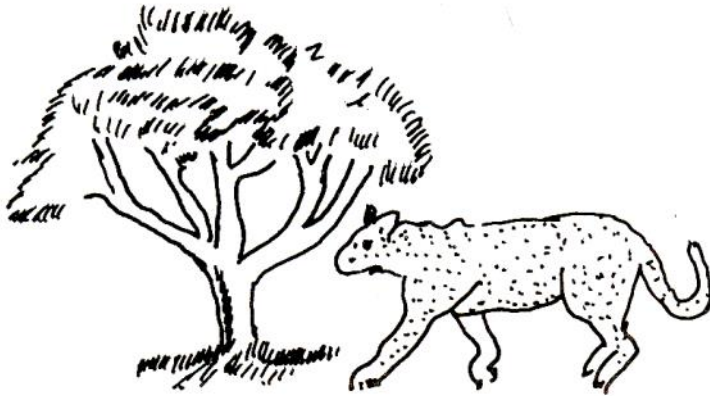
Gíñbuushú ñeero gúdígú thá ñeerayú thá sqísqía alú thá duudu alú tha azururuyú u thá báarayú thínthíná máre shíñ duudu, sqísqía are u sqísqía fíílí mbá thíkqí mارة thá ñeerayú mmaané. Mbá kqól uqúñgú shíñ gíñbuushú thíkqí mارة thá ñeerayú ñínéñ kqól mare. Gíñ buushú ñeero holígú mbá durra maabí.

Gíñbuushú ñeero pɔarí alqádú máre aregú thá bíídqa, thá laaña, tha shuukqa thá búluñ u thá aña mارة shabbaha.

Másal :- Boríd, pɔero mugu u shíñírá ñeero Gíñbuushú ñeerólegú dqafaruqí tha alóná mارة u tha atqabaqá mارة múngúnuñgú íthígí maabíqí u muñgúnuñgú shíñ thúlí maabí alú gíñbuushú ñeero holígú mbá adígá máábí maré shúúsho thá hánduñéqí u mارة seqíña.

Gíñbuushú ñeero aleshan tha alkqábayu ñínéñ gúdí mare álá dqííñagá alkqáábá máre alú. Alkqába ma dááralá alú u ma kqííralá alú gíñbuushú ñeero thúlígú Gíñbuushú ñeero ma hole áthíkqíñ adáár fuudá thá maabí zúúrane.

Alkqába alú kqíira walá gíñbuushú ñeero bás ñíneñ gágíñné alú lakín hárabí alháwá adaarú. Rothále walá gíñbuushú bás ñínéñ dúrrané lakín durra maabí míllañ Ale shañ shúgo áamáabí kqíllíñ dqííña gíñbúsí alú alú.

Assúra 1.1. Gíñ buushú ñeero

Unit 1

1.1 Bridging Activity

Word Bank

Deforestation – Sqisqía alú kqiira
Conservation – Lithamthám tha albál
climate change – Alháwáqi kqayara (íithothóh)
carnivore – Gíñbuushú kqólí uqúñ
wild animal – Gíñbuushu ñeero

Fill in the blank:

1. Animals that live in the forest are called _____ [wild animals]
2. Cutting trees and burning the forest are causes of _____ [deforestation]
3. One of the outcomes/results of deforestation is _____ [climate change]
4. A lion is an animal which eats only meat. It is called a _____ [carnivore]
5. _____ includes not cutting the trees in the forest. [conservation]

1.2 Shakqala ma shabbahauqí (Alhíssa 7)

* Mísqé shoorú

* Booríd /pqero

Thoñoríndú á garrañlá tháñ

- Álá daa geedíe ashúkqúla alu mbá alú buuró mارة kqéera gíñbuushú ñeero hu tha alóná mارة, tha zízí mارة u thá booloyu mارة
- Álá daa geedíe ashúkqúlá thaayu mارة fágado gíñbuushú kqééro mارة hu ma pqíshí.

-Álá áshakqathíña geedí modélí gíñbuushú kqééro mare hu thá sqakqa, mare sáwara u mare dqúúle tha alóná shábbahane.

-Alá ágííthíña geedí booloyú gíñbúúshú ñeero u shamba zaa mare.

-Alá kqala geedíe mare ásqara gíñ shákqaló márahu.

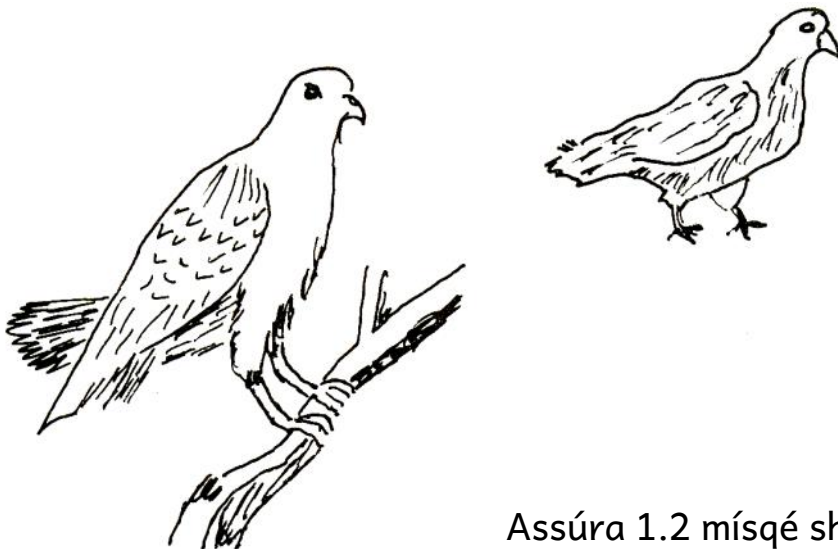
-Gíñ shákqaló géedí alá kqala máarthé mare ázala mbá pqííshí.

-Mbá ázálá mare alá tháma añá madíné.

Gíñ pquadí addarsalé

- Irsásí (kalam rasás)
- Alwárga
- Albúúhía
- Alfúrshá albuuhío

1. Mísqeshoorú: Tha adáárañkqayú mísqé shoorú holígú míllañ. Alóna mare dqafaruqí tha aínsámáre gídí alóná sqawarígú míllañ. Mísqé shoorú thíñ sqísqía aregú. Holígú fish mbá kqól uqúñ. Márae buura ñeera alú márae gía dúúlé sqawarí tháñ tha sqísqía ala, thá bulíndu, thá shéékqe alú u tha azoola busqíkqe mísqé shoorú ol húhúlugú u badígú tha alháwayú thá búá alú máre.

Assúra 1.2 mísqé shoorú

1.2 .2 Bridging Activity

Word Bank

- Herbivore – Gíñbuushú thîñi ñeera
- Omnivore – Gíñbuushú kqóli uqúñ u mbá thiñî ñeera
- Model – Almodél

1. Each student will show their model of an animal to the class and say the following phrase, filling in the blank as appropriate:

“I have made a model of a _____ [carnivore, herbivore, omnivore]

Alqáda u gíné alqadó (Alhíssa 4)

- Haara

- Hohóz

Alhádaf

Geedí ma kqóda addársalé gádarígú mare

-Kqéera alqáyná alqírís u hu mbá holí tha alqíkqlímá máreyú.

-Iíla aqíílí u hohózá álqadó

Thoñoríndú ágarrañlá than

- Álá ákqerthíña geedí alqádábá albooshó hu

Masal :- Álá árothíña gíngú gííla ma albóosha íthígé tha adará máreyú

- Álá kqala geedíe mare állama hohózá álqadó u méré mádíñe tha alfásílú Álá geera geedí madíne hohoz ma pqíshí álá áhozíñagú tha alfásílú.

Gíñ p̄qadí addársalé

- * Oorí
- * Gíñ sqawaró
- * Assúra
- * Almussá jel

Alqáda u gíné alqadó

Gíñ kqalgalá sha alqáda gíñ gígíñ máábí mín gábul u mbá mazuo máréqí tháñ ñineñ mmaane. Alqáda dámí shambá rothíla, shambá hadqula shambá rábbalá geedí, shambá thíñla, shambá gídíla alhakúma u shambá mádíñla addíní ma dqukqunúñ.

Ma hatháñ kqála shúgó Itíopqía gídí alqádá kqedqe mbá ádqafaru ñiné mín adáarañgúnuñ. Hohóza kqedqe mbá alqadó, gíñ hozíla tháñ, ñíísha, gíñ sqawaro gídínegú mbá dqafaruqí míllañ

Mín gíñ íllágú almúñgula, gorosh, adalo u dqañí míllañ. náñ kqalgalá shagíné álqadó ? Gíñ kqalgalá sha gíné alqadó gíñ shákqalá máábí gábulu tha shímbílá ma halaga thíkqá mare mbá p̄qúlíñ alqádaqí, attaríhí, u atqabí famíluqí u mbá ádqafarlá aqolí p̄qeríñíeqí mmaané.

Másal : Gíñ shákqalá máábí gábul u mbá dqafara maré alugú míthíl

- **Mbá alharbú** : themer, hangír, bandír, albúntuk -----
- **Mbá almusíqó** : Anóba, waaza, bolo, nagára, arabába - - -
- **Mbá busqíkqe íqabíbídíñuo**: gorosh, almúngula, murthá akarabíña, adalo - - -
- **Mbá ma kataba**: Gíñ ma katabá thá bele are, assúra - - -
- **Ñíísha**: ajalabía , almarkúb, attób - - - -
- **Alqíddá shulú**: algáda, abadqí, íísqú, afíóñkqo - - -

Gíne alqadó alíshan shákqálá máábí mín tha aluyu, tha azámáná dqafaruqíyu u thá añá dqafaruqíyu alqainá maré shíñ dqafaruqí shambálo. Alíshan shúgo ñínéñ walá kqalgala gíne alqadó sha mbá máába dqukunúñ walla mbá máábí ázzáman kqíllíñ mma mare.

Gíñ kqalgala sha gíne lé gíñ ma halagagú mbá zíí kútur míthíl báará azoolá, sqakqá zíí kútur, bulí u añá gúdí gíñbúúshu.

Adáaráñkqa Itíopqía maíyu alkqomía hór añ míllañ. Maíyu gíne almusíkqo mbá hórí añ, Áyu alkqomía gídí haara mbá pqúlíñne añ pqíishe tháñ, añ shunañgañí tháñ, ashatqáaraqí tháñ u pqíshua tháñ. Alá pqúlíña geedíe gíne almusuíkqo mbá beelá u mbá fúllá thá shoora.

Másal

Tha alqíqqlímá Beníshangúl Gumuzú gíne almusíkqo holí mbá beela, mbá shooró u mbá dííñu.

: Alá pqúlíña geedíe gíne almusíkqó mbágú holí tha alqíqqlímú máré maada.

- Alá pqúlíña geedíe gíne almusíkqó mbá beelá (shápqúthíla) u mbá shooró na gíñ ma máré tháñ shakqalá u shambá nafaláne tháñ.
- Alá ádamthíñ geedí gíne almusíkqó tha almádarasúe u gíñgú gílláne tháñ u maré pqúlíñe shambá gílláne.

Gíne alqadó alú dqííña

Alá pqúlíña gíne alqadóqí nagíñ dqíñgaláne alú u walá ma dqííñalá alú na gíñ gííne.

Gíne alqádó pquúĩñ assakqáfa, alqáda, alqíímán u gugúdá famílu tha azzámáná dqafaréyú. Ashan shúgo gíne alqadólégú fédqí alú dqíĩña shá ále bakqa maabí pperíĩíé walá ma harábí. Attaríhá ádaaru bakqa rothílane tha ndu bás íllá alá mádíñe thá gíne alqádo. Ashan assakqáfá adaru walá thá shímbíl, thá gugúd u tha ateknológí bás ñínéñ mádíñláne ílla thá gíne alqadó físh.

Ashan shúgo gíne álqadó alú dqíĩña u íthamthám tha albál kqabílá maabí kqí líĩñ thí gíne álqadó pquúĩñ maabí pperíĩóé alqáda, añgundí maada u atqabí máábí gábulu.

Gíne álqadó walá ma thamále tha albál harábí, dqukqí ágorla u thohíqí Ashan shúgo alá maada gíne álqadó sha ma harábé u ma dqukqé sha walá gádargalá shá ále móóthá alá dqíĩña alú ma pquíshí alá bakqá maabí pperíĩíé ma pquíshí. Gíñ durra gíne álqadó gássamlá sha mbá gíí máába u mbá ma halagá añ hollóñonííé.

1. Míñ mbá ma halagá adáaráñkqa Itíópqía gíída assakqáfá mamadíñ gúndí gíñ ámadíñá ñine gundí na gíne álqadó u mbá attaaríhú dqukqínégú thá gíñ ma halagá. Gíñ ma halagá mbá durra gíne alqádógú múñgúnúñ fírí hohór, bubaní, añbadqáñgañ, dqíshe - - - adí mílláñ.
2. Gíñ gíí máába mbá durra gíne alqadó agorthé, alú shímbíl u mbá shá shabbahanegú Gíñgú maíyu gíne alqadó míthíl almásgíd, alkanísa, (shúlíalkírsít qanú) shúlí álqadó ágorlagú anúfáqá alyomúeqí álágú shíbíla alú. Hasqú llágú físh tha adáará thuthó éqí. Walá ma maabí dqíĩña gíne álqadó alú maabí pperíĩíéqí walá maabí gádarí sha ále fágada adár u maabí shambá gúdá mare.

Añá máyu gíné alqadó tha alqíqlímá Beníshangúlú zíqí thá alkítáábá shuíndu talatayú shá mare zañzaña ála pquílna mártché mbá holígu tha almu háfazayú.

Adáaráñkqa Itíopqía gídí gíne alqadó mbá pquíshígú. Gíné alqadólé-
gú fedqí añ tháme tha albal ma pqíshí maabí pperíñiéqí.

Gíné assúró, mbá almusíkqo u gíné alqadógú shá ále dqílna alú
ámáábá ágarrañí u ágéedí gía gíñ holí thá bulue.

- Ála ágarraña geedí shambá dqínlá gíné alqadó alú.
- Ála ázama maabí madí gíné alqádo alú dqílna mare ágarraña geedí.
- Ála fára geedí thá muzíemú u añá zíí gíné alqadó ála ágarrañogú
- Ála fára geedí mare zúúrao almádárásá assúró, mbá almusíkqó u mbá bisqíkqe íqabíbídíñuo.
- Ála muusqa albarnámíí mbá zúúrala almádaras than mbá pquíln gíné alqadóqí shambá dqínláne alú.
- Ála kqala geedíé méré kátaba gíné alqadó shamba dqínláne alú mbá maadó méréqí u méré pquílna ahapqúnáthé tha alfásílú.

Ála ábadqílna geedíqí mare maada shambá dqínlá gíné álgadó alú.

Gíné alqadó alfáídá daané adáreqí:

- Ála fára geedí mare zúúrao almádárásá assúró, mbá al-
musíkqó u mbá bisqíkqe íqabíbídíñuo.
- Ála muusqa albarnámíí mbá zúúrala almádaras than mbá pquíln gíné alqadóqí shambá dqínláne alú.

- Álá kqala geedíe mارة kátaba gíne álqadó shamba dqíñláne alú mbá maadó mارةqí u mارة pquílíña ahapqúnáthé tha alfásílú.

Álá ábadqííña geedíqí mare maada shambá dqíñlá gíne álgadó álú.

Gíne álqadó alfáídá daané adáreqí:

Gíne álqadó alfáídá daané adáreqí:

- * Gúrí maabí zúúraqígú
- * Thíkqílá fuuda tháñ
- * Ámadíñ adáár gundí
- * pquílíñ adarí gíñ maané ma pquíshí

1.2.2 Bridging Activity

Word Bank

- Culture - Alqáda
- Heritage – Gíñ máábí gábulu (gíne álqadó)
- Art - Assúra
- Weapons – Gíne alharbú
- Shield – Hááhará pparlá ber are tháñ

1. The teacher will ask the students, “What are some things that make up culture?” Students should answer with “_____ is a part of culture” [marriage, food, language, government structures, leadership, religion, values, cultural games etc.]

2. Ask volunteer students to stand up and show how people used a shield.

3. Ask students, “What are some different kinds of weapons?” Students should answer with, “A _____ is a kind of weapon” [gun, spear, sword, shield]”

4. The teacher will ask the students, “What are some things that make up heritage?” Students should answer with, “_____ is a part of heritage” [history, culture, decoration, values, experiences, customs, music, weapons, art, shields, literature, clothes etc.]

5. The teacher should ask the students, “What are some different kinds of art?”. Students should answer with, “_____ is a kind of art.” [literature, drawing, shield, models etc.]

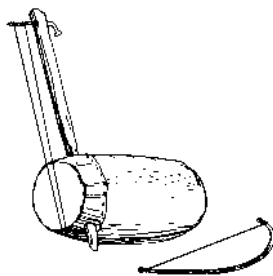
1. Every nation in Benishangul-Gumuz has their own _____ and _____ that expresses their happiness or sadness. [music] [dance].

2. _____ improves someone’s skill in music and dance. [practice]

Match the instrument below with the kind of instrument it is. (pictures are currently in the textbook)

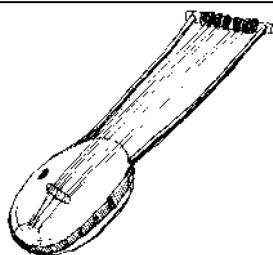
Percussion instrument

String instrument

Wind instrument

Hohóz u haara

Alkqómía hamsa holígú tha alqíqqlímá Beníshangú/ Gúmuzú mbálégú. Barta, Gumúz, shínásha, Maaó u Hooma. Ma sher ma mbálégú. Amhara, orómó, Tígíre u Gurágé holígú fish mbá gudígú thá pqíshañgañ. Alkqomíálegú kqíllíñ gídí gíñ hozí mare mín mbálegú múñgúnuñ bolo, waaza, nagára, bulúñ, dire, lúka, túro, kqomía, síngóba wumbú shólka u féfé.

Ámáábá ágarrañí squló maabá gíí gíne almusíqó mbá beelá thá shoora áné ágarraña geedí shambá gííláne u shambá náfaláne tháñ. Álá kqala geedíé mare buuró gíne almusíqó alú mare gárra. Áyú alkqomía gídí haara mbá pqúlíñne pqíshañgañí thán. méré físh gíñ beelá thá shoora, mbá shapquthílá u mbá díñu apqíshíñ mare haará mare than mbálegú kqíllíñ mare náfaqí than tha gugaúdá mareyú.

Ágéedí haala haaráyu mbá hárlá asaqa ashukqulú méré shíñ állama. Álá sájala tha almusájal álá thama márthé tha alfásílú mare állame tháñ haará huluqí tha ashúkqullegú sha áné gúda maabí pperíñíeqí álá állama geedí mare maada. Álá buura haara alú tha almusájel u álá kátaba álá muusqe tha almádarasú

Álá geera haará huluqí tha ashúkqulle álá kqala geedíé mare háára ma álé hozí mare ahapqunaathé tha alfásílú tha abuura.

Albádálá hoshalí máreñe tháñ tha are méré hozá tha ahapa qúnaathále. Geedí alíshañ bakqá shól méré hohózá alqáda mare alá áhozíña mare. Nafaqí físh Anúfaqá daane márthéí apqíshíñ maré aluyú u busqíqeyú u állam mare ashatqáára. Áyu maaba shaané shóófaqí thá hohózá méré u thá haará kqedqe álá ágarraña ñine mín ma ñine álé kqosqí. Álá ágarraña gadí ma pqíshí sha ané apqíshíña ashúkqul.

Azañzañá maabá ágarrañíeqí

Ñgó állama hohózá hozíla asaqá alqíidu tha adáárú

Ñgó pqúlá geedíe mارة maada gíñ namu alkqomía tháñgú tha adáárú.

Ñgó athamthamíña geedí íle gíne almusíkqoé mbá holígú tha adáárú mارة maada shambá beeline u ñgó dqokqotha maré.

Ñgó daa geedíe hohózá ma sajelá tha almusájelú mare thamagá íle u mare fágada na gíñ beegaláne mارة roothu thaalú. Ñgó pqúlá geedí kqíllíñéqí shá mارة hoza shin. Ñgó físh pqúlá geedíe shá mارة dqííña hohózá alqadó alú maabí pperíñíeqí.

1.2.3 Gíne almusíkqó (Alhíssa 4)

Alhádafá addarsalé

Ma geedí kqóda addársale gádarígú mارة hozá tha gíñ beegalanele.

Shambá ágarrañlá

Álá áqalamíña geedí gíñ beelá hohóze míthíl nagára, bolo, asqesqeh, búluñ tha abuura.

Gíñ államó mareqí tháñ tha abuurá mارة madíña ahapqunáthe tha alfásílú.

Asaqá állam géedíqí alíshan hasqúlí azzamán ála kqala márthé mارة államé tháñ thá mare u mارة hozá thá gíñ beega lánele.

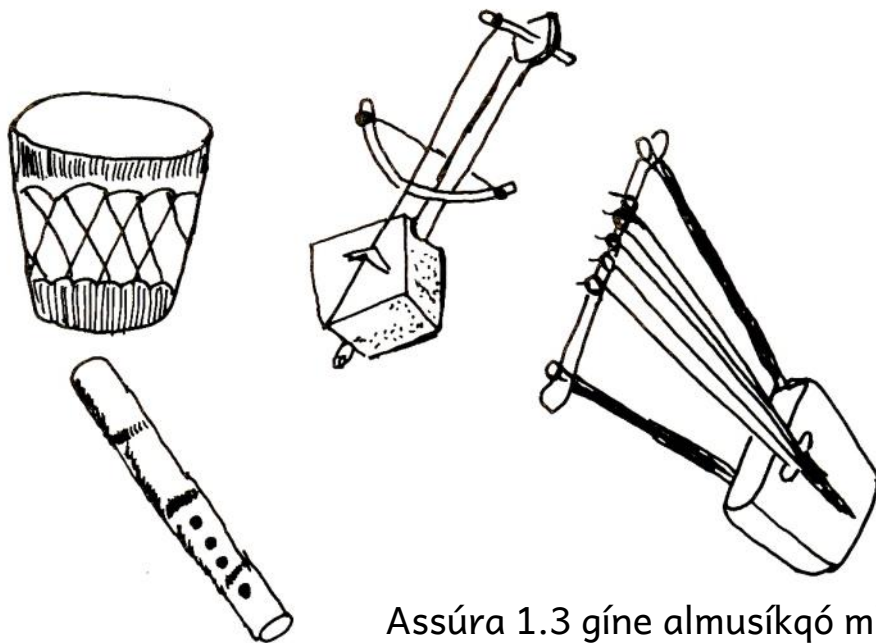
Gíñ ágarrañla tháñ

- Nagára
- Atqurúmba
- Asqesqeh
- Arabába
- Búluñ
- Gíne almusíkqó mbá thíkqu tha adáárú

Gíne almusíkqo

Maabí gúdígú tha alqíqlímáñkqayú gídí gíne almusíkqó mbá pqúlíñ mارة pqíshañgañí tháñ u attáqabí than. Gíñ abadqí hohóz alú holígú mbá beelá, mbá shooró u mbá dííñu maále nafaga maréqí thá gíne almusíkqolé mارة pqúlíñ pqíshágañí u attáqabí muñgú núñgú

- Mbáshooró: waaza, bolo, buluñ, kqomía - - - - adí mílañ.
- Mbá beelá: nagára, tanbúr, dubuk - - - - adí mílañ

Assúra 1.3 gíne almusíkqó mbá alqadó

Ashúkqul ma shabbahuqí (alhíssa 7)

Alhádáfá addarsale :

Mín mbá kqodí géedí addársale gádarígú mارة sáwara gíne almusíkqó u ñíísha alqadó

Shambá ágarrañlá

- Álá kqala geedíe mارة rásamo gíñ maadó mارةqí tha albóóshayú
- Álá kqala geedíe mارة mádíña ahapqúnathé gíñ rásamó mارة álá daagá márthe arraqí.

Gíñ pqaadí addars

* Irsásgú

* Alwárga

* Allon (albúúhía)

* Gíñ dqúllá albúúhía than

* Gíñ holí tha adáárú mbá gíílá kolágí tháñ

Shakqala (Alhíssa 4)

Álá kqala geedíé mare buura gíñ shákqallane tháñgú.

Álá kqala geedíé máré roothuqí shambá rásamlá

Dqokqothá daalá

Sha ñíne rásamla ?

Gíñ shá kqallá kolájí, tháñ sha ñíne burláne alú ?

Iqabara u íyú pqeera

Álá ákkada ma geedí gádar rasamá

Álá ákada ma geedí dám gíñ rásamo máré ma pqíshí.

Shakqala 2 (Alhíssa 3)

Gíñ shákqaló géedí náfar náfar wálla tha abuurá álá tháma añá pqíshí áñ.

Álá áshakqalthíña geedí gíñ tqokqoló tha alú mare.

Annúqqtqá ábadqíñle

Assúragú rásámóó géedí mín mbá kqodá máréne ma gadaruoqí tháma añá madílane.

Alú límma

Gíñ shákqalóó géedí mín mbá kqodí máréne álá geera márthéqí ápqíshíñ márthé añ míllañ. Ma pqíshágá áñgú alíshan áshakqalíñ mare álá ábadqíñegú.

1.2.4 Aqíílí alqadó (Alhíssa 7)

Alhádáfá addarsalé

Mín mbá kqodí géedí addársalé gádarígú máré

Ííla aqíílí alqadó

Shambá ágarrañla

- Álá dqokgotha geedí shambá íllá aqíílí alqadó u máré ííla.
- Álá hoshala tháñ ma ílí máré shambá zíiné tha alkqanúná kqedqeyú
- Álá daagá azzaman mbá állam máréqí tháñ shá máré háára ma huluqí thá hohózle.
- Gíñ gíó géedí tha alú buura na hohóz u haara álá ázala mbá pqíshí mbá gorí.

Gíñ pqadí addárs

- * Asqesqeh
- * Nagára
- * Almusájel
- * Alafé
- * Gíñ thíkqu tha adáárú mbá hozíla tháñ

Mañga: Gíñ kqalgalá sha mañga aqíílí mbá ílí maab dqañondí u géedí wálla hohózá mbá ílí máré ma máré gooró ahapqúnathagu tha aqíílíyú mmaané Aqíílíle mbá ílíga máréne apqishíñ márthé añ míllañ. Tha adáárañkqayú hohózá mangó hórí añ míllañ. Maabá ágarrañí kqala geedíe máré kátabo mañgá madí máré u mare hozá tha alfásílú.

Másal: Búlá gááló búlá gáálo

Ho

Búlá gáálo

Añthamañ búa kqedo

Másal 2 : ñgó bulé

Galí mbá búa hoodqó

Ñgó bulé

Galí mbá búa hoodqó

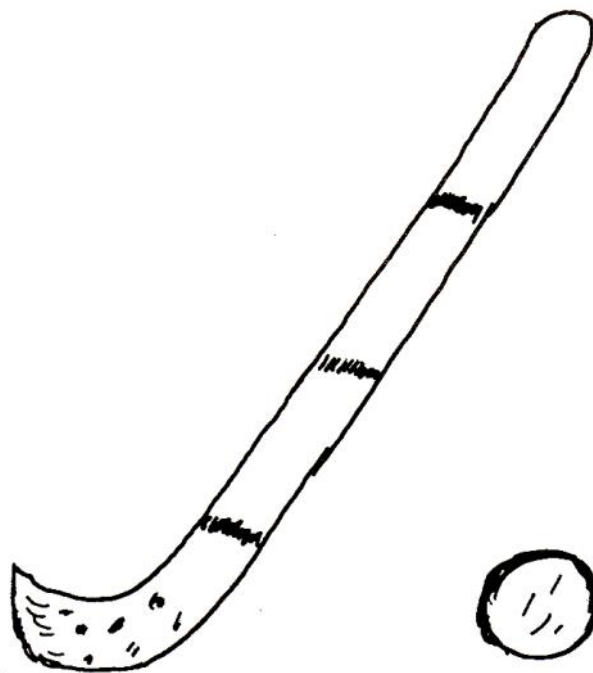
Búlalá daganzá

Sha galí búa hoodqo

Murthá akarabíña (Ahíssa 3)

Alhádáfá addarsále :

Mín mbá kqodí géedí addársalé gádarígú méré íla aqílí alqádo

Murthá akarabíña (Ahíssa 3)

Alhádáfá addarsálé :

Mín mbá kqódí géedí addársalé gádarígú máré ííla aqílí alqádo

Shambá ágarrañlá

- Álá áqílthíña geedí aqílí ílí máábí dqoñondí mbá alqadó másal: Aqílí murtho. Mbálé gíñ fedqígaláne basqaro, atqagía u oorí ñíshígaláne máré ñííshagane u mare ííla.
- Álá áqílthíña geedí aqílí murtho. Másal álá gía gadí máñ ma mbá gagí u mánañ shín ma mbá gagíla. Gadí gagíla áné dama alkúra or u áné áhía basqaro ñine thá kqoloyúe á áhapqunááthá shíñ gagá ma álé káárabí. Maabí gágíñlá mín mbá thíkqíláne gundí álá shapqútha tha alkúra u ála áshehere mín tha aqílíyú.

Gíñ pqadí addárs

Murthá akarabíña

Maabá kqalgalá sha gádarí áné ákaarabíña murthá maabá gádarí áné há murthá gundí kquluñ, mbá ma ndú alazá u mbá ma shídda. Maabá kqallá sha gádarí áné ákarabíña murthá ma pqíshí, maabá gádarí áné há murthá gundí walá ma ñine dám gíñmáñ ílla alkurbájí u ané buthó lé thá murthá bíshí u áné físh mathá murthá thá gundíe walá ma ñine sqíkqí.

Alqádú záoqí mín thuutha shá máré shapqutha Itíopqía gíñ móóthá-láne alú tháñgú murthá akarabíña mmaane. Murthá akarabíña állam maabí ber shuukqa, ber are pqaara, guudqa, shambá badíla alqáduqí u ábadqíñ busqíkqeqí. Murthá akarabíña yom alqáduqí u ábadqíñ busqíkqeqí.

Murthá akarabíña yom alqíd ñínéñ gíllaáne míllañ tha adáárañkqayú.
Alháwá dqaashí ñínéñ náfa thá murthále. Másal tha alqíqlímáñkqayú
alháwá thá wambéra ashan nafa murthéqí murthá hórí añ holígú thíthí.
Añíngúnúñ shíñ shin shíñírí u albákqal ñínéñ holí.

Thá shapqthá almusíqóle (Alhíssa 4)

Alhádáfá addarsalé :

Mín mbá kqodí géedí addársalé gádarígú mare íla thá sha pquthá al-
musíqóle sáwa.

Shambá ágarrañlá

Álá kqala geedíe mارة shapqútha ma zíqí míthíl shambá adí múrtha ma
mare ále mulíñí.

Gíñ pqadí addársale

* Asqesale

* Nagra

* alafé

Ashúkqul 1 (Alhíssa 2)

- Álá kqala geedíe mارة kqéera gíñ madí mارة hu mbá huluqí thá murthále.
- Álá daa geedíe thoñor mare daa alhábará madí mare.

Dqokqothagú daa thoñor

- Murthá mín gíñbuushú thaayu andí mbá shábbahane?
- Murthá há álá gundía ?
- Murthá shañíne shapqénné ?

Iqabara u íyú pqeera

- Álá ákada ma geedí kqerí gíñbuushú thaayu hu mbá shábbaha murthá.
- Álá ákada ma geedí gádarígú méré shàkqala shambá adí múrtha tha abuura.

Ashúkqul 2 (Alhíssa 2)

Álá ashapquthíña geedí gíné almusíqo ma huluqí tha shapqená murthole u méré állama

Dqokqothágú daa thoñor

Shapquthá zíqí shañíne gíila ?

Shañíne államlá ímulíña tha alú u tha abuura ?

Iqabara u íyú pqeera

Álá ákada ímumulíña gíí géedí tha abuura.

Álá ákada ímumulíña almusíkqó gíí géedí tha alú mare.

Shakqala ma shabbahauqí (Alhíssa 7)

Alhádáfá addarsale : Mín mbá kqodí géedí addársalé gádarígú méré gía shambá ásheerulá murthá méré wara.

Shambá ágarrañlá

- Álá kqala geedíe méré shákqala ma shábbaha murthá asheerua. Álá pqúlá márthe gíñ shákqal méréne tháñ míthíl írsásí, albúúhía, kqílkqísho - - - -adí mílañ.
- Gíñ shákqaló géedí tha alú maré, méré madíñé tha alfásílú álá daagá araquí.
Mbá ma shakqala ma pqíshí álá tháma añá madíne
- Álá abadqíña geedíqí méré ámana thá booló méré

Ashúkqul 1 (Alhíssa 4)

- Álá aburthíña geedí alqíddá nafa máré ashú kqúlé alú.
- Álá arothu grrdíqí máé rootha shambá shakqal máréne.

Dqokothágú daa thoñor

- Shañíne shákqallá kolají ?
- Shañíne shákqallá mozaík ?
- Mozaík u kolají mbá gíílá thá zure u thá rabíthí shañíne dqafaru máré

Iqabara uíyú pqeera

- Álá ákada ma geedí burí gíñ gúdí alú máré shákqala kolají tháñ u mozaík tháñ ma pqíshí.
- Álá ákada ma geedí fudqí gíñ shákqaló máré añá madíne ma pqíshí.

Ashú kqul 2 (Alhíssa 3)

- Gíñ shákqal géedí tha alú máré álá madíñe
- Álá buura array alú gíñ shákqaló máreyeqí na pqíisha u na shuuná kqedqe.
- Alfaídaá gíñ shákqaló géedí máré madíñe thá shooréqí ?

Dqokqothá daa thoñor

Ashúkqúlá shákqallá mín tha aluyú shañíne zíiné ?

Annukqtqa thámle tha albál

Geedí gíñ shákqaló máré ma geerálá mártheqí aba dqíñ maréqí máré shákqala ma pqíshí.

Alú límma

Geedí gíñ maadó máréqí, mbá haaló máréyú shá máré shíñ shákqala ma shabbahuqí ábadqíñ mareqí u daa márthe alhímía ashukqúléqí. Ma geedí abadqííñálé apqíshíñ ashúkqulgú. Ashán shugo gíñ shákqal géedí alá ápqíshíña martheqí.

Gíne alqadó mbá gía máába u mbá ma halagá shakqala ma shabbahuqí (Alhíssa 6)

Alhádafá addarsalé

Mín mbá kqodí géedí addársale gádarígú máré maada shambá shákqallá gíne alqadó mbá ma halagá u mbá gía máába ma shabbahuqí u máré maada shambá dqíñ marene alú.

Shambá ágarrañlá

- Álá fára geedí máré zúúrao gíne alqadógú mbá ma halagá u mbá gía máába mbá holígú thá shúlí aguruyú thá shulí addínúyu, azoola, bulí, báára - - - adí míllañ.
- Gíñ maadó máréqí máré ázala dqukqúnúñ máré shákqala ma shabbahuqí.
- Assúrá shákqaló máré alá tháma añá madíne

Gíne alqadó

Iqabara u íyú pqeera : Álá akáda ma geedí zúúraoma pqíshí

Gíñ maadó géedíqí alá tháma añá íthígíne u alá tááb

Gíne alqadó pqulíñ adáarí na gíñ maané u pqulíñ ataríhí, alqádaqí u atqabíqí u gíñ holí tha adáarú mbágú sqawarí míthíl gíñ shákqalá máábí gábulu mbá dqafaré

- Mbà alharbú: ber, themer, albúntuk, almusásadas - - - adí míláñ.
- Mbá hohozú: nagára, bolo, waaza - - -adí míllañ
- Mbá busqíkqe íqabíbídíñuo: gorosh, almúngula --- adímílañ
- Gíngú náfale tháñ tháñtháñ míthíl íñísh, gáy, asharakqarakq - - -
Gíne alqadó holígú mbá thóhíle u mbá gudígú añ dqukqunúñ

Gíne alqadó gú kqíllíñ gídí attaríhgú u sqawarígú

Akqusqo dqukqúnuñ

Añáñkqa

Iígeera 1

Móthathá dqokqothá holígú thá bulúe sha “asse” wálla “busqáñ”

1. Gíñbuushú ñeerogú kqíllíñ gudígú thá sqísqía alú.
2. Alqáda alwúrsá adí mín aqolímáñ aqolímañeqí mmaané.
3. Gíne alqadó ma dqííñala alú u walá ma dqííñálá alú walá ha-
rábígú.
4. Maaba gídí haará pqúlíñné pqíshañgañí tháñ u attaqabí tháñ.

Iígeera 2

Áhorathá añíyúlegú

1. Mín mísqé shoorú mbá gíílá ma alqaláámá assalamu _____ mmaané.
2. Bolo gíne alqadó mbá _____ mmaané.
3. Arabába, gítár u masínkqo mbà ____ mmaa maré

Iígeera 3

Roothágú holí thà “A” hu áhuluthé thá roothá holí le thá “E” hu

A

E

1. Boríd	A/ gine almusíqó mbá shooró
2. Asqesqeh, nagára	Bí/ Gíñbuushú kqólí uqúñ
3. Mañga, gorosh	Cí/ Gíné almusíkqó
4 Bolo	D/ aqílí alqadó
	Eí/ Gíné almusíkqó mbá beelá
	Fí/ gíñbuushú thíñ ñeera

Iígeera 4

Ázalathá moothá ma assé háthú lííkqathá alú

Alkqomía holígú thá alqíkqlímá Beníshangúl Gúmuz kámmu ma mare?

A/ 4 Bí/ 3 Dí/ 5 E/1

Andí mbá ma booloyú ma halaga ? A/ mbá ndímíílu Bí/ mbá mísqo

Dí/ mbá almusíkqó E/ “A” u “B”

Andí mbá ma gíné almusíkqó mbá beelá? A/ nagára Bí/ bolo

Dì/ arabába E/ kqíllíñ

Andí mbá dqúkquthíñ gíné alqadó ?

A/ agorthé Bì/ Hasqula tha ashídda Dí/ kqíllíñ E/ wala zíqí

Bolo gíné almusíkqó mbá zíqí shañíne maanc ?

A/ mbá dííñu Bí/ mbá beelá Dí/ mbá shoorú E/ kqíllíñ

Iígeera (5)

Móthathá dqokqooha holí thá bulúe ma dqúgurí

1. Gíñ ma halagá mbá dúrre gíné alqadó squlátha hu holloñoníñ
2. kqéérathá gíñbuushú ñeero hu mbá thíñ ñeera
3. Gíñbuushú ñeero mbá gádargalá sha álé seqíña kqéérathá hu.
4. Gíné alqadó mbá ma halagá squlátha hu holloñnoníñ.

1.2.4 Bridging Activity

Word Bank

- cultural games – Aqilí alqadó
- rhythm – Shapqutha
- manmade – Gíñmagiigí thaqáábá
- Natural – Gíñmahalagá

Ask students to name some different cultural games that they have played. Students should answer with, “_____ is a cultural game.” [list of cultural games]

a. Tell the students to move in time with some music. As they are moving in rhythm, the students should say outloud, “I’m moving in rhythm!” Tell the students to move out of time with the music. As they are moving out of rhythm, the students should say outloud, “I’m moving out of rhythm!”

Students should match the pictures to the word manmade or natural:

A) Manmade [drum, palace]

B) Natural [trees, waterfall]

tree

drum

palace

Akqusqo dqukqúnuñ Moothá íígeeró

Iígeera(1) Assé wálla busqáñ

1. Busqáñ
2. Assé
3. Busqáñ
4. Asse

Iígeera (2) Añá dqeñethíyu

1. Alhamám
2. Mbá shooró
3. Mbá dííñu

Iígeera (3) Rothaqí ahulua

1. Dì
2. A
3. E
4. F
5. BÍ

Iígeera (4) Azala

1. Dí
2. E
3. A
4. Dí
5. Dí

Iígeera (5) mothá dqugurí

1. fírí huushí
2. añbadqáñgañ dqíshe, u bubaní
3. Mugu, dúash, oñó
4. Meshérgeñ, amare

2. Akqusqo Hollóñoníñ

Assaháñkqá (Alhíssa 50)

Alhádáfá ákqusqolé

1. Mín mbá kqodí géedí akqusqóle gádarígú maré
2. Maada anufaqá annadafó thaayú u tha almádarasú.
3. Fágada shambá pparí mارة ñalú maré are mín gíñ dúrraqí
4. Fágada ej. Aí. Fíedís shambá maruné
5. Ádqañ thíña algúdúrá mare shá mare shàkqala ma shabbahuqí

Alhádáfá ákqusqolé na mbííló : Baqad addársalé geedí gádarí maré

- Kqéera gíñ náfa mare hu shà mارة dqííña anadáfá álú mارة alú
- Kqéera gíñ gíílá hu annadáféqí u mارة shákqala ma madí
- Kqéera gíñbúsqí álu hu na annúfáqá kqedqe ma faasqálá tha almádarasú.
- Ápqíshíña gíñ fasqígalá agoñgóríyú almadar asáyú thá gíñbusqí álú u maré madíñe thá haara.
- Áhátha shá maré sqawarthíña almádarasayú mare.
- Sáwara assùra u mare madíñe

Kqéera badqíñ hu mbá maruqí.

Háára haará madíñ ej aí fí/edísí shá badqíñgíña maruqí thá íhuluá níño thá ídéle mmaané.

Sáwara assúrá madíñ edísí sha maruqí thá íhulua níño tha ídéle mmaané.

Kqééra gíñ durra maabí hu

Gíñ durrá maabí mǎré mádíñe thá haara, tha assúra u tha aguzua madí

Shákqala gínéñgúnúgú thá gíñ holí tha adááru ma shabbahuqí.

Shambá ágarrañlá

- Álá dqokqotha geedí mare kqééra thoñoríndú dqíñlá annadáfá alu alú tháñ
- Thoñoríndú kqééro mǎréhu mǎré shá kqala ma shabbahuqí.
- Álá áharthíña geedí haará huluqí tha annadáfale ma álé guuzuga mǎré
- Geedí guzuó ma pqíshí álá kqala ahapqúnááthéqí mǎré bíagá tha bayú.
- Álá dqokqotha geedí mǎré pqúlíña gíñ busqí áluqí shambá thámgaláne albál u shambá nafa mare.
- Álá kqala geedíe mǎré háára haará pqúlíñ agoñgóríyú almadarasóqí shambá asqáwarthíñne gíñbusqí álú

Másal :

Áfaasqa sqísqía

Mbá sqawarthíñ almádarasa

- Añá kqallá sha pqíshí u sqawarí álá fárága geed ímǎré zúúrao. Álá kqalagagú mǎré rootha gíñ maadó mǎréqí tha abuura u mǎré shákqalo thá mǎré.
- Álá áshakqalthíña geedí gíñ mádíñ sqísqía alú kqííraqí u shambá dúrrané maabí u álé mádínáagá mǎrthé assúra alfidío u gínéñgúnúñgú.

- Assùra ázalóó mǎré àlá thama añá madíne
- Álá dqokqoŧha geedí mǎré rooŧha édís shambá maruné thá íhuluá níño thá ídéle.
- Álà áharthíña geedí haará rothí ej.aí.fí/édìs
- Gíñ ázalóó mǎré, maré sáwaro u mare rooŧhuqí tha alú tha aha pqunááthále.
- Álá áshakqalthíña geedí dírama (almasírahía) mǎdíñ ej.aí.fí/édísí
- Álá dqokqoŧha geedí mare kqééra gíñ dúrra maabí hu u shambá dúrra mǎré maabí.
- Álá kqala geedíe maré geera gíñ harabégú mbá holí thírí, asílíká alkarabó mbá sqííñoqí, atqúrmbá ma álu dííra shambá dúrrané maabí mǎré madíñe thá haara u tha assúra
- Álá mǎdíña geedíe gíñ ma shakqalá gubal mbále u álá pqulá mǎrthe shambá shákqalláne thá gíñ holí tha addáárú.
- Álá mǎdíña geedíe shambá shákqallá gínégú thá thañ abaró, thá kqílkqíshó, thá gaagú, thá duudu u thá aqakqa.
- Álá kqala geedíe mǎré shá kqala gíne almusíqó thá gíñ ma álu faasqá mbá walá náfaqí shambá madóó mǎréne ma ále shákqal mǎré álá kqalagágú mǎré tháma albál.
- Gíñ buuróó mǎré alú álá kqala mǎrthe mǎré shákqala kolají, mazaík, assura ugíñ fedqí mǎré u mǎré dqúúle.
- Míñ mbaló álá áshakqalthíña díramágú mǎré mǎdíñe.

Gíñ pqaadí addárs

- Assúra
- galam rasas
- Kqílkqíshó
- alfúrsha
- alwárga
- añgeresh (ajeres)
- murthá abaro
- gaagú
- duudu

Unit 2

Healthy -Gídialqáfía

When someone is not sick, he is _____ [healthy]

Assahañkqa

Assáha alú dqííña (Alhíssa 1)

2.1 Annadáfá alu

Alhádafá addarsale : Mín mbá kqódí géedí addáralé gádarígú maré kqééra gíñ nafaqí hu assáha alú dqííñéqí.

Shambá ágarrañlá

Álá dqokqooha geedí maré kqééra thoñoríndí dqííñla assáha alú tháñ Gíñ kqééróó méré hu maré shákqala ma shabbahuqí thá gíñ fédqí méré

Assáha alú dqííña

Addársá assaha alú dqííño gíñ hoshalné tháñ albarnámájá assaha alú dqííño mmaané. Alíshan shúgo addársá assahó gíñ tímmala albarnámájá assaha alú dqííño mmaané.

Addársá assahó ágarrañ maabí shambá dqíñlá assáha alú u shambá pparlá badqíñgíñ are u shambá gííla ma maabí badqe. Alíshan shúgo addársá assaho gíñ thámné tha albál añ gundí maadá famílu, u maré gíída atqabí pquíshí. Maabí ma bakqa alqáda assahó ma madí máré u ma shólí

máré dúrre assáha máregú tha alqíímán u tha alqáda shúúní lufí thá Maabí shá máré gíída assaha lázím máré gíída atqabí pquíshí mbá assahó u máré bakqa atqabí shúúní mbá hasqúlí badqíñgíñ mbáleqí addársá assahó náfaqí míllañ.

Addársá assahó walá mbá daalá tha azzáman dqukúnuñú u ané shuríña hu mmaané. Walá físh daalá maabí añ dqúkqnuñeqí bás. Addársá assahó daalá maabí dqoñodíé, mihíé, maabí fááleyé, maabí badqíé u maabí gídí assahéqí tha attáqábá assahóle mbá zíqí tha adááru u walá ma múlín alqáda famíluqí.

Addársá assahó ma hoshaláña tháñ dqáñí gúndí u sholuyu míllañ. Gíñ ádqañthíñne gundí u mbá ásholuneyú alíshan daalá ma huluqí tha atqabaqa famílule. Gínéñgúnuñ holígú mbá múlín assáhaqí.

Másal : Añá gúdíña. Tha mbáleyú gíñ gíí máábá ágarrañ assáhá, ané fágada gíñ dúrre assáha tha adááru ané fágada maabíé máré áshehere.

Alhádafá addársá assahó, álá ádqañthíña añ gundí maadá famílu mbá assahó u máre thóóha atqabí mareqí mbá pquíshíeqí. Maabí bakqá kqassabílané ílla álá ágarrañagú u álá ábadqíñegú shá mare shááraka tha ashúkqúlá assahoyú Addársá assahó walá álá pqule na alhádafá kqedqe ílla alá pqaada maabí máré nafaqí thá gíné assahó ma pquíshí.

Attáqabá assahó holígú mbá adí tha adááryu haraba u thá sqísqía alú kqíira. Addársá assahó ágarrañ maabí shá mare maada gíñ ma halagá u mbá gía máába mbá dúrra assáha u máre maada shambá pparláne aregú. Thá thoñoríndú máñ assáha huluqí thá shímbíla gídí máábíle maabí ma sharga shímbílgú dúrra bádqíñgíñ.

Gugúda ma kqáálí maabí añ hohór hasqúlí attáqabá assahó. Addársá assahó tha mbáleyú ílí addor míllañ. Bakqí maabí méré roothuqí shambá fúthí máre attáqabá méré u maré gúda gugúda pqaíshí.

Shá máábí méré fágada assáha ma pqaíshí u shá méré gíida atqabí pqaíshí mbá assahó fedqí ála ágarrañagú ma madqu gundí. Addársá daalá lázím áné huluqí thá gíñ dúrra assáhalé mbá holí tha adááru. Addárs asaqa daaláne bakqa rothílane tha ndú bás ílla ála gíidagá alhábar mbá huluqí thá roothá zíqíle ála pquía maabíe. Gíñ nafale tháñ kqíllíñ shaále daa addárs thá gíñ huluqí tha attáqabá assahóle mbá zíí tha adááru gíñ pqaídí addársá assahó ñínéñ sqúlláne.

Gíñ ágarrañlá addársá assahó tháñ áné ma mbá thíkqu tha adaarú u mbá huluqí tha alqadá famílule u thá addarájá gúguda maréle. Tha mbáleyú gíñgú gádargalá sha ále ágarraña tháñ.

Bosterá ma jahazá tha alloná dqafaruqí.

Almusájel u ashíréta

Alkítáábgú

Ajjaríídá holí tha adaarú

Gìn shákqallagú mbá mádíñle kqíllíñ.

Shambá dqíñlá annadáfá alu alú

Gíñ dúrre assáhá famílu, gugúdá máre ma pqíshí u ma dqukqúnúñ u mbá hárabí aluyú mare ílla annadáfá alu u mbá adaarú walá ma dqííñálá alú mmaané. Atqálab alhás mbá fédqí máába gugúdéqí míthíl alháwa, fírí u thíñthíñ sha bakqá harábíné ála dqííña annadáfá adaarú alú, ála áshehera dídqáñgañí mín tha addrú u alhasharáát ála thámaga albalgú gíñ ma assábab attáqabá assahóeqí sha álé áshehere fedqí addársa annadafó.

Gíñ kqalgalá sha annadáfá alú ála dáma thoñoríndú pqííshí mbá gídíla gugúdá pqííshí tháñ mmaane. Mbále ála ásqara busqíkqe, or, shúlí u añá gúdíla kqíllíñ Annadáfá alu alhádafá kqedqe, á máába dqííña bolo kqedqe alú mín gíñ hasqúlí badqíñgíñ u áné gúda gugúdá pqííshí mmaane.

Annadáfá alú álé dqííña alú lázím amáábí kqíllíñ tháma albál. Á máába dqííña boolá kqedqe alú mín gíñ hasqúlí badqíñgíñ u áné gúda gugúdá pqííshí míllañ.

Alíshan shúgó gíñ kqalgalá sha annadáfá alu alú dqííñá á máába ásqara bolo kqedqe, orákqedqe, buushákqedqe u alganífákqedqe. Ashan shúgo áyú maaba ma dqííña annadáfá kqedqe alú gádarí áné dqííña assáha adaarú alú

Haara

Gíida assáha

Anadáfá adaarú u mbá alú

Nafa hatháñ sháñ dqííña assáha alú

Áñ dama ma pqíshí na assáháñkqá

Sha áñ nafá adaaráñkqa

Ma hatháñ ahathe addukqúsh tháñkqa

Áñ gísqa thaba u areñkqa

Áñ áhatha bushíyu u añ gua nduñkqa

Áñ ás qaratha añáñkqa u almádarasáñkqa

Áñ gúdatha ma pqíshí tha assáháñkqa

Busqíkqe alú sháñíne damláne ma sqarí ?

A/ Thabá gígísq

Thabá walá ma gísqalá námbalo gííne ?

Shañíne ás qarña tha báñkqa ?

Sháñ dama thabáñkqa ma sqarí námbalo gííña ?

- Gubal áñ thíña u ma hatháñ thíñe áñ gísqa thaba thá fírí u tha asaabún.
- Ma hatháñ mula gínéñgúnuñí tháábá añ gísqa thabá thá fírí u tha assabún.
- Mááshúñqa asha múfí dídqáñgáñ áñ sqííña alú.

Bí/ Are gígísq

- Náñ gísqígalá are ?
- Maabá wálá gísqí are kulí yom námbalo madí ñine tha are ?
- Gíñ kqalgalá sha are gígísq álá gísqa are thá fírí sqarí, álá squa íleyu u amuñíyu thá oorá sqarí mmaane.

Dí/ hu gígísq

- Mbágííshú gubal áñ dírsha áñ gísqá húñkqa thá fírí u tha assabún u áñ hóshal thíñe.
- Shafáñkqa mbá hú u ashurábáñkqa áné sqára
- Mááshú hú álá sqííña alú.
- Oorá walá ma gígísq náñ gííne ?
- Náñ ádídqíñ or ?

Dqííñí u ajerasím ma zíe thá ooríñkqayú dúrre shafa alúñkqa. Ooríñkqa áñ gísqá u áñ nááda thá munzú alú. Mañgífa, albatqanía u allíháf ma kqosqé tha addóru áñ tháma munzúe. Alíshan ma maóíyu ashasharát méré yekqésqa.

Ashan shúgo gíñ pquadí maabí sha ále dqííña annadáfá alu alú u mbá adaarú alú múñgúnuñgú.

- Álá damá roothá kqalíqí sha “ma maabí kqíllíñ ásqara boolómáre adáár sqarí” á géedí ásqara boolómáre u adáárámáre.

2.1 Bridging Activity

Word Bank

- Personal hygiene – Annadáfá alu
- Contamination - Haraba
- Insect - Alhasharáát
- Transmission – Maru/farua

1. Keeping our food in a good, clean place prevents _____ [contamination] which can make us sick.
2. Removing dirty things, washing dishes and throwing away contaminated food can prevent _____ from living and growing, which can make us sick. [insects]
3. If insects are living and growing in our food, they can _____ disease from their bodies into our bodies, which can make us sick. [transmit]
4. Having good _____ such as washing our hands, face and clothes and brushing our teeth, can keep us healthy! [personal hygiene]

2.1.1 Shakqala ma shabbahuqí (Alhíssa 5)

Alhádáfá áddarsalé : Mín mbá kqodí géedí addársalé gádarígú méré madíña annadáfá aluqí thá haara u ma álé guuzuga méré.

- Álá kqala geedíe méré háára haará huluqí tha annadáfá alule ma álé guuzuga méré
- Geedí madíñne ma pqíshí álá ábadqíñegú
- Geedí shákqalí ma pqíshí álá kqala ahapqúnathéqí máre bíagá thá-bayú

Shambá á garrañlá addársalé

Ashúkqul 1 (Alhíssa 1)

- Álá állame thá haarale: Álá háára ma maabí álé ashépqen hu thá bí-írá haaróle.
- Sha bakqá áshepqlá hu mandáñ mandáñ walla tha arráha tha arráha álá bíagá nagára

Dqokqothágú daa thañor

1. Náñ gíí géedí bádqí áre ?
2. Shañíne dqíñí géedí annadáfá máre alú ?
3. Námbálogú dámla tha annadáfa ?

Annúkqtqágú thámle tha albal

- Álá kqala geedíe máre faro roothá dqúgurí mbá rothí annadáfá alú u mare háára.
- Álá gía gíné almusíqqó mbá huluqí thá haarámáréle.

Ashúkqul 2 (Alhíssa 1)

- Álá állama adídíñ tha shapquthá alafeóle.
- Álá gía sqísqía holloñoníñ ma alafé álá áshapquthu
- Álá áhatha geedíqí máre shapqéna thá shapquthá alafeóle u á áhapqunááthá shíñ bía thabáyú.

Ashúkqul 3 (Alhíssa 1)

- Álá állama shapqena ma namu alú tha asqesqehle.
- Sqínasqíl gádargalá álá gía thá sqísqía, tha asílík u thá algazáza ndu (kqórké)
- Ámáábá ágarrañí pqlá geedíe shambá gííláne. Álá tqukqusaq assílík shúgoÁlá buduríña algazáza nduyu u álá áhíayu tha assílík álá baró shapqutha thá sqísqíaqí.
- Álá áshepqeníña geedí tha alfásílú tha sqínasqílle ma namu alú mare ííla.
- Gadímáñ ma álé bee sqínasqíl á géedíñgunúñ shíñ háára, máre bía thabáyú u mare shapquthíña sqákqa tháhu.

Ashúkqul 4 (Alhíssa 1)

- Álá állama aguzua tha asqesqehle
- Asqesqeh thá aagú kqasqí ñínéñ gííláne
- Ágéedí faro gíñ gíílá asqesqeh tháñ (aagúkqasqí, shéékqe, hangír)
Álá kqíthá aagu ndu álá bíído alú na are u álá fuudqayú thá shéékqe álá baro nííra ndú u álá ííla tháñ.
- Maré ííla aseesqeh thá haarale sáwa.

Ashúkqul 5 (Alhíssa 1)

- Álá kqala geedíé máre buura haara alú u gíné almusíkqó alú.
- Álá kqala geedíé máre háára ma álé beega máré gíné almusíkqó áká ájada ma huluqí.

Annúkqá thámle tha albál

- Haara u gíné almusíkqó gíó géedí tha alú mare ábadqíñ maréqí shá máré ámana tha alú mare

Alú límma

Geedí gíñ haalóómáréyu, mbá maadóo máréqí shá mare shákqala tha alú mare ábadqíñ maréqí shá mare ahátha ashúkquléqí. Ma ábadqííñálegú físh bakqí máré shá máré ápqíshíña ashúkqul. Ashan shúgo gíñ gíí máre kqíllíñ álá ápqíshíña mártheqí.

Almádaras asqawarthíña (Alhíssa 3)

- Gíñbusqí álu

- Zuura

Alhádáfá addarsalé

- Geedí gádarígú maré kqéera sqísqía faasqa hu thá almádarasú shambá sqáwarthíñnéne.
- Geedí aháthígú maré sqáwarthíña almádárásá mare

Shambá ágarrañlá

- Álá dqokqooha geedí sqísqía faasqa u íthamthám tha albal shambá náfané.

Almádaras ashan áné pqíisha shambá ágarrañlá ma pqíshí máábí ágarrañí, geedí u maabí adaaru mare sqáwarthíñayú. Gíñ sqáwarthíñ almádarasayú dqukqnúñ sqísqía faasqa mmaané. Sqísqía ma faasqálá ma pqíshí sqáwarthínq añ Ashan shúgó:

Álá gía alkomíté sqáwarthíñ añ mín maabí ágarrañí u mín geedí gárraqí. Alkomíté gíóólá álá ábadqíñe maré shákqala ma pqíshí.

Almádaras sha áné pqíisha, áné sqara u áné galaza lazím álá faasqayú tha sqísqía (gíñbusqí alú mbá sqáwarthíñne. Amudqá fasqíla tha almádarasú álá gorthíña alú. Agoñgór dqíñí gíñ búsqí álu alú u sqáwarthíñ almádaras mín mbá sqawarné áhathí geedí u maabí adaarú ashúkquléqí.

Álá ágarraña geedí sha bakqá kqírí maré sqísqía bua u amudqa u bakqá hárabí mare gíñ náfa maabí Álá shúúsha geedí maré hoshalo añá sqawarí tháñ Asaqá hoshalí maréne tháñ máre fágada shambá pqíshíné u shambá shúnné ma má shakqalá ma pqíshí u ma shúní álá daagá araqí mbá ápqíshíñne Alfáídálé thíkqílá thá zuurayú.

2.1.1 Shakqala ma shabbahuqí (Alhíssa 5)

Word Bank

- Personal hygiene – Annadáfá alu
- Contamination - Haraba
- Insect - Alhasharáát
- Transmission – Maru/farua

1. Keeping our food in a good, clean place prevents _____ [contamination] which can make us sick.

2. Removing dirty things, washing dishes and throwing away contaminated food can prevent _____ from living and growing, which can make us sick. [insects]

3. If insects are living and growing in our food, they can _____ disease from their bodies into our bodies, which can make us sick. [transmit]

4. Having good _____ such as washing our hands, face and clothes and brushing our teeth, can keep us healthy! [personal hygiene]

2.1.2 Aguzuu thá haarale (Alhíssa 3)

Alhádáfá addarsalé ;

- Geedí gádarí mare háára haará pqulíñ almádárásá máreqí shambá saqáwar thíñ láne ma mare álé guuzuqí.

Álá kqala geedíe mare háára haará pqulíñ almádarasá maréqí shambá sqáwarthíñláne ma méré álé guuzuqí u ma mare álé bee thabáyú.

Azañzaña maabá ágarrañíeqí

Ñgó kqala geedíe méré jáhazo rothá dqúguríqí u méré háára ma álé beega mare thabáyú wálla asqesqeh

Álá kqala geedíe ma mare tqorí tha agoñgórá almadarasóyú mare madqá thoñor sha bakqa hársqí méré gíñ ma faasqá alú.

Álá kqala geedíe bakqa kqírí méré gíñ ma faasqá alú ílla máre muusqa ma pqíshí geedí pperíñíe.

Álá kátaba kqaakqalá ágarrañí tha azzínkí u álá tháma áñá madíné.

Álá kqala geedíe bakqá kátabí mare tha alkursí aré, thá shúlí busqíkqe u thá gíñ náfa máábíqí tháñ busqíkqe.

Álá kqala geedíeqí sha gíné ípqulíña ma lassagá thá allóhá gíne pqulíñoqí bakqa pqú méréne, bakqá harabí méréne.

2.1.2 Aguzuu thá haarale (Alhíssa 3)

Teacher will ask the students to sing a song and dance. As they are dancing, they can say, “We have movement!”

Teacher will ask the students to clap their hands to appreciate their friend’s correct movement. As they are clapping, they can say, “We clap for your good movement!”

Ashúkqul ma shabbahuqí (Alhíssa 5)

Ashúkqul 1 (alhíssa 3)

Á géedí daa alhábará áñá zúúraóó mare.

Dqokqothá daa thoñor ;- Shañíne ázállá aña zúúrala ?

- Zuura náñ nafagane ?

Annúktqá thámle tha albal : Assaqá zúúra géedí mare gíída gíñ gíí méré
tha alú méré

Ashúkqtqa thámlé tha albál

Geedí mare zía thá maabí adaarúle mare zúúra gíñ zúúralá

Alú límma

- Á géedí jahaza albarnamája mare mbá zuuraó
- Geedí máre zía tha abuurá máre hoshala gíñ hoshallá tháñ
- Á géedí ahathá ma badqíqí shá mare zúúra.

Éj,aí fí (édís) (Alhíssa)

Ihulá ído thá níñéle

Ihulá ído thá níñéle

Geedí gádarígú mare kqéera badqíñgíñá maruqí hu

Shambá ágarrañlá

Álá dqokqotha geedí mare kqéera éj.aí.fí/ édís hu shambá maruné
thá íhulúá ído thá níñéle.

Éj.aí.fí/édís náñ maané ?

Édís badqíñá maruqí mbá bášhí kqafá fuudí doño mbá pparí badqíñgíñ are u áné baro fía maabí doño maabá shílthíñane mbá walá gádarí sha ané hámala badqíñgíñ múfí bádqíñgíñ míllañ. Maabá gídí édís ma múfá bádqíñgíña máñ walá gádarí físh sha áné bádá.

Faírásá edísú mahía busqíkqe áné áne olu u áné básha kqafá fuudí doño. Baqadí mbálo áné áshuríña olua hu áné bakqa kqafá fuudísha ané gúda tha assínín assínín tha mbáleyú maabá maíyu faírás sqúllá sha maabá dámí faíras. Maabí maíyu faíras ámar badqíñgíñ maabíthieqí.

Thoñoríndú marulá ej.aí.fí/édís tháñ holígú thá bulúeqí.

A/ Faírásá edísú thíkquqí tha almání (sperm) máába ídeleyú u mba níñoyú assáqá hulu máréqí mare ámaru badqíñgíñ.

Bì/ Thá kqafá máyu faírásí edísú yaqaní:

Ma maabí dá maabá bádqíé kqafá maíyu faíras.

Gíñ pqílíndu mbá mulá kqafá edísúqí ma nafále tháñ ma dqukqúnúñ wálla ma maabí shúúkqalá tha alqíbírá mulá kqafáqí wálla ma oróñ muluoqí.

Thá roothálegú faírásí edísú gíñ marugane míllañ.

Tha alhakím shaara maabí daa alqíbíra tha alhíllayú tha alqíbírá walá sqárl.

Sha maabí gíí alqadá shúúní míthíl aríisha kqíkqíth u busqíkqe sqííña thá gíñ pqílíndú walá mbá sqárl.

Maabí sqííñí busqíkqe u maabí fathí íle thá gíñ pqílíndú walá mbá sqárl sqawaréqí.

Maabí náfaqí tha alqíbíra thá kqísqé u tha agúndu ma dqukqúnúñ

Gíne alhakímú wálla gíneñgúnuñgú mbá mula kqafa edísúqí ma nafalé tháñ ámaru édís.

Ihulua ído thá níñéle : Ihulua ído thá níñéle gíñ ma halagá mbá bakqí maabí shá mare olá mmaané. Zíqí mbá gídí assáha u mbá walá gídí assáha. Ihulua pqqíshí mba gíílá thá thoñoríndú addínú u mba alqadó thá hadqua mmaané. Ihulua gíílá tha mbaleyú pqqíshí mílláñ. Ihulua shúúní shíñ pqqílí addíní u alqadaqí u sqúllá sha azzína. Maabá idle ma zanná míhí horí añ walla níñe ma zanná maabí horí añ mílláñ walá assáhákqedqe bás ñínéñ dúrrane ílla lé gugúdá kqedqe thá maabíle.

Azañzaña maabá ágarrañíeqí

Kqala geedíe mare damó haará mbá rothí Ej.Aí.Fí édís u maré damógá gíne almusíqqó maré baró háára ma ále beega máréne.

Azañzaña maabá ágarrañíeqí

Kqala geedíe mare damó haará mbá rothí Ej.Aí.Fí édís u maré damógá gíne almusíqqó maré baró háára ma ále beega máréne.

Ashúkqul ma shabbahuqí (Alhíssa 8)

Alhádafá addarsalé

Geedí gádarí mare sáwara assúra mádíñ edísí sha maruqí thá íhulua ído thá níñéle.

Shambá ágarrañlá

- Ágéedí sáwara assúra thá gíñ ázalóó mare u máré mádíñe
- Gíñ sawaróó máre, maré rothuqí tha alú tha ahapqunáthale

Ashúlqul 1 (Alhíssa (2))

Ej.aí filédís sha maruqí thá íhulua níño thá ídele

Annúktqá thámle tha albal

- Náñ kqallá sha íhulua níño thá idéle ?
- Náñ kqallá sha azzína ? nánó attáqab hasqulne ?
- Mín míhí u maabí fáále ándí mbá dúrra edís míllañ nánóí ?

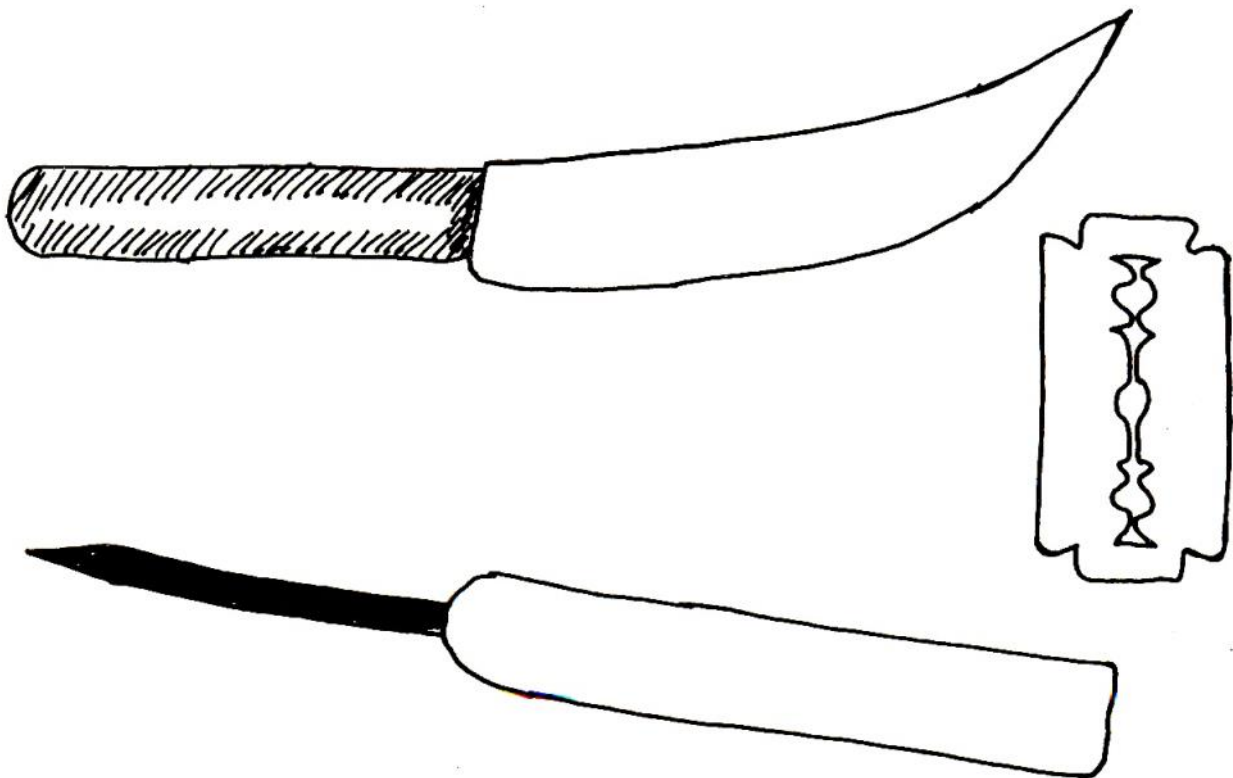
Dqokqothágú daa thoñor

Álá pqaada geesd mare gía alhísáábá álu mare.

Á géedí maada édís sha walá gídí addáwa u kítíbátí

Ashú kqul 1 (Alhíssa (2))

Édís maruqí thá gíñ pqílíndugú míthíl alqíbíra agúndu ma náfale tháñ ma dqukqúnúñ thá maabá gídí édísle.

Assúra 2.1 Gíñ pqílí ndugú

Ashú kqul 3 (Alhíssa (2)

Edís shañíné márné gadí zígí dídíné tha íyu ?

Azań zaña maabá ágarrañié: Huluqí thá maabá assahóle mbá zígí tha adáárú áné ágarraña geedí ma pqíshí.

Ashú kqul (4) Alhíssa (2)

Thoñoríndú maru edís tháñ

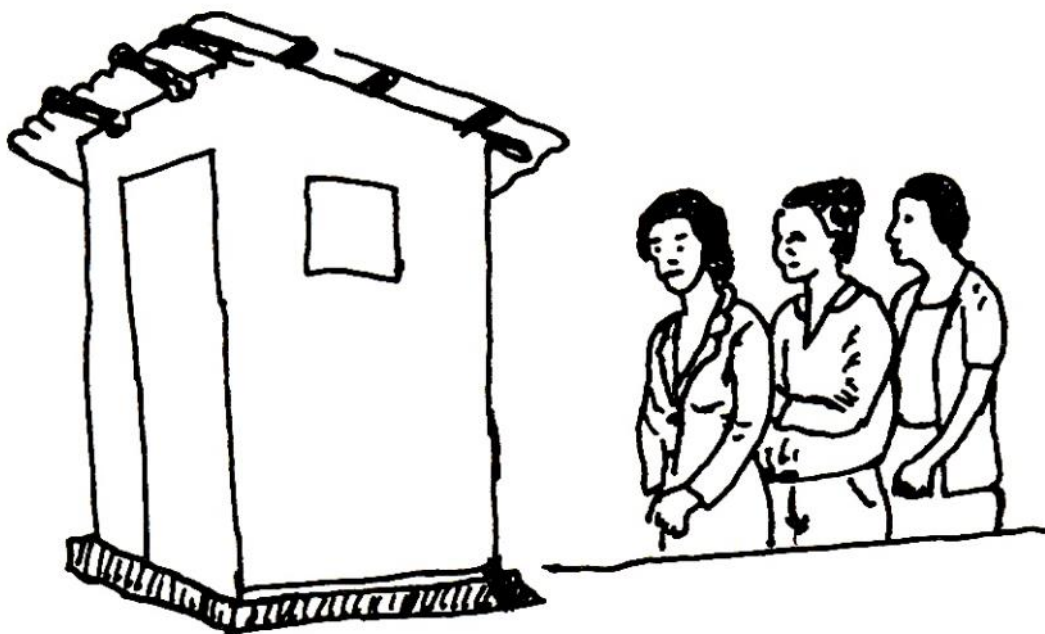
Maruqí thá shoorá u tha ndu squuthuaya?

Maruqí thá yamuthá ?

Maabí badqí édís ma thámañaqí tha albal múfí hatháña ?

Ashú kqul (4) Alhíssa (2)

- Thoñoríndú maru edís tháñ
- Maruqí thá shoorá u tha ndu squuthuaya?
- Maruqí thá yamuthá ?
- Maabí badqí édís ma thámañaqí tha albal múfí hatháña ?

Asúra 2.2 Édís walá múfí tha ínafaqa tha alganífa madqukqúnúñ

Albál thamthám u gugúdá pqíishí (Alhíssa)

- Gíñ thíkqílá ma sqíkqé thá sqakqa alúe
- Alkaharaba

Alhádáfá áddarsale:

Geedí gádarígú mare kqééra gíñ dúrra maabí hu

Shambá ágarrañlá

- Álá ábadqííña geedíqí mارة shákqala dírama (Almasírahía) mbá pqúlíñ edísí tha alú mare.

Geedí gárraqígú thá shúlíndulé alíshan kqosquñuqígú tha alqúmurú walá fágadí gíñ dúrraqí alá thámagá albál bakqá gíí mارة gíñ durra mare.

- Geedí mارة maada gíñ dúrraqí shambá adíne u shambá pqaríláne aré.
- Geedí bakqá ílí mارة thá gíñ pqílíndu, thá doña sáñkáré u bakqa nagúthí mare addawá walá daao márthé alhákím.
- Geedí ma thíkqa gíñ ma doñ, assílík, almíráya u alkubáyá feshé thá thoñorú maré hasqúla mare dqakqa alú wálla mare dííra alú sha bakqá dúrrané maabí
- Shá maré dqííña boolómáre alú mín gíñ hárakaqí maré maada alkqanúnákqedqe ma pqíshí. Mارة hoshala añ tháñ tháábá pqíishí u tháábá gambi gubal mارة kqíthu thoñorá alqarabíoyú.
- Ma maré álé záaqí thá thoñorá alqarabíoyú mare záá tháábá gambi mارة shá mارة maada alqarabía adoqíqí bakqá dúrrané mare.
- Ma mارة háá alqájala mارة damá thabá pqíishí mارة, bakqá írbízñ

- Márae thama albál múeqí u gíñ shákqalíeqí tha ajas u mbá gíí alkáhá raba. Walá ma shambálo máreé dúrre boolómaré u shímbíl.
- Alqíbíra, míllákqí u almusmár bakqa dám máreéne tha aljéébu sha durra maré u maabíñgúnuñ.
- Bakqá náfa máreéqí thá gíñ sqííñóó mámanañ mááshú alú than.
- Bakqá múlíñ máreé assílká alkaharabóqí ma zíqí mbá kqíthuoqí wálla mbá sqíkqé thírtheqí wálla alqamúdá alkaharabó bakqá mulíñ máreéne tháábá u bakqá hársqí máreéne tháhu.
- Bakqá shapqúthí máreé alkíbírít mare ílla tháñ aña zíí gíñ kqurí mú mandáñ (alwárga, ñeera, ajas, or)
- Márae squríña assílkí wálla gíñ ma dqañí mbá sañkáré
- Gíñ áppupqulíñlá asaqá alqíídú bakqá ílí máreéne tháñ sha dúrre maré.

Ashúkqul ma shabbahuqí (Alhíssa 8)

Alhá dafá addarsalé : Geedí gádarígú máreé pqúlíña gíñ dúrraqí tha assúra, thá haara u tha aguzua

Shambá ágarraña

- Álá dqokqo tha geedí máreé kqééra gíñ dúrre maabí hu u máreé roothuqí thaa alú.
- Álá kqala geedè mare jáhaza assure, haara u díramá mbá pqúlíñ gíñ dúrre maabíqí na gíñ ruushé thá sqakqa alúeqí assílká alkaharabó mbá dare wálla mbá sqíkqé thírtheqí, u algaranétqá ma álu dííra shambá dúrreané maabí.

Añ dqííñathá boolóñkqa alú mín gíñ dúrraqí gíñ ádqañthíñ maabí adaarú míliañ mmaané maabá gídí assáha gádarí áné shááraka tha gíñ ádqañthíñ adááru Alíshan shúgo áñ dqííña geedí bíllo alú mín gíñ dúrraqí u áñ ádqoñondíñagú tha assahámáre.

Albálá thámíña geedí bííoíe dqukqúnúñ añ dqííña alúgú mín gíñ dúrraqí.
Thíkquqígú

Masal: alú daara thá mú u thá gíñ baadqí, ídúrra thá sqísqíkq, alú pqupqú thá bele u thá gíñ fútgíñlá tha addáwá walá kqaló alhakím u tha assím Alíshan shúgo ála dqííña geedí bíllo alú mín gíñ dúrraqí geedí sha pqíshíga áqíílí, ílíagú thá gíñ thíkqí mare kqíllíñ.

Sha pqíshíga áñgú maré maada gíñ kqíllíñ áyu gíñ thíkqí maré thá sqakqa alú maré pqúdá ndu, maré barbada alu u maré mumúlíñaqí Tha mbáleyú dúrraqígú.

Ashúkqul (1) Alhíssa (2)

- Ágéedí kqéera gíñ hasqúlí múhu
- Ágéedí rootha mú shambá dúrrané maabí u shímbí)
- Ágèedí jáhaza roothá dqúgurígú mare állame tháñ

Dqokqothágú daa thoñor

- Ma maabí íilé thá mú nánbálo gíiné ?
- Shañíne dámña mú ?

Annúkqtá thámlé tha albál

- Ágéedí pqeera roothá dqúgurí ma daadóyú mare mádíña gíñ dúrraqíqí shambá dúrrané
- Ágéedí állama roothá dqúgurí tha alú mare háára.

Ashúkqul 2 (Alhíssa (2))

Ágéedí kqéera gíñ pqílí ndú hu u dqooñá sañkáré huna gíñ maa méré

Annúkqtqá thámlé tha albal

Á géedí mádíña assúraqí mbá pqúlíñ gíñ dúrraqíqí

Assúra pqíishí u mbá pqúlíñ gíné ma pqíshí álá tháma añá madíné.

Ashúkqul (3) (Alhíssa (2))

Dqokqothá daa thoñor : Ágéedí kqéera alkemíkál hu u gíñ maa ndu sañkaraqú mbá dúrraqí.

Annúkqtqágú thámle tha albál

Álá pqúlá geedíé gíñ walá náfaqí u gíñ walá madí méré sha bakqá múlíñ méréneqí.

Ágéedí shákqala díramá tha abuura mbá pqúlíñ gíñ kqeeró méré hu shambá dúrrané u shambá thámgaláne albál.

Ashúkqul (4) (Alhíssa (2))

Gíñ dúrra maabí shañíne thámgaláne albál ?

Annúkqtqá thámle tha albál

- Ágéedí jáhaza roothá dqúgurí shambá pparlá gíñ dúrraqí are
- Roothá dqúgurí jáhazó méré, méré háara ahapqúnááthé tha alfásílú

Alú límma

- Geedí gádarígú mare maada shambá ásheherlá gíñ dúrraqíqí, shambá squríñláneqí u shambá thámlá albál méré gúda ma pqíshí.

- Assúra, rothá dqúgurí u díramá shákqalí mare thálé ápqíshíñ márthe áñ u áhathí méré shá méré shákqala gíñ tqokqolo. Ashan shúgó ála ápqíshíñagá gíñ shákqal mare shá méré shákqala ma pqíshí.

2.1.3 Ashúkqul ma shabbahuqí (Alhíssa 5)

Ask the students, “What can we do to decorate our school compound?”. Students should answer with “We can _____ to decorate!” [plant flowers, throw away the garbage, paint the buildings...]

2.1.3 Bridging Activity

Word Bank

- Disease - Badqíñgíñ
- Blood - Kqáfa
- Sexual intercourse - Íñhuluá niño thá ídéle
- Immune system - Badqíñgíñ are pqaara
- Toilet - Alganífa

1. HIV/AIDS is a _____ the kills white blood cells in the _____ [disease, immune system]
2. HIV can move from one person to another person. It is transmitted through _____ [blood] and _____ [sexual intercourse]
3. HIV can not be transmitted by using the same _____ as someone who has HIV. [toilet]

2.1.4 Álá náfaqí thá gíñ thíkqu tha adáárú (Alhíssa (5))

Alhádafá addarsalé

Geedí gádarígú máré shákqala gínéñgúnuñ ma shabbahu qíthá gíñ holí tha addárúle.

Shambá ágarrañlá

- Assúragú shákqal máré ála pquílá mártché shambá shákqal máréne tha gíñ holí tha adáárú míthíl mbá shákqalá maréne gubal mbále.
- Ála pquílá mártché shambà shákqal máréne thá thañabaro, thá kqílkqíshó, thá gaagú thá duudu u tha sqakqa.
- Ála daagá ashúkqulá thaayu u mbá alfasílú máré shákqala gíñ shabbahauqí thá gíñ dqaakqálá alú shambà maadó máréneqí
Lakín ála pquílágagú shambá thámga máreñe albál. Mbálé bakqa múlíñ máré gíñ ma ndu sangaraqí, mbá ma álu díraqí, mbá zíqí añá ma manaqá u bakqá záágá máréne.
- Gíñ buuró máré alú ála kqala mártchéqí máré shákqala kolagí tháñ, mozaík tháñ u assúra tháñ u áre faro tha almadarasúeqí.
- Ála kqalagágú máré shákqala gíñ gíílá díramá tháñ u máré gía dírama mare mádíñe thá alfásílú.

A/ Gíñgú fédqíla

- * Bílkqátí gídí ndu 1
- * Ashakúsh (dqóóre) 1
- * Almusmàr nímíra 12
- * dííñí /mba squruñí 10 s.m) 1

Shambá shákqalláne

- Bílkqátí ndu ála budúrayú tha annúsú.
- Ála áhíayú thá dííñí añá budúróóláneyú.
- Ála tháma gíñ dúdí thá bílkqátíyú (ajas, mú, alkohol)
- Mín mbá áhííláneyú thá dííñí, ála áhía dííñí thá bílkqátíyúé u ála baró níira ndu.

Annatíjǎ kqedqe

- Gíñ gíolá almásíraj mmaane.
- Ábadqí añ u ásqr añ.

Ndu mootha

- Dííñí walá ma híe ma pqíshí almásíraj alú akqura dúrraqí.
- Gíñ budqí álu añá zíí almasíraj alá gúsha thá or.
- Alwarga u oorí alá ásqríña almásírají.

Bí/ Zízí duudú hattama tha allón

Gíñgú fédqíla allón, duudu, alwárgá fuudí u algazáza.

Shambá shákqalláne.

Ála ázala duudú pqíshí ashúkqúláleqí.

- Ála dqúúla thoñor añá madíne zízí dquléqí.
- Duudú dqúúlóláqí alá tháma thá gíñ fuudí holloñoníñu ma pqíshí.
- Ála hársqa gundí tha algazáza márra walá ma thóhí añákqedqe qí.
- Alwárgá thamóólá thá shooreqí u duudú alá hasqúle tha arráha.

Ndu dado

- Tha almárayú zízí duudú walá hohí ma pqíshí.
- Ma maabí fágadá añá zíída állóní u añá kqosqíné maabí gádarí ála áhuoha alhítímá pqíshí.
- Ma maabí mómothíñá ashúkqulíyú pqíshí.

Annatíjǎ kqedqe

Duudú dqafaruqí sha dqukqíthá ndúgú pqíshí ála muusqe na alhítímákqedqe tha alqenbunú.

Dí/ Kolájí shakqala

Ashúkqulá kolajú gássamlá aleñ taláta mbàlegú

1. Ála rásama áwal ála baró sqííñagá gínéñgúnuñ ála ánísqagáne.
2. Ála sqííñagá assúra mín alkítááb u ajarídá harábé ála shákqalane tháñ
3. Ála thará rasamá ála baró kqíthá ála ánísqa tha alwárga mañu.

Ágéedí maada gíñ shákqal mǎré kolájí tháñ sha gíñ harabe sqííña mbá thíkquqí tha adááru mmaané.

Ashúkqulá kolajú rakqasqí álu u walá fédqí fuuda.

Alíshan assura gídí allón mmaa mare wálá fish fédqí allónámáñ

Gádargalá ála ánísquqí ma pqíshí.

Ndu daadó

- Assáqá ashukqulú ñgó tháma albál booloqaeqí u gíñ shákqalñó tháñéqí.
- Mín mbá kqódíla ashúkqulí ála gísqa alqíddayú u ála móótha áña kqedqéqí ma pqíshí u ála gísqa thabá thá fírí u tha assaabún.

Dí/ Mozaík

Mozaík ashúkqúlá zíqí kútur mín koláj mmaane. Shale shákqala almozaík áwal.

- Álá jáhaza arrásímí tha alwárgá bádqíqíyú wálla tha alkartóónú
- Tha arrasímá ma jahazayú álá ánísqa zílí are, bele bíllo gídí allóná dqafaruqígu u gíñ shábbahanegú.

E/ Allón jahaza thá duudu (amudqa)

Gíñ fédqígaláne: duudú, amudqá, almíndíl, alkubáya, almadág, fírí.

Shambá shákqalláne.

- Álá ázala duudu wálla amudqá fédqílá
- Álá díísqa duudu wálla amudqa tha almadágú lemín áné dqamusqa.
- Duudu wálla amudqá díísqóólá álá tháma tha almíndílú álá baró hórbosqa tha alkubáyayue ma pqíshí.

Allóná thíkqóólá mín duudu wálla amudqá ma horbosqá álá dqúúla as-súra tháñ.

Ndu daadó

- Allóná thíkqílá mín duudu u mín amudqa namuqí múñgunuñ badqí álu u múñgúnuñ ma fírí. Ashán shúgo álá ázala mbá pqíshí.
- Assaqá shákqal háthúne thamatha albál booloñgámaeqí u gíñ shákqalhá tháñeqí.
- Mín mbá kqódílá ashúkqulí álá gísqa thabá thá fírí u tha assabún.

2.1.5.1 Bridging Activity

Word Bank

- Self protection – Alú íthamthám tha albál
- Accident – Gíñ sqikqí / alkqádar
- Match – îqahulua
- Vehicle – Gíñshîmbîriñí / barshiñí

1. One way you can practice _____ and keep yourself safe is to stay away from the road when you play football. [self-protection]
2. You must ride your bicycle on the right side of the road. If you ride your bike on the left side of the road, you may have an _____ and get hurt. [accident]
3. Before crossing the road, you have to look right and look left to check whether or not there is a _____ on the road so that you can avoid an accident. [vehicle]
4. Playing with a _____ where there is dry grass may cause an accident with fire. [match]

2.1.5.2 Bridging Activity

Word Bank

- Demonstration – Iimadiña
- Shape – Ashákíl
- Materials – Ginegú
- Collage – Kollagí

1. Art can be made from different kinds of _____ such as paper, leaves, string, cloth etc. [materials]
2. Abebe brings paper, leaves and dyes to the classroom and shows the other students how to make an art project. The process of showing how he is making the art is known as _____ [demonstration]
3. Art that is made from putting together different materials is a _____ [collage]
4. The leaves in the picture below have different _____ [shapes]

round leaf

oblong leaf

scalloped leaf

Igeerá ákqusqo holloñonín.

Igeera 1

Dqokqothágú holí thá bulúeqí ma má assé hathú kqalathaga sha asse u ma má busqáñ shin háthu kqalathága sha busqáñ

Addársá assahó daalá tha azzaman dqukqunuñú u áné kqóóda.

Maaba sha áné shákqal ma pqíshí áné gíída assáha.

Albadálá mérlá fírí harabé ahér álá thíña thíñthíñá harabé.

sha álé áshehera dídqáñgañí mín tha adaarú ashúkqúlá máábí kqíllíñ mmaané.

sqísqía faasqa atqábí pqíshí mmaané.

Addársá assahó gíñ thámne tha albál assaha alú dqííña mmaane.

dídqáñgáñ alú dqaakqa añ kqíllíñ thoñoríndú dqíñlá assáha alú tháñ mmaané.

Édís ma múúfa maaba fíka ñine.

Gadí bádqí áre záakarí ma alúdqoosha zíqí bás

Maabí dáágala almasqulía shá mare gíída annadáfá maabí assahó bás mmaa mare.

Igeera 2

Áhorathá añíyúlegú

1. Édís thoñoríndú maruné tháñ __, __, u __, mmaane.
2. ____ Gíñ daalá alhábará pqíshí tháñ u mbá ágarrañlá tháñ mmaané.
3. ____ jahazílá mín amudqa wálla duudu.
4. Maabí ma bakqa alkqanúná assahó mufí ____.

Áhuluthá dqokqothálegúqí

A

Bí

1. Édís A/ mbá daalá sha áné pqaara badqíñgíñ are
2. Kqáfa nagasa BÍ/ Azoola, báara
3. Addársá assahó DÍ/ Annadáfáalu

Igeeka 4

1. Sha álá gíída assáhá pqíishí nambálo dámla tha annadáfa ?

A/ Shúlíñkqa BÍ/ busqíkqeñkqa DÍ/ añáñkqa

E/ kqíllíñ

2. Óórá walá ma gígísq

A/ ñoní ma shúní BÍ/ hasqúlí dqííñí DÍ/ shúní maabí hoshalíne tháñ

E/ kqíllíñ

3. Ándí mbá gísqíña gubal áñ dírsha ? A/ oorá habíthañu BÍ/ hu

DÍ/ oorí munzuyú E/ motha walá ma daadó

4. Ándí mbá dúrraqí ? A/ sqísqía faasqa BÍ/ sqísqía alú daara

DÍ/ gíñbuushú ñeero doño fífí E/ “Bí u “ DÍ”

7. Gadí gárraqí ándí mbá thámgané albál ?

A/ Alkarásákqedqe u alkítaábákqedqe BÍ/ gíñgú holi tha alfásíl-

ákqedqeyú DÍ/ assabúrá E/ kqíllíñ

8. Andí mbá ma badqíñgíñá walá gídí addáwa ? A/ alú kqokqól

BÍ/ íyú kqokqól DÍ/ édís E/ Alhúmma

9. Andí mbá walá marí thá íhuluá níño thá ídele ? A/ edís B/ kqáfá
nagasí D/ kqereñkqeréñ E/ albájel

Igeera 5

Móóthathagú dqokqothalégú ma dqúgurí

kqéérathá gíñ walá maru edís than hu

Kqéérathá añá attaríhú mbá gíá máába.

Assaqá náfañaqí tha alkáhárabá nambálo thámgaña albál ?

Horóñ shaíiné hasqul máre badqíñgíñ ?

Moothá ígeero

Ígeera 1

1. Busqáñ

2. assé

3. Busqáñ

4. Assé

5. Assé

6. Assé

7. Busqáñ

8. Busqáñ

9. Busqáñ

10. Busqáñ

Igeera 2

1. Gíñ pqílíndu

- gíñ mula kqafá maíyu

alfáíras

- gadí ólí niñe gídí alfaír

2. haara

3. Allón

4. Badqíñgíñ

Ígeera 3

1. E

2. F

3. A

4. Dí

5. Bí

Igeera 4

1. E	6. E
2. E	7. E
3. Bí	8. Dí
4. E	9. Bí
5. Dí	

Igeera 5

1. Thínthín ma dqukúnuñ ínafaqa tha alganífa dqukqunúñ.
2. Haultí, alkúbba, múzíem, azaríba seqíñlá buushú ñeero thayu
3. Assílík ma zíqí añá kqenáné ála lássaga ála nafaqí tháñ assáqá fédqłáne bás.
4. Hasqúl dídqáñgáñgú mín añá dídqí áñ mارة dqañosha tháñ thá thínthín alú.

Akqusqo Taláta

Algasámá busqkqethú (Alhíssa 80)

Alhádafá ákqusqolé: Mín mbá kqódí géedí akqusqolé gádarígú méré

1. Gádara busqíkqé méré ímulíña
2. Maada shambá gíí méré algúdúrá kqapqílá méréthí
3. Ádqañthíña atqábí sharakíga méré tha aqílíyú.

Alhádafá addarsaté na mbílló : Mín mbá kqódí géedí addársalé, gádarígú mare.

- Kqééra ashúkqúlá thabo hu
- Háára haará pqúlíñ ashúkqúlá thabpqí
- Dqaakqa u méré múfa tháábámáre
- Shákqala ashákíla dqafaruqígú tha alhítím u méré dqúúle
- Áhoha ashákíl thá dookqó méré háttama.
- Gúúdqa guudqá dííñu ma pqíshí méré mádíñe.
- Áshímbíríña busqkqé méré thoñor añá fédqígaláne ma pqíshí.
- Gúgudqíña ma pqíshí méré mádíñe.
- Shákqala gíñ gúdqígalá u mbá shépqéngalá méré mádíñe

Shambá ágarrañlá addarsalé

Álá dqokqooha geedí máre kqééra ashúkqúlá thábamaré hu

Álá áharthíña geedí haará rothí gíñ kqeeróómáre hu ma shaarí na haará alá jáhaza alá daa máarthéqí másal thabáñkqo thíñí, méri,ílí, kátabí, sáwarí, mufí, ñíshí, thabáñkqo gíí gíñ kqíllíñ.

Álá áshakqalthíña geedí ashúkqúlá muufó méré mamáthíña thí.

- Mín mbálo ála áshakqaíthíña geedí gíñ dqakqíla ma dqafarí maabí alú mارة zíaga hóloñoníñ hóloñníñ mارة állama.
- Ála ásheeru geedímارة íila gíñ dqakqíla u mbá múfíla.
- Maabí shákqalne ma pqíshí ála kqalagagú mارة áshakqalthíña ahapqúnááthá.
- Ála mádíña geedíe assúragú sáwará mارة gubal mbále lakín ála móóthagá márthe ndu bakqá thohímáre mارة mbálo ála fára geedí thá múziemu añá alhabarú, añá seqíñla gíñbuushú ñeero u tha. almásnaqagú ála kqalagá gú mارة mádíña gíñ pqíshóo mártheqíqí tha arrásím, tha kolají, thá almozaík, thá zure, thá rabíthí u thá assílik.
- Gíñ shákqaló mارة , mارة pqúla ahapqúnáátheqí shambá shákqalóo mارةne.
- Ála kqala márthe mارة ázala mbá pqíshí.
- Mbá ázalóo mارة ála tháma añá madíne.
- Geedí gídí gíñ ázalóola ála ábadqíñegú.
- Ála dqokqothagú mارة rootha alhítím shambá madí mارةne.
- Ála mádíñagá gíñgú ma hattamá thá gíñ dqafaruqí u ála dqokqotha mارة na gíñ maane tháñ hattamá.
- Shá geedí gárrá guudqá dííñu thá shúlíndu talátayú ála ábadqíñegú thále mارة gúgudqíña mandáñ mandáñ.
- Gadí madíne guudqá ála ábadqíñe áne pqúla ahapqúnáátheqí shambá gúdqílane.

- Álá állama geedí mǎré bírthíña dííñí abarshíña shá maré gúúdqa ma pǎqíshí.
- Álá águdqíñagú añ dqukqúnúñ u ma mǎré álé thohí.
- Álá tháma albál sha bakqá dúrra géedíqí ma álé gúdqígú.
- Álá ágarraña geedí shambá barshíñlá ma madqu gundí shambá zíiné thá belló.
- Geedí gárrá shambá káárabílá thá shulíndu talátayu álá ábadqíñeqú thále mǎré shákqala ma pǎqíshí.
- Álá águdqíña geedí assátqur holloñoníñ alú thá kaaraba.
- Álá águdqíña geedí gíñ gídí squríña mín 30-40 alú ma mǎré álé gúgudqíñí.
- Álá fuudqa geedíe gíñ gúgudqíñlá alú ma madqu gundí mǎré gúgudqíña alú ma mǎré álé thúlí.
- Álá shákqala geedíe adídíñ u guudqa ma pǎqíshí.
- Álá áshakqalthíña geedí gíñ maadó máreqí ma shabbahuqí.
- Gadí shákqalne ma pǎqíshí álá kqalagá áné pǎqúlá geedíe.
- Álá ásawaríña geedí assúra mádíñ geedí walá gádarí adídíñ u guudqaqí.
- Álá pǎqúlá geedíe aqílí gagíñugala shambá ílláne u álá áqílthíña mare.
- Álá áshuríña geedí hólloñoníñ hólloñoníñ álá áqílthíña alkúra dqaakqa u mufa.
- Álá pǎqúlá geedíe shambá dqakqílá alkúra u shambá múfílláne.

- Álá áshakqalthíña máré mbá huluqí tha addárajámáréle.
- Thá shúlíndúléyú álá állama geedí shapquthá kaarabó u álá. áshakqalthíña máré.
- Álá daa geedíe gíñ beelá mbá dqafaruqígú u álá kqala mártheqí máré zíaga hóloñoníñ hóloñoníñ máré állama bebé.
- Álá pqulá geedíe gíné almusíkqó mbá beelá ma huluqí thá guudqá dííñúle. Gíñ halí géedíyú máré hozá gadí madínne shakqalá álá kqalagá áné pqúlá aha pqúnááthéqí. Álá físh pqulá geedíe shambá gííláne u álá gía álá mádíña mártheqí.
- Álá hasqúló geedíe almusíkqa álkqómía dqafaruqí mbá ma sajelá álá áhalthíña máréyú tha almusájel.
- Álá áqílthíña geedí almusíkqa madíla tha adáárámaréyú u álá kqala mártheqí máré bíagá thabayú.
- Álá kqala geedíe máré háára haará alfánáná madíla u máré bíaga thabayú u gíné almusíkqo.
- Ma gadaruoqí álá áhalthíña geedí haará alqómía dqafaruqí tha almusájel u álá kqala mártheqí máré shíñ állam

Gíñ pqadí addársalé

- Alkúra or	- Alfúrsha
- Alkúra alqístík	- Dííñí
- Alwárga	- Assúra mádíñ
- Bele bííló	barshíñaqí
- Algazáza ndu	- Gíné <u>almusíkqó gú</u>

- Assúrá mádíñ adídíñí u guudqaqí
- Rabíthí
- Zure
- Assílík
- Almagás
- Gíñ anísqílá gíné tháñ
- Bele
- alhítímá dqafaruqí
- gíñ náfálé tháñ aqílí
- agagíñuoqí
- Almusájel.

3.1 Thabá (ALhíssa 6)

Thabá busqíkqé maabí mmaane. Thabá nàfaqí álá múfa tháñ u gídí ashúkqúlá hórí añ míllañ. Busqíkqé alú ndímílu náfaqí kqíllíñ lakín mín mbá hoshalíña ashúkqúlá thabo tháñ walá zíí mbá shákqal ashúkqúlakqedqe alíshan lé gíñ adí ma shóllá gundí kqíllíñ móthíné alú. Thabá shákqalí ashúkqul kqíllíñ **másal**: sha áñ dqííña annadáfáñkqa alú húñkqa, buusháñkqa, busqíkqéñkqa u ooríñkqa kqíllíñ tháábá ñínéñ gísqíñaane. Thabá náfaqí álá pqaara alqádu are tháñ shambá sqlóláne hu thá belló áyu gíñ gíí alqadu tháábá ñínéñ pparláne are. Alíshan thabá walá bakqí busqíkqé alú máñ sha áné dúrraqí gíñ gíqí ma shóllá gundí gubal áné lufá busqíkqethí thabá wásalí mandáñ. Thabá náfaqí ashúkqúlá busqíkqé íqabíbídíñuoqí u físh sqáwarthíñ busqíkqéñkqa.

3.1.1 Ashúkqúlá shàkqallá tháábá (Alhíssa 4)

Dqaakqa

Ma maabí dqakqí alkúra tháábá gambi ála tháára hu thabá pqíishí hú u alá damá sqakqaqí thá hu alú hú thabá pqíishí. Bíshí are áné hoshala añ than añá walá dqakqígalá alkúraqí. Thabá dqakqí ála tqúkqusqa mín thá kqoñkqolóñ thoñorndu dqukqúnuñéqí mín mbalé thabá dqaakqóqí assáqá lágazíñné busqíkqe tqukqúsqí u bua alú thabá píishí /mbá gambi áné lágazíñe thoñor añá dqakqígaléyeqí . Hú thabá pqíishí/mbá gambi áné tqukqúsqa baalá shúgo u áné muusqa ñeesqá busqíkqethú. Ma maabí álé dqakqí thabá dqakqílá tháñ áné zía thá bua alueqí u áné baró barbaduqí thaarathéqí tha mbáleyú hú zíi ma agundíeqí áné lágazíñe thá busqíkqele sáwa thoñor añá dqakqígaléyeqí. Thabá dqaakqóqí áné fish mathá magundíé qízízí busqíkqethú shúgo náfaqí míllañ dqaakqe qí. Mín mbále ashíddá dqakqílá than nineñ shákqalí. Thabá dqaakqóqí mbá zío thaarathéqí áné ábarbadu thabá aluqí, kqóñkqólóñí u bua alúqí áné gía gíñ fédqíla. Hútharó shuruña áné shin bííduqí u áné gía gíñ fédqíla mín mbá dqakqílá hú shúríñoqí áné tqukqúsqa mín thá gushúñ áné bakqá busqíkqe

Aguzua madí

Dqaakqa u mufa

- Ála áshuríña geedí tha ajós ma squríñuqí tha almedánú.
- Ála daa geedíé alkúra dqúkqunúñ dqú kqunuñ.
- Ála pqúlá geedíe shambá dqakqí máréne u shambá múfí máréne. Addársalé mbá daagaláne ma madqu gundí shá géedí maada añ gundí mmaané alíshan shúgo walá gíi gímmáñ.

Alíshan shúgo ashúkqúlá daalá kqíllíñ ála áshakqalthíña geedí ma madqu gundí

1 Geedí shúríní tha ajós (holloñoníñ holóñoníñ) mánañ áné dqaakqa u áné múúfa ála állama maré.

2 Ála államagú maré thoóha thoñoríndú dqaqí maré tháñ

Másal –

Thá shooreqí

- Thá thééleyeqí

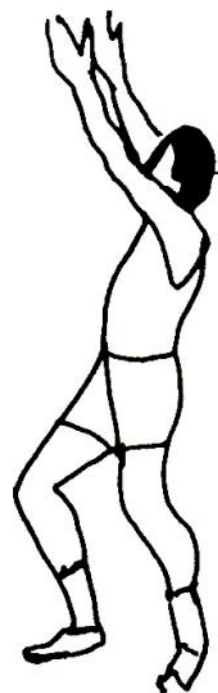
- Thaarathéqí

- Maagundíeqí

Azañzaña maabá ágarrañíeqí

Ála táábaqa geedí maré físh shákqala ma sharí ma mbá kqalóláne mártheqí.

Gíñ dqaqí maré ála thámagá albál bakqá húshíne maabí alfasíla máñ.

Assúra 3.1 Dqaakqa u mufa

Shambá mádíñóóláne márthe gadí damí alkúrá áné dqaakqa ahapqúneqí. maabá ágarrañí táábaqa máre gía ma pqíshí maabí múfí alkúrá máre jáhaze shambá múfí máréne.

Shambá mádíñóóláne márthé gadí damí alkúrá áné dqaakqa ahapqúneqí. maabá ágarrañí táábaqa máre gía ma pqíshí maabí múfí alkúrá máre jáhaze shambá múfí máréne.

Maabá múfóó alkúra áné físh gía aguzuá shabbahauqí ma shákqalá máré tha arráha tha arráha kqíllíñá máré ála físh áshakqalthíña máré mandañ mandañ.

Alkúra mufa u dqakqá ímulíñá ma halagá mmaané. Maabí gádarí ála múfa gíñmáñ tháábá ála dqaakqa añá mañéqí. Ála áshuríña geedí ma squrñuqí ála állama shambá dqakqí máré alkúra, ber, alolo u dískes sha ále dqakqa gíne thá thoñoríndú dqafaruqíyueqí ála shupqa alú thaarathéqí u ála fía busqíkqeyú ála baró áhatha thabá alú ála dqaakqa u ála tháár aga hú dqukqúnúñ hu. Gíñ dqaakqóla mín añá squríñ áñ ála musqagá busqíkqe ála baró múfa.

Busqíkqe gássamí aléñ taláta assaqá múfíla gíñ mañ Áné zía thírtheqí, tha annúsueqí u thá shooreqí áné baró múfa gíñ dqakqóla tháábá holloñoníñ. Gíñ dqakqóla alíshan buunó tha ashíddá ála fíagá busqíkqeyú ma agundíe thá hule ála baró múfa sha bakqá dúrrané thabá u bua. Mbálé náfaqí sha ále mufa gíñ dqakqóla ma pqíshí u bakqá dúrrané thabá alú.

3.1.1 Bridging Activity

Word Bank

Response - Mootha

Technique - Thoñoríndu

Throwing - Dqaakqa

1. In the picture, the girl is _____ the ball. [throwing]
2. There are special _____ for receiving and throwing balls [techniques]
3. Almuz and Dereje are playing handball. Almaz throws the ball to Dereje, and Dereje catches the ball. Catching the ball was Dereje's _____ [response].

3.1.2 Arrasím (Alhíssa 25)

Alhádafá addarsalé

Mín mbá kqodí géedí addársalé gádarígú méré

Shákqala gíñ rásamlá mbá dqúlle u mba háttamla

Shambá ágarrañlá addarsalé

- Álá fará geedí thá múzíemu, tha añá daalá alhábarú añá seqíñlá gíñbuushú ñeero u tha almásnaqayú méré hoshala gíñ pqíshí márthe tháñ mare shákqala arrasím, kolají u mozaík thá rabíthí, tha zure u tha assílík.
- Mbá shákqalóó méré , méré mádíña ahapqúnááthé shambá shákqalóó méréne.
- Álá kqala marthe méré szala mbá pqíshígú
- Mbá azalóólá álá thámá añá madíne.

Gíñ pɔadí addársálé

- Alwárga
- Bele bílóló
- Algazáza ndu
- Rabíthí
- Zure
- Assílík
- Bele
- Almagás
- Gíñ ánísqílá gíné tháñ
- Allón
- Albúhía
- Alfúrsha

Arrásím

Gíñ kqalgalá sha arrasím, gíñ fedqílá sawará tha alwárgayu wálla tha as-sabúúrayú alá thará rasama mmaané. Arrásím náfaqí ashúkqulá assúroe-qí kqíllíñ.

Assaqá rásamíña assátqúragú gííña bakqá madíne áre ma pɔíshí. Alíshan ma harába hatháñéqí áñ muusqa ma pɔíshí.

Allón dquula

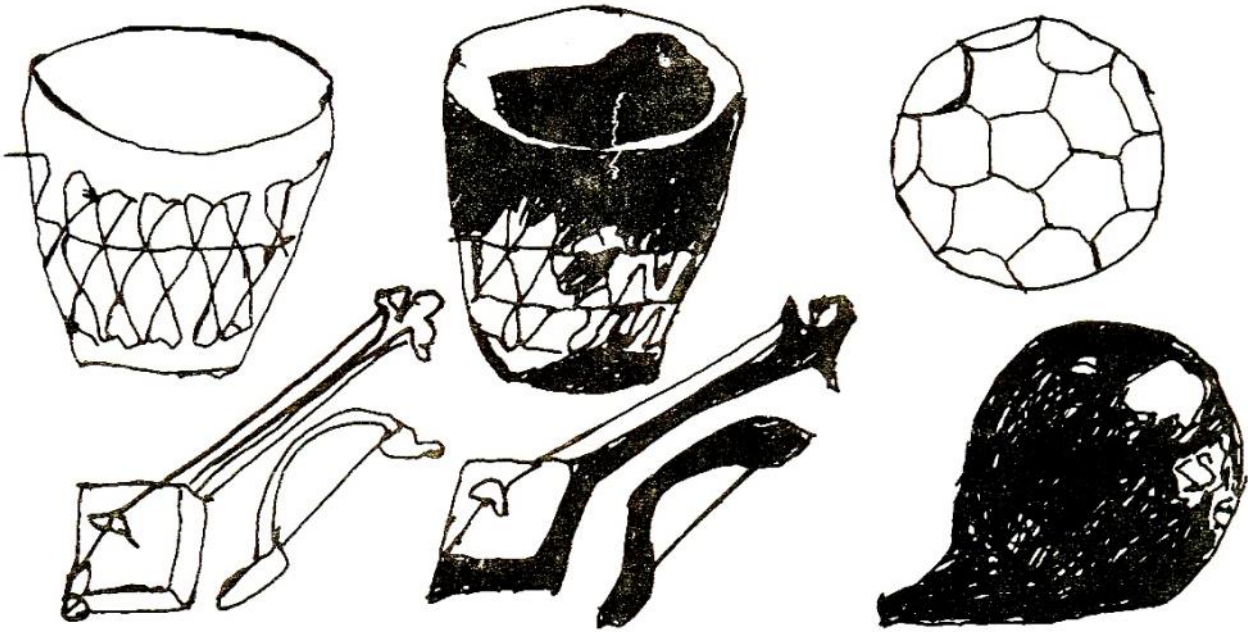
Allón gíñ sqawarí mmaané. Alíshan shúgo gíñ ma halagá u mbá gía máába sqáwarthíñlá tha allón.

Allón jáhazílá thá gíñ ma halagá. Gíñ gííláné tháñ sqakqa u gíñbusqí álu. Álá nafaqí thá gíñ thíkqu tha adáárú alá jahaza allóná fédqílá.

Gíñ dqúlla tha allón dqafaruqí shambá dqúlláne alloná fírú alá dqúúla mín añá sqarí áñ tha ngíshurueqí u allóná kqooshú u mbá tembera shíñ mín tha ngíshúru añá sqarí áñeqí. Tha addárajáleyú shambá shákqallá allóná fírú zíí thá bulúeqí. Alqáwal gíñ rásamóólá tha alwárgayu wálla tha assabúra are alá duupqagá allón alá madqaneyú tháñ mbá zíí thá bulueqí almásalá kqedqénné.

Arrásím u allón dquula

Tha ashúkqúyá assurótú arrásím u allón dquula huluqígú míllañ. Mbále gíñ fédqíña áñ sáwará áñ thará rasamá thá galam rasás áñ baró dqúúle thá allóná fírú wálla mbá kqoshú. Arrásím u allón dquula walá faru gundígú Assúra zíí thá bulúeqí ásqarí roothále hu.

Assúra 3.2 arrasím u allón dquula

3.1.3. Alhítím (Alhíssa 5)

Alhádafá addarsálé

Mím mbá kqodí géedí addársalé, gádarígú méré shákqala alhítím thá dookqó

Shambá ágarrañlá addarsálé

- Álá dqokqotha geedí méré rootha alhítím shambá madí méréne.
- Álá mádíña geedí gíñ ma hattamá thá gíñ dqafaruqí mare pqlé na gíñ mane.

Giñ pqađí addársalé

Alhítímá ma shakqalá thá gíñ dqafaruqí.

3.1.2 Bridging Activity

Word Bank

- Model - Almodél
- Sketch - Thámahu
- Design - Arrásim

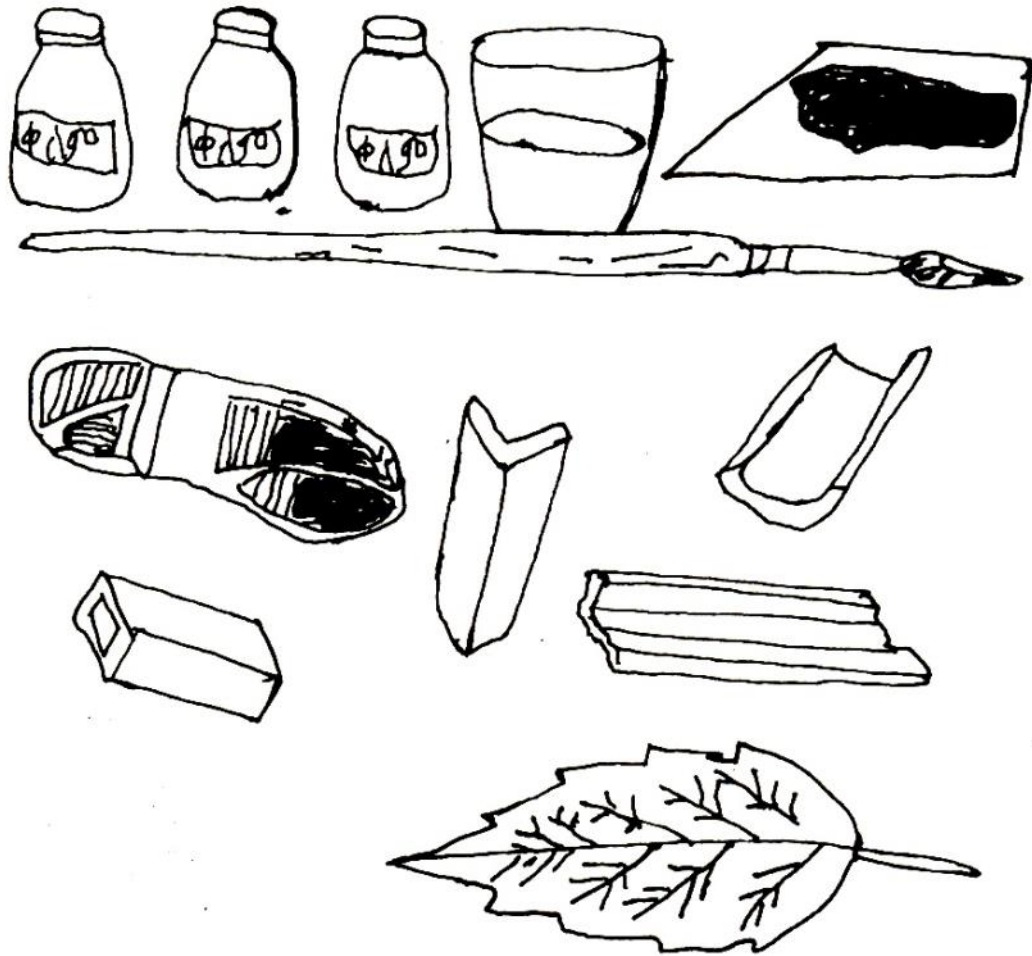
1. When making a picture, you first think about where you want each part to be and how you are going to make the picture. This is called _____ [design]
2. After you think about where to put the parts of the picture, you can use a pencil and _____ an outline [sketch].
3. You can make a _____ of something out of wood, cardboard, mud etc. [model]

3.1.3 Alhítím (Alhíssa 5)

Gíñ kqíthí u mbá pquúqí ma shákqalálá u ma dquuluqí tha allón alhítím ñínéñ sqúlláne.

Alhítím shákqallá thá thoñoríndu hollóñoníñ, mbá pqupquñlá u mbá gíílá shambá zíiné mbá kqalgalá shambá pqupquñla mbá gíílá thá dookqó, sqísqía u gíñ ma alqístík.

Mbá kqallá shíñ sha mbá gíílá shambá zíiné, mbá gíílá thá gíñ ma halagágú míthíl duudu íle u thá gíñ gíí máába míthíl algazáza ndu amamzí u gíñ pqupquñlá thá bele pqííndu.

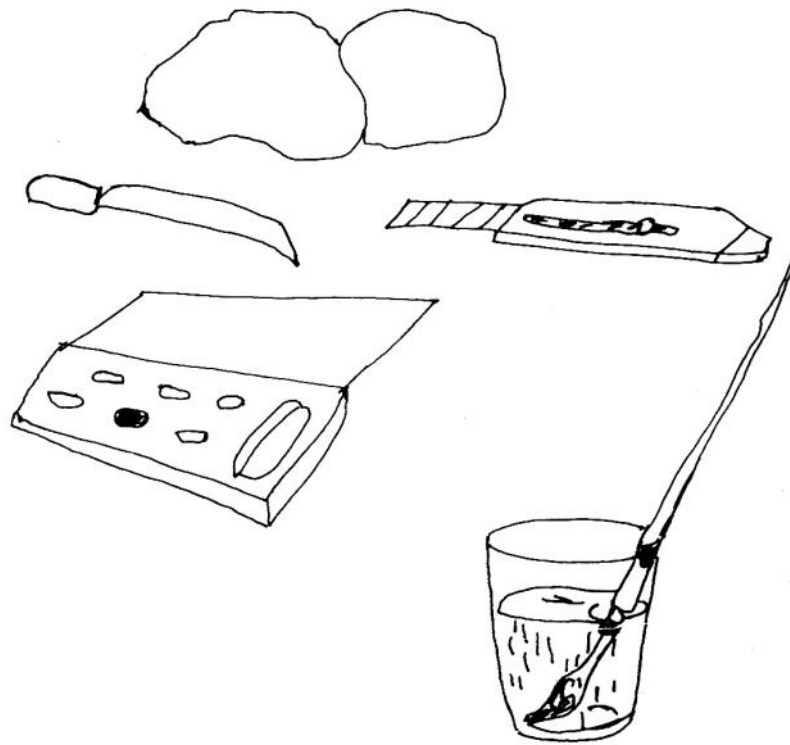
Assúra 3.3 Alhítímá ma gígí thá gíñdqafaruqí

Alhítíma dookqo

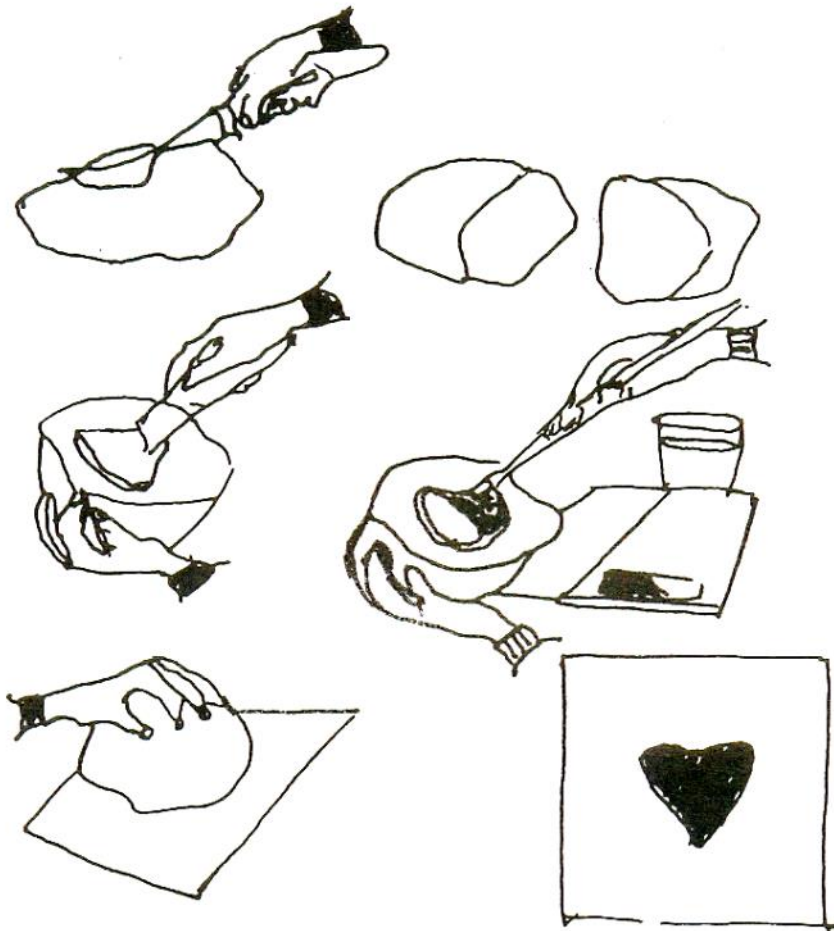
Shambá gíílá alhítím thá dookqó

Dokqó alíshan thíkqíílá tha adáárú gádargalá álá ágííthíña geedí tha alfásílú u thá mare máre gía ma pqíshí.

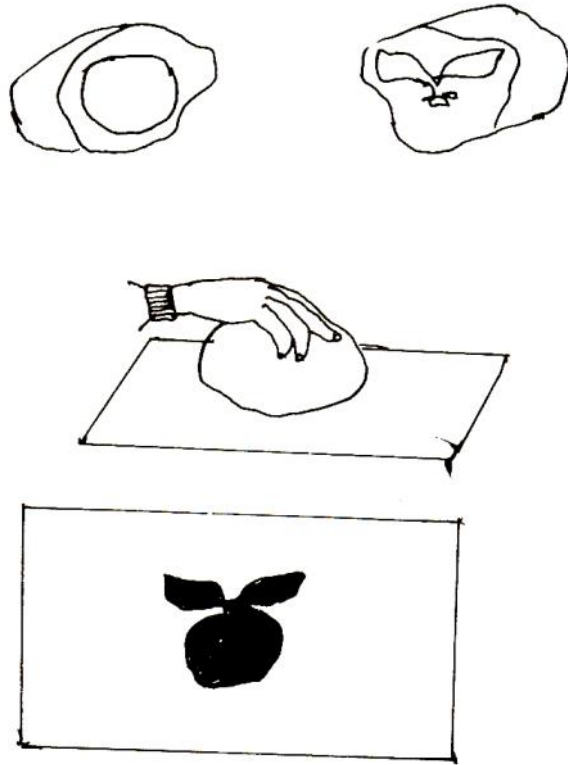
Alhítím shakqala thá dookqo ñínéné zíqí thá bulúeqí. Áwal álá kqíthu dookqóyú thá hangír álá baro rásamayú shambá fédqííláne u álá baró ápqílayú thá hangír, álá hááfe áná walá fédqííláne álá baró dqúúle tha allón u álá háttama tha alwárgayú. Tha ashúkquláleyú maabí gádarí álá sqííña dookqó holloñoníñ wálla taláta álá áhuluqí álá baró gía gíñ fédqííla tháñ.

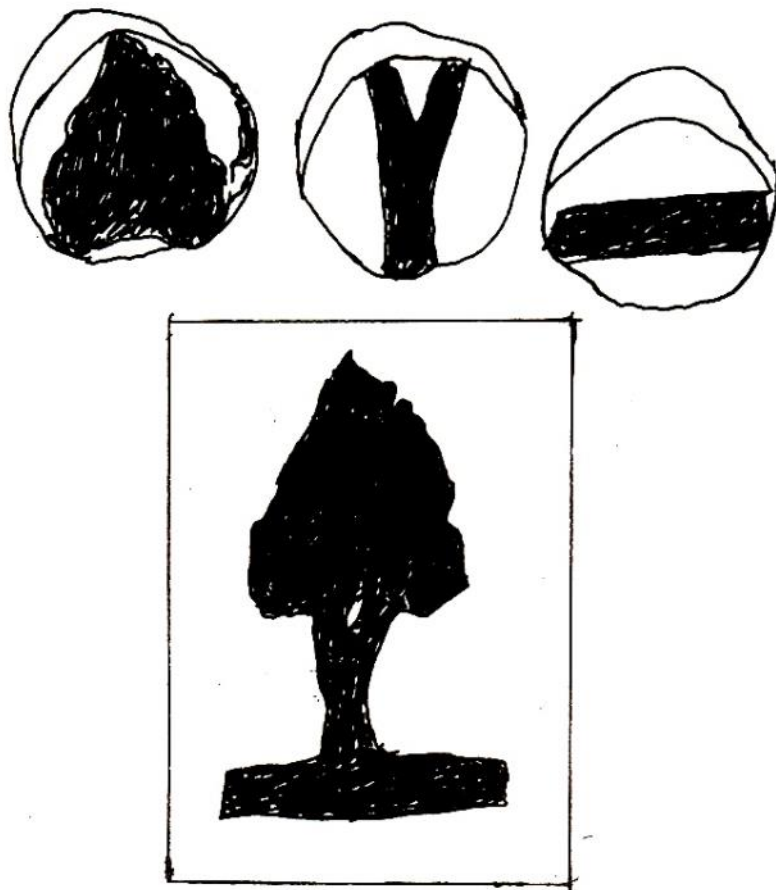
Assúra 3.4 shambá gílá alhítím thá dookqó

Assúra 3.5 Alhítím thá dookqó dqukqúnúñ

Assúra 3.6 Alhítím thá dookqó árbaqa

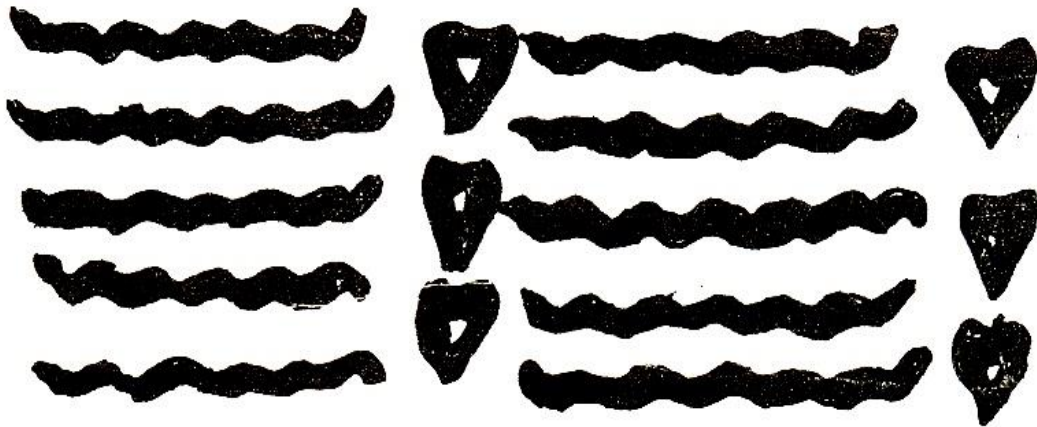

Assúra 3.7 Alhítím thá dookqó árbaqa

Shambá shàkqallá gíñ sqawaró tha alhítímá dookqo

Mín gíñ gíílá tha alhítímá dookqo dqukqúnuñ gíñ sqawaró mmaané. Shambá shákqalláne, álá sqííña dookqó shambá fédqíláne álá baró hááfayú álá gía gíñ sqawarí tháñ.

Ma fédqíña shá añ shákqála áwal añ kqíthu dookqóyú añ hollóñoníñ añ baró rásamayú thá gíñ fédqíña u añ hááfayú añ baró dqúúla tha allón.

Assúra 3.8 Gíñ sqawaro hatama thá dookqó

Assúrá amudqó wálla mbá mísqo rasama thá dokqóu hattama

- Shambá shákqallá alhítím thá dookqó álá fish mathá geedíe thí shá méré fágada ma pqíshí mín mbálo gubal á géedí rásama gíñ sáwaróo méré thá dookqóqí álá ákada ma gídíga méré gíñ fédqíla kqíllíñ.
- Alqíddá thíkquoqígú walá ma káffa geedí álá daa márthé tha abuura. Añá shákqal géedí méré lííkqa alú thá ajerída méré kqíthu dookqóyú tha annúsú. Dokqó kqíthuó méréyu álá thamagá albál sha áné sqára tha annúsú.

Mín mbálo baró arásímá jáhazó méré mín mbá thóhí méréne tha alkarbón méré físh rásama tha almusmár wálla thá gíñ pqíllndu tha dookqoqí mín mbalo méré madqayú tha allón méré baró háttama tha alwárgayú ma álé shákqal méré á máábá ágarrañí tqooragá ma álé musqíne méré shambá shákqal méréne.

Másal : ma méré álé kqíthu dookqóyú méré tháma albál bakqá kqíthí méré hángír wálla á máábá ágarrañí kqíthu mérétheyú.

- Álá pqúlágagú gíñ háttam méré bakqá dídqíne álu. Álá pqúlágagú assáqá dírhísqí méré dokqó alú shá méré háttama bakqá hozí méré thába sha hárabí alhítím ma háttamá méré manáñ u ma fédqí méré shá méré físh háttama méré gísqagá alloní mín thá dookqó alú. Álá ábadqíña geedíqígú méré shákqala gíngú holí shúgo u gíñ pqíshí mbá thíkqí méréthe fuudá méré shíbíla alú. Alqáhír baró gíñ shákqalóó géedí tha addársaleyú álá rússa tha alfásílú méré daagá array. Gíñlé náfa geedí méré maada shambá daalá array gíñ shákqalá mámanañeqí u méré físh maada ashúkqulá sawaró ma pqíshí.

Assúra gíñbúúshu tha alhítíma dookqo

- Sha álé thará addársalé álá dqokqooha geedí gíñ kqallá sha alhítímá dookqo méré ásqara hu.
- Álá pqúlá gedíe addársá alyomú sha gíñbuushú hattama thá dookqó mmaané.

- Álá dqokqooha geedí gíñ buushú fédqí mǎré shá mǎré shákqala
- Mǎsal: 1. Aafédqí áshákqala assura mǐsqo
 2. Gíñ fédqílí áshákqala assura marú mmaané.
- Álá ákada ma geedí gídí gíñ fédqílá ashúkquléqí
- Hangír walá ma kǎffa geedí kqíllíñéqí álá daa mǎrthe tha abuura
- Gíñbuushú fédqí mǎré shá mǎré rásama álá kqala mǎrthé mǎré rásama thá dookqó maíyu kqíthuayú
- Álá kqalagágú mare hááfa dookqóqí añá walá maané rasamá
- Álá kqala geedíé mǎré tháma albál bakqá kqíthí mǎré ñalú mǎré na thabá.
- Ma álé shákqal mǎré á máábá ágarrañí tqooragá male musqíne mǎrtheqí.
- Álá ákada ma geedí kqíllíñ shááarakí tha ashúkqulú
- Álá kqalagagú mǎré rásamo amudqá pqíshí mǎrtheqí
- Gíñ háttamóó mǎré máre kátabe tha alqísímá mǎré tha alqúmúra mǎré u thá shúlíndu mǎré álá baró tháma añá zíí kútur.

3.1.3 Bridging Activity

Word Bank

• Embellishing - Sqawarhiña • Painting - Iidquula • Printing - Hattama

1. In the picture, the man is _____ a nice colourful picture.
[painting]

1. You can make a nice picture by carving a design on a potato, painting dye on it and then _____ the design on the paper.
[printing]
2. Making the picture colourful, detailed and interesting is _____. [embellishing]

3.2 Gĩngú shàkqallá thá hu u tháábá (alhíssa 12)

3.2..1 Mbá shákqallá añ dqukqúnuñ

Alhádafá addarsalé

- Ashan geedí gárra guudqá díĩnu thá shúlíndu talátayú ála ábadqíñegú thále mارة gúgudqíña mandáñ mandáñ.
- Geedí madíne guudqá ála kqala mártheqí mارة pqúlíña ahapqúnáátheqí.
- Áláállama geedí díĩní ábarshíña mandáñ mandáñ u thá arráha
- Ála kqala geedíe mارة mumulíñaqí añ dqukqúnuñ ma mارة ále dqíñí almízáná mارة alú.
- Ála mádíña geedíe assura mádíñ ímulíñaqí ma maabí ále dqíñí almíízán alú.
- Ála shákqala assúra mádíñ ímulíñaqí ma maabí ále dqíñí almíízán alú.
- Ála tháma geedíqí tha albál bakqá dúrra mارةqí
- Ála állama geedí shímbíríña shambá zíné thá belló.

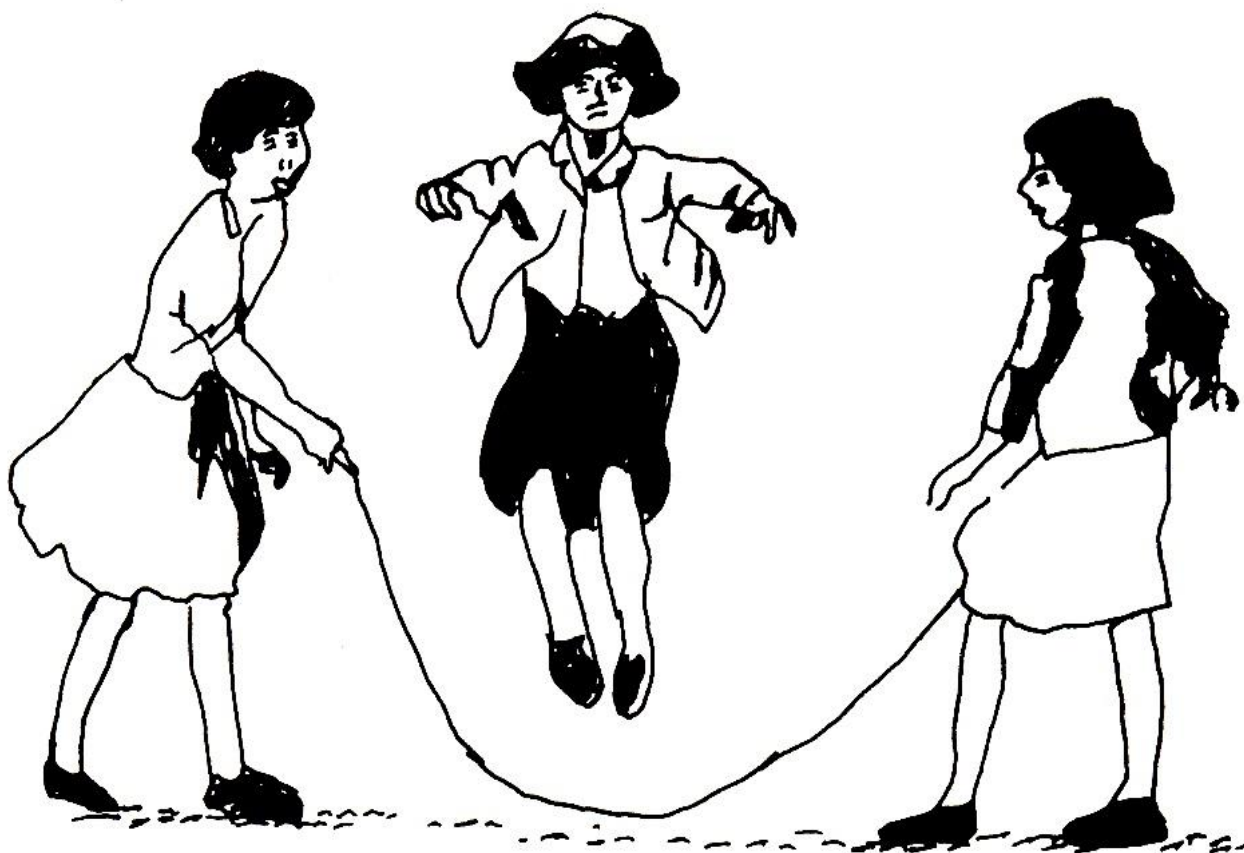
Gíñ pqadí addárs

- Díĩní
- Assúra mádíñ almíízán alú dqííñaqí.
- Assúra mádíñ shímbíríñaqí.

Gíñ shákqallá añ dqukqúnúñ Guudqá dííñu

Guudqá dííñu náfaqí busqíkqe íqabíbídíñueqí u náfaqí físh sha álé jáhase tháñ aqílíñgúnuñeqí Guudqá dííñu náfaqí sha áné ápqíshíña bíchí alfash-fásh u barshíñá kqafathú. Ma sharí ma mbálé ábadqíñ huqí físh.

Guudqá dííñu añ dqukqúnúñ ñínéñ gúdqíláne álá damá dííñíqí na ndu alú tháábá álá baró áshímbíríña maagundí, thaaratheqí u thaarathé maagundíeqí ma maabí álé gúgudqíñí. Ágéedí hóloñoníñ damá dííñíqí na ndu alú máré áshímbíríña ma gadímáñ aléshíñ gúgudqíñí thá dííñí bíchí. Álá shúríña thá hu holloñoníñ álá damá dííñíqí na ndu aluqú tháábá holloñoníñ álá baró gúgudqíña thá hu dqukqúnúñ. Álá físh gúgudqíña ma maabí álé buní añ dqukqúnúñ u ma maabí álé shepqéní.

Assúra 3.9 guudqá dííñu

Shambá daalá addársale

Aqílíle ashan shákqal géedí bíllo u mushañí ála kqala mártheqí mare mádíña geedí bádaqanéqí.

- Daa geedí taláte dííñi dqukqúnuñ.
- Ála águdqíña dííñígú tha almedánu.
- 1. Águdqíña geedí thá hu holloñoníñ añ dqukqúnuñ
Á géedí holloñoníñ damá dííñíqí na ndu alú mارة ábarshíña ma.
gadímáñ ále gúgdqíñi mارة állame tháñ.
- Ála államagú talátá mارة mارة gúúdqa ma dííñi ále wassaíí thírí na ndu.
- 2. Ála daa geedíe dííñi náfar náfar mارة áshímbíríña maagundíeqí u thaarathéqí mارة állama guudqa tháñ
- 3. Á géedí gúúdqa ma mارة ále shu shúpqiñ alú pqishí ála áhuluqí tha aqílí busqíkethúle.
- * Ála áshurúñá geedí tha arok 4 wálla 5 ma mارة ále gúdqí
- * Albadalá gúdqímáreñe añ dqukqúnuñ mارة gúúdqa ma mارة ále shushúpqiñ alú.

Azañzaña maabí ágarrañíeqí

- Ála ágííthíña geedí busqíkqe íqabíídua gubal mارة gúúdqa dííñi alú
- Assaqá gúdqí mارة ma mارة ále shupqí alú ála águdqíñagú mín 3-5 u mín 6-10
- Geedí bádaqa guudqa ma holígú ála ábadqíñegú bakqá híbí mارة añ.

Thoñoríndú daaláne tháñ físh

- Álá áshuríña geedí tha arrok 4 ma squríñuqígu alá daaga dííñí náfar náfar
- Alá águgudqíña ma madqúgundí alá kqala gagú” bádaqá”
- Máré baró gúúdqa mín 3-4 dagíga ma mare álé harí haará madí máré
- Ma máré álé shuríñí shambálo alá águdqíñagú fish mín 4-4 dagíga máré bírthíña.
- Álá daagà ashúkqulá namuqí fish añá shuríñ máré alá kqalagagú máré lágazíñe tháábá pqííshíeqí u tháábá gambíeqí ma máré álé gúgudqíñí.
- Álá áshuríñagú tha assátqur máré thóóha arrókí tháñ
- Tha assátqur alú alá gía alqaláma ma squríñuqí thá 25-30 mítír alá kqalagagú “bádaqá” máré thulá ma máré álé gúgudqíñí lé añá zíí alqalamá, máré físh mathó añá hoolóo máréyeqí.

Almízán alú dqííña

Shambá daalá addárs alqáwal

Gíñ kqalgala almízán gídí almáqana míllañ lakín tha addársaleyú gíñ kqalgalá almízán huluqí tha ímulíñale.

Gíñ gíí géedí mbá dqíínga máré almízán alu kqíllíñ haíga máré maabí ndú huzúzu tha ashúkqulá gímnastíkuyú ma kqálagalagú 1.2 wálla thabá gambi, thabá pqííshí mbá pqíshí míllañ mbá gíí máré tha alú máre mmaané. Alíshan shúgo maabá ágarrañí gíñ gíí géedí tha addársaleyú alá pqúlá márthe shamba gíí máréne ma pqíshí.

Shambá daalá addárs attání

Álá shákqala geedíe gíñ holí thá bulueqí mbá pqúlíñ almízáñ alú dqííñaqí.

Álá áshakqalthíña geedíe mǎré zǎá tha assátqur are ma pqíshí mare
dqííña almízáñ alú

Álá thóthohíña huqíe alá shúríña thá hu dqukqúnuñ

Álá ábíídu huqíe alá shúríña thá hu dqukqúnúñ u hú máñ shíñ alá rúsqa
thaarathéqíe mǎré átqawalíñaqí

Álá físh áshakqalthíñagúe mǎré rúsqa hú máñ maaqundíe u mǎré
átqawalíñe.

Álá áshakqalthíñagúe físh mǎré rúsqa hú máñ alú thoñor thá thééleyeqí

3. Mbá tqúkqusqígalá hu

Álá tqúkqusqa hú máñ thoñor thá thééleyeqíe alá aqshakqalthíña mare.

- Álá tqúe kqúsqa hú máñ maagundíeqíe alá áshakqalthíña mare.

4. Álá áshakqalthíña geedíe mǎré múfa gushuñámáre tháábá holloñoníñ ma mǎré alé zǎqí

5. Álá alíkqísha alú u alá dqííña almízáñ alú thá hu dqukqúnúñ.

- Álá rúsqa thabá alú thá thééleyeqíe u alá ádamu huqíe alá shúríña
- Álá áshakqalthíñagúe mare alíkqísha alú mǎré múfa hú thába gambi
u mǎré áfaruyú.
- Álá áshakqalthíñagúe mǎré ádamu huqíe mǎré shúríña
- Álá áshakqalthíñagúe mǎré ábíídu huqíe u mǎré hásqula (ráfafa) thá
shooreqí
- Álá áshakqalthíñagúe mǎré ádamu huqíe u mǎré shúríña ma bííduqí

6. Álá ashakqalthíñagú máré fía añ thá gushuñ dqukqunúñ u màré dqañósha thá hú máñ alú máré rúúsqa thabá alú thá shooreqí

7. Álá adídíña geedí thá sqídqía ndu alú wálla tha alkúrsí alú ma mare alé dqíñí almízáná thabo alú. *****

- Álá adá tha alkursí alú thá thééle
- Álá áshakqalthíña adídíñ mín tháába gambit tháábá pqíshíeqí
- Álá áshakqalthíña adídíñ mín tháábá pqíshí tháábá gambíeqí

Álá áshorthíñagú ma shílé alá fish ámothíña maréyú

Shambá daalá addárs atálít

Almízán alú dqííña assáqá ábíbidíñulá busqíkqeqí dqafa ruqí tha almí zán alú dqííña assáqáñgúnúñ ashan almí zán dqíñlá alú thá busqíkqe boolókqedqe.

Geedí gárra shúlíndùle ashan gárra shambá dqíñlá almízáná busqkqethú alú thá shúlíndú buluyú walá ma m1rthé mbá tqokqoló thále. Thá shúlínduleyú alá ázañzaña geedí mbá gárra mare u alá pqulá mártthe na alfaídákqedqe alá móótha márttheyú.

Álá dqííña almízán alú alá shapqeníña thá aqakqa alú

- Álá gássama geedí alá áshuríñagú tha arok
- Tha arok kqíllíñ alú alá gía dííñí mbá squríñí mín

20 le 30 mítír u alá jáhaza assátqur u alá ásha kqalthíña geedí tha assátqur alú mare shuríña thá hu alú u máré áhatha thabá thá shooreqí mare baró shepqeníña

1. Geedí shúríñí tha assátqur kqíllíñ alú

* Márae rúúsqa thabá alú thá thééleyeqí

* Márae áhatha thabá alú thá shooreqí

* Márae tháma thabá thá thééle u maagundí márae baró shepqníña ma mare álé dqíñí almízán alú

* Mín mbá záá márae baalá shúgo márae lágazíña aré maagundíeqí márae baró mathó añá zío mareyeqí

2. Álá shárfata geedí tha almedánú álá kqalagagú márae tqúkqusqa húmáre dqukqnúñ u márae damé tháábá márae baro shùríña mín 8-10 sekondí ma mare álé dqíñí almízán alú márae fish shákqala shambálo thá hú máñ

* Álá damá huqí tháábá álá gúgudqíña mín 5-10 sekondí u álá fish thóóhagá huqí.

Álá shepqéna tha alkúrsí alú ma maabíálé dqíñí almízán alú

Álá gássama geedí tha arrók árbaqa álá baró1 daagá alkúrsí dqúkqunuñ, dqúkqunuñ Alkúrsí íyú dqaañákqedqe ma tímmá 30 sentí mítír u squríñákqedqe shin 1-2 mítír pqíshí míllañ

1. Á máába ágarrañí daagá mártne ndú márae háa tha alkúrsí alú mare baró guuzu shambá fédqí thabá thá thééleyeqí

• Alá shepqéna ma maabí álé rusqí thabá thá thééleyeqí

• Alá shepqéna ma maabí álé áhathí thabá shooréqí

Álá shepqéna thá hu alú

Álá shepqéna thá hu íyú

2. Tha alkúrsí alú

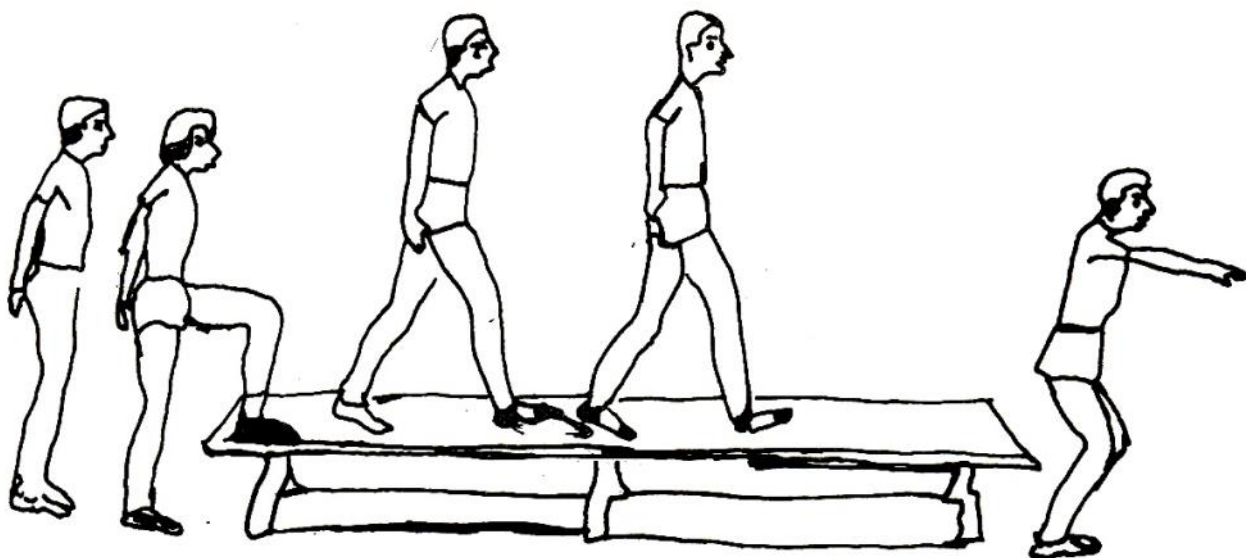
Álá áshushuña thabá ma maabí álé gúgudqíñí

Álá áhatha thabá u álá móótha ma maabí álé shepqéní

Álá áhatha hu thaarathéqí u álá móótha ma maabí álé shepqéní

Álá shúríña thá hu dqukqúnuñ álá fuudqa thabá maagundí álá álíqíshe
á lá mumúlíña huqí

Álá áshakqalthíña geedí máré háá tha alkúrsí alú u máré buthé shambá
zíné tha assure buluyú.

Assúra 3.10 Álá shepqéna tha alkúrsí alú ma maabí alé dqíñí almízán alú

Álá dqííña almízán tha ashúkqulá thabo u mbáhú

Álá shárfata geedí ths almedánú álá áshakqalthíña ashúkqulá thabó u
mbá hógú mare állame than.

1. Álá rúúsqa thabá alú thá thééleyeqí álá álíqísha alú u álá fish
áhatha alú máré shákqala mandáñ man dáñ míthíl atqayára.
Assáqá shákqal máréné máré àlé shímbíríñí

2. Añá shúríñ mǎré, mare ahathíña hu thá shooréqí. Thambáleyú ála mumúlíñe thá huule sáwa.
3. Mín añá shúríñ mare, mǎré áhatha hu thá shooréqí mǎré áshushuña maagundíeqí u thaarathéqíu ála guuzu thá hule sáwa.
4. Ála áhatha thabá alú thá shooréqí u ála áhatha hu alú ála shúríña thá hu alú u ála thaaqá ála fish shúríña ma pǎqíshí.

Shambá daalá addárs arrábe

Ála shepqéna thá sqísqía ndu alú ma maabí ále dqíñí almízán alú

Ála áshuríña geedí ma madqu gundí thá sqísqía ndu alu

Mín mbálo ála áshakqalthíña aguzua dqafaruqígú thá sqísqía ndu alú

Alíshan bakqá rushí géedí ma maré ále shepqení thá sqísqía ndu alú,
 ála jahazagá gwwsí pǎqadínegú mín thírí

1. mín mbá há mǎré ma madqu gundígú thá sqísqía ndu alú

Mare rúúsqa thabá thééleyeqí mare shepqeníña

Maré áhatha thabá thá shooréqí shooréqí mǎré shepqéna hu nduyu 5 le
 10

Maré thámá thabá tha alúyu mǎré shepqéna ma maré ále dqíñí almízán
 alú mǎré matháthí mín 5-10 marrát

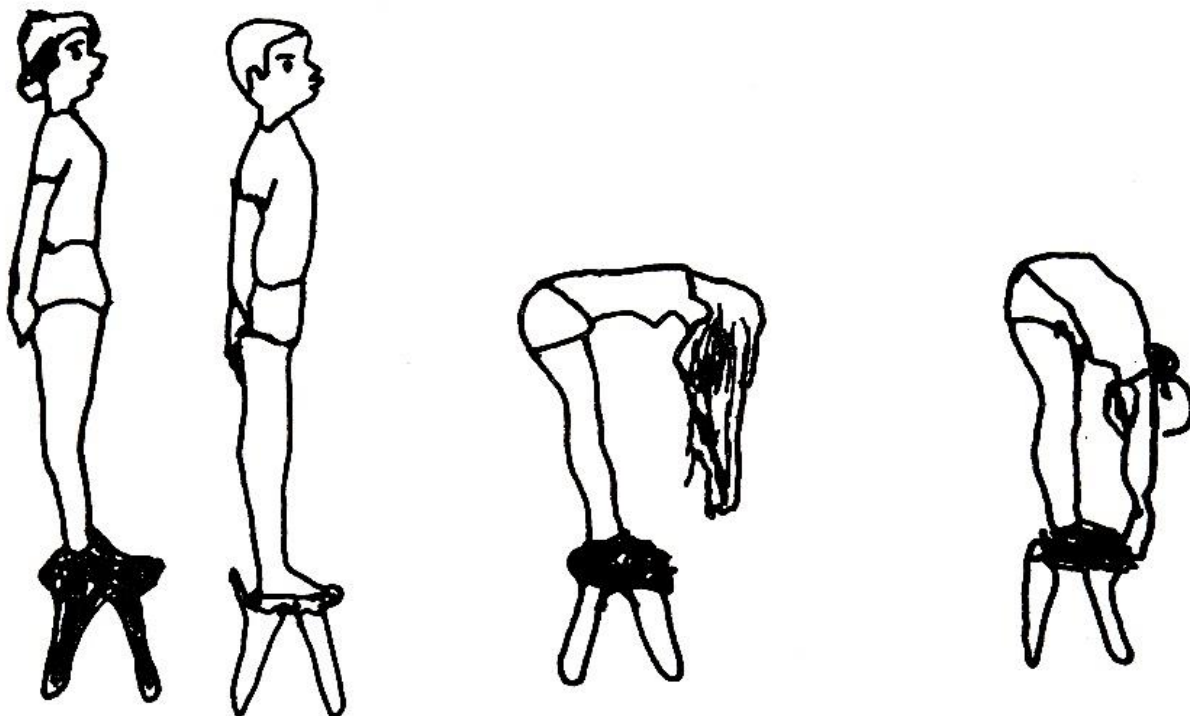
2. Mǎré shúríña thá sqísqía ndu alú

Maré rúúsqa hu dqukqúnuñalú mǎré guuzu tháába mǎré fish shákqala
 thá hú máñ

3. Mǎré shepqeníña thá sqísqía ndu alú mǎré hársqa añ añá hársqó hú
 mañ áñ ma maré ále dqíñí almízán alú

Shambá daalá addárs alhámís

Shambá zíiné tha assure buluyú álá há thá hu dqukqunúñ tha albáambar alú álá fish áha hú máñ u álá buthé thoñor añá háolá

Assúra 3.11 shúríña tha albáambar alú ma maabí álé dqíñí almízán alú Shambá madíláne tha assúrayú álá há tha albáambar alúe, álá álíqíshe, álá rúúsqa thaba thírtheyeqí u álá háسابa mín 1-4 álá baró gúúdqa thá hu hollo ñoníñálá lufá tha almárteba alú.

Mín mbá háálá tha albáambar alúe álá átqawalíña hu dqukqúnuñí tha alháwayú. Tha mbáleyu, álá ábídu hu alúqí, álá rúúsqa thabá alú, busqí kqí mín thééle thá shooréqí álá ábíduqí álá baró shákqala thá hu hol-

Azañzaña maabà ágarrañè

- Álá jáhaza alkúrsí u albàambar tha alqádadá geedú
- Ma alé államígú géedí ñgunúñ tháme thá albál ma pqíshí.
- Álá tháme tha albálgú bakqá shákqal máréne ma sharí ma mbá államóólá maré

Shímbíríña

Rotha arekqedqe

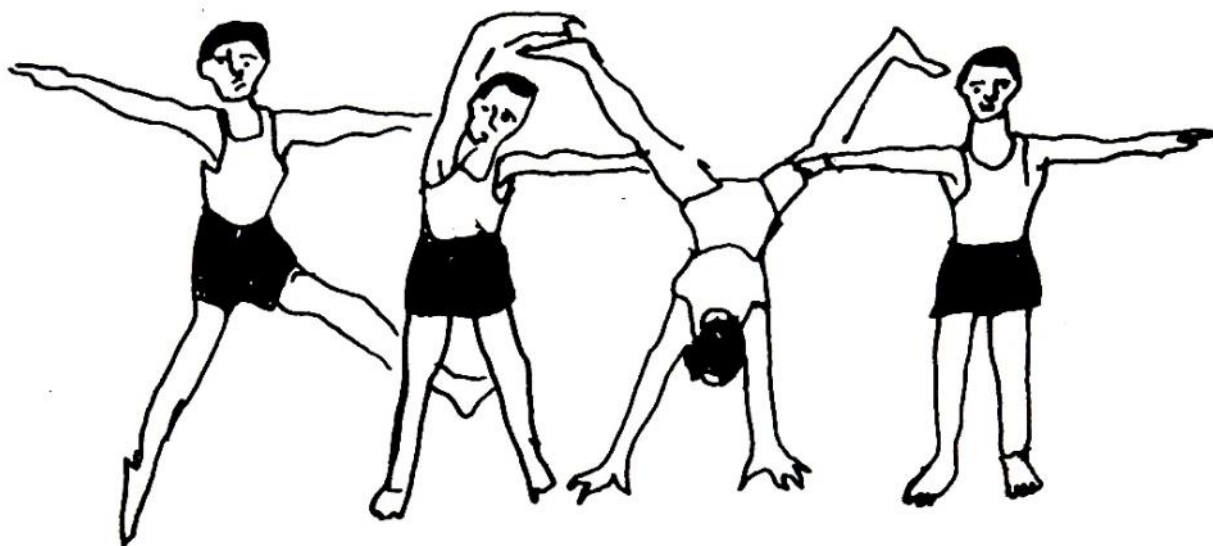
Álá shárfata geedí tha almedánú.

Mín mbálo álá áshakqalthíña shímbíríña u ílakqañkqañagú

Ma álé shákqal máré álá thámagá albálgú álá fágada mbá shákqalne ma pqíshí álá kqala ñínéqí ané mádíña ahapqúnaatheqí.

Geedí hoshalne tháñ shíñ màré daagá arraqí

1. Álá áfaru huyú u álá múúfa sqakqa tháábá álá baró ahatha hu thá shooréqí mín tha sqakqayù u álá shímbíríña mandáñ.

ASúra 3.12 shímbíríña míthíl alqarabía hu

2. Álá thasqá u álá rúúsqa thabá alú thaarathéqí álá álíqísha doño thírtheqí, álá múfa sqakqa tháába álá lakqañkqañe thá gudí u thá bua alú álá baró ahátha.

Assúra 3.13 ílakqañkqaña

Geedí gádar ílakqañkqaña thaarathéqí u maagundíeqí ála ábadqíñegú màré lákqañkqañe.

Shambá daalá addárs alqáwal

- Geedí ílí geedí alfasílú kqíllíñ.
- Gíñ ílla tháñ almártaba.

Shambá thárlá aqílíqí

Ála gássama geedí tha arrók holloñoníñ ma namuqígú ála áshuríñagú ma squruñuqí thá mítírén mare lágazíña are añá zígá máábá ágarrañíeqí

Aqílí

Geedí holí thaarathéqí mare lókqañkqañe. Geedí holí tha arrók gundí shíñ mare rúúsqa hu u máré básha añ thá gushúñ á géedí ñgunúñ shepqueníña alú.

Azañ zaña maabá ágarrañíeqí

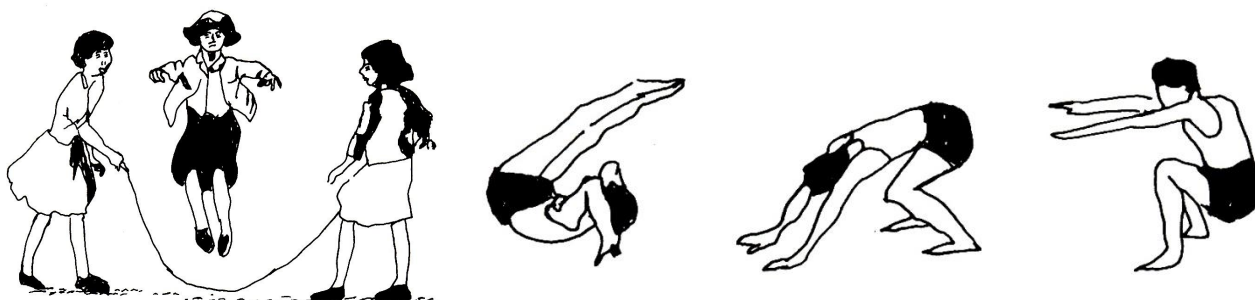
- Sha álé lákqañkqañe, áwal ála múúfá sqakqa tháába.
- Ála ádamu hu holloñoníñí ála thasqá.
- Ála tháma ñeesqá busqkqethú tháába alú mín mbá tqukqúsqí thába mín thá kqóñkqoloñ ála áhía alú thá bishí arethéqí ála baró lákqañkqañe.

- Tha mbáleyú ashan bakqá shapqúthí géedí sqakqa tha alú u máré dúrraqí álá thámaqá albálgú ma pqíshí.

3.2.1 Bridging Activity

Word Bank

Rolling - Amidqiñkqiró
 Skipping rope - Diiñíguudqa
 Jumping - Guudqa
 Stepping - Shepqena
 Rotating - Shimbîrîna
 Balancing - Shuríña tha almízán

1. In the picture, Genet is _____ [jumping]
2. Genet never falls down while she is doing this kind of exercise. She is very good at _____ [balancing]
3. The game that they are playing is called _____ [skipping rope]
4. Meseret and Addisu are _____ the rope [rotating]
5. Genet can stop the rope by putting down her feet and _____ on the rope [stepping]
6. This picture shows a child who is _____ [rolling]

3.3 Gíñ shà kqallá male thóthohíñgalá áñí

Alhádafá addarsalé

Mín mbá kqodí géedí addársale gádarígú méré

- Mádíña gugudqíñe ma pqíshí
- Mádíña shepqenaqí u gugudqíñaqí
- Ííla aqílí gagíñugalá.
- Geedí gárra gugudqíña thá shúlíndu talátayú. Álá móótha márttheyú thále sha ané hía méré alú ma pqíshí.
- Álá águdqíña geedí añá zíí tha annúsá assatqur holloñoníñ alú.
- Álá águdqíña geedí gíñ squríñí alú mín 30-40 s.m
- Álá águdqíña geedí gíñ gúgudqíñlá alú mbá madqu gundí walá ma shúríñga méré hu.

Shambá ágarrañlá addarsalé

- Álá shákqala geedíe gugudqíña u shepqena ma pqíshí álá mádíña márttheqí.
- Álá ábadqíña geedíqí méré gía gíñ maadó máreqí
- Geedí madíne shakqalá álá kqalagágú méré mádíña ahapqúnáátheqí
- Álá mádíña geedíe assúrá mádíñ gugudqíñaqí u shepqenaqí.
- Álá pqulá geedíe alkqanúná áqílí gagíñugalá u álá áqílthíña méré kqíllíña mare.

Gíñ pqadí addárs alé

Assúrá mádíñ gugudqíñaqí u gíñ íllá aqílí gagíñugalá than.

Gugudqíña

Shambá daalá addársalé

- Álá gássama geedí tha arrók árbaqa u ála bakqa añá káffaquí tha annúsu.
- Álá shákqala ála mádíña geedíe u ála shíñ kqala márthé méré shákqala tha arráha u mandáñ mandáñ.
- Á géedí hoshala maabá ágarrañí tháñ méré lágazíña doño tháábá gambíe u tháábá pqíshíeqí.
- Álá ásquiríñu huqí ála tqúkqusqa bua thá thééleyeqí u ála shákqala shímbírá dqáñíyu.
- Álá rúúsqa thabá thírtheyeqí u ála áshímbíríña bua alú thaarathéqí u ma agundíeqí.

Álá hásaba aqílíqí ála shákqala thá geedíle u ála baró kqala mártheqí méré shákqala thá boolómáre u méré máthíña thí.

Shá alé thará aqílíléqí ála ádamu hu holloñoníñí mín mbálo ála alíkqíshe ála múúfa sqakqa tháába u ála áhatha doño alú. Mín mbálo ála tháma ñeesqá busqkqethú thá hu alú alá baró águdqíña thaabá thaarathéqí. Mín mbá lufí thába thá sqakqayú ála tháma ñeesqá busqkqethú thaabá alú alá águdqíña hu thaarathéqí.

Azañzaña maabá ágarrañíeqí

Shambále ála thóthohíña ñeesqá busqkqethúqí mín tháábá thá hueqí u mín thá hu tháábeqí ála gúgudqíña tha hu u tháába. Álá shákqala ma shá bbaha aguzua gíñbúúshú holí tha adááru.

Másal :- Shambá gudqí bóñosh.

Guudqa thá hu holloñoníñ thaarathéqí

- Álá áfaru thabayú ma huluqí thá bishí arelé u álá shuríña ma bí-íduqí álá jáhaze aqíleqí.
- Álá tqúkqusqa hu mín thá gushuñí álá áshushuña thabá mín thaarathéqí maagundíeqí álá gúúdqa thá hu holloñoníñ. Álá tqúkqusqa gushúñ u álá álíqísha busqíkqe álá baró gúúdqa thá hu holloñoníñ
- Álá thasqá u álá damá thééleqí álá baró gúgudqíña thaarathéqí.

Shepqena u gugudqíña

Shambá daalá addársalé

Sha alé thára aqílí álá áshuríña geedí tha arrók

Álá pqulá geedíe gíñ gárre máre sha shepqena u gugùdqíña mmaané.

Mín mbálo álá áshepqeníñagú thaarathéqí.

Sha alé shákqalá álá áfaru huyú u álá álíqíshe.

Álá múúfa sqakqa tháába álá áhatha doño alú álá jáhaze.

Mín mbálo álá tháma ñeesqá busqkqethú thá hu alú álá fáásqa thabá thaarathéqí.

Tha mbáleyú álá gádara busqíkqe agudqíñá thaarathéqí tháábále sáwa.

Thabá assáqá wásalne thá sqakqayú álá tháma ñeesqá busqkqethú tháába alú álá baró águdqíña hu.

Aqílí gagíñugalá

Boríd u pqero

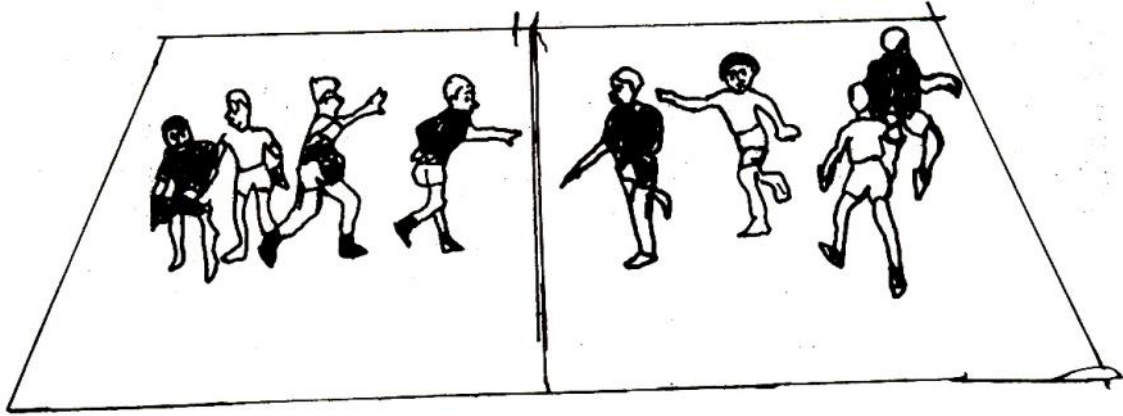
Rotha aré áddarsalé u shambá thárláne

Álá gássama geedí ma namuqí tha abuura holloñoníñ u álá jáhazagá almedáná ílí maré thayú mbá dqáñíyu mín 20-30 mítír. Álá daa abuura dqukqúnúñ hu sha boríd u abuurá mañ shíñ pqero. Álá áshuríña abuura maré holloñoníñ ma gothu are u ma squruñuqí thá mítírén. Assáqá thárlá aqílí, abuurá squllá hu áné gaga abuurá máñ. Shá géedí zañzañá álá squl-lá alhárfá alqawalú hu taláta marrát u álá daa geedíe 2 sekónd wálla 3. mín mbálo álá squlá hu kqíllíñ. Abuurá squlóola hu áné gaga abuurá máñ. maabá múlíñláqí gubal áné dqafára añá ma daadó alú goorálayúno álá áshehere mín tha aqílíyu.

Maabá walá mulóole áné ádamu aqílí ndu lé mín áné kqóoda.

Alkqanúnákqedqe

- Sha álé thará aqílíqí álá sqúlá abuura hu
- Alqádadá abuuró namuqí
- Azzámaná hasqúlí áqílí taafagúgalá
- Shapqutha tha ashídda u hu maamár ma manaqá
- Mín mbá kqódí áqílí abuurá mulóogalá maabí bílloqí ñínéñ goríyú

Assúra 3.14 Aqílí gagíñugalá

Shambá daalá addárs attání

Aqílí gagíñugalá, mulalíqí

- Geedí alfasílú kqíllíñ ñínéñ ílne.
- Gíñ thíkquqí kqíllíñ ñínéñ ílláne tháñ

Álá gássama geedí alfasílú tha abuura holloñoníñ álá gía manáñ ma mbá gagí u manáñ shíñ ma mbá gagíla.

1. Álá pqúa assátqur hollóñoníñ ma gothu are abuurá gagíeqí u mbá gagíleqí u álá físh pqúa assátqurá máñ fish ma squríñ áñ thá 50 mítír.
2. Tha assátqurá maagundú gundí álá áshuríña geedí gagí ma squríñ ańí thá 3 mítír.
3. Tha assátqurá thaarathú alú álá á shuríña geedí gagíla.

Shamba ílláne

1. Ma maabí kqála sha tháre á géedí thulá thaarathéqí geedí gagíla sha bakqá múlíñlá maréqí máré múlíña assátqurá zíí thá 50 mítír alú lakín magú mulaláqí gubal máré wásala assátqurthí goorá layúnogú

2. Abuurá gagóola áné shíñ gaga álá ádamu aqílí gundí

Assúra 3.15 aqílí gagíñugalá

Shambá daalá addárs attálít

Maabí ílne : Geedí alfasílú kqíllíñ.

Shambá thárla aqílí: Álá gássama geedí alfasílú tha abuura hollóñoníñ ma namuqí u álá áshuríñagú thá shímbír u álá kqalagagú físh mارة squalá annímíra, mارة shuríña thá shímbír hu, mارة rúúsqa thaba alú mارة múfa ahapqúnááthá tháñ na bua alú.

Assáqa thárla aqílí abuurá fíógá alqud áné gaga ahapqúne.

Aqílí : sha álé thára aqílí maabá thárné áné squalá annímírá fédqíne.

Maabá gagí áné gaga ahapqúne áné mule gubal áné wásala añá zíóne ma mulané áné shúsha ma alkqanímá kqedqe walá ma mulané shíñ álé shúsha ñine ma alkqaníma.

Maabí holí tha abuurrayú mارة ádamu aqílí ndu lémín á annímíra kqóóda mbá sqúllá hu.

Ndu mootha

1. Assáqá thúlla walá maabí mathí maagundí sha álé múfa wálla álé dqafára.
2. Álá áthothohuñu abuuraqí mbá gagóóqí álá shíñ gaga.

Shambá daalá addárs arrábe

Álá gássama geedí tha abuura hollóñoníñ ma namuqígú álá áshuríñagú tha shímbír álá kqalagágú máré squlá annímírá mín wáhíd (dqukqúnúñ) ma mare álé shúríñí thá shímbír hu u máré múfa ahapqúnáátha na bua alú.

Sha álé thára aqílí, abuurá fíógá alqud ñínéñ gagí sha álé thára aqílí á abuurá gagí squlá annímíra fédqiné maabá squlóólá hu áné buuna thá shímbír hu. Maabá gagí áné gaga ahapqúne áné mule gubal áné wássala añá zioné ma mulané áné shúsha ma alkqanímákqedqe. Walá ma mulané shíñ álé shúsha ñíne ma alkqaníma Álá ádamu aqílí ndu lemín álá squlá annímíra kqíllíñ hu.

3.3.1 Gíñ ílla ma álé náfagalé tha alqídda

Alhádafá addarsalé:-

Mín mbá kqodí géedí addársalé gádarígú maré

- Laaña alkúra u máré áshuríña hu

Shambá ágarrañlá addarsalé

- Álá áshuríña geedí tha ahóz máré állama alkúra laaña u hu ashuríña.
- Álá pqulá geedíe shambá lañlá alkúra u mbá áshuríñláne hu u álá mádíña mártheqí.
- Álá állama máré mbá huluqí tha addárajá shúlíndu maréle u máré mamáthíñathí

Gíñ pqadí addárs álé

Alkúra

Gíñ íllá mbá náfagalé tha alqídda hórí añ míllañ tha mbáleyugú dqukqúnúñ laaña u hu ashuríñá mmaané

3.3.1 Bridging Activity

Word Bank

- Kick - laaña
- Bounce - águgudqîña
- Receive - múúfa
- Control - alú dqîña (hu ashurîña)

1. Teacher should give some balls to the students and ask them to do

the following (in English):

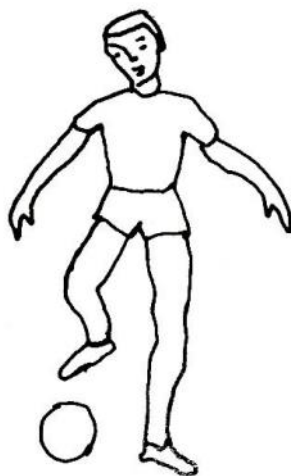
- a. Kick the ball
- b. Bounce the ball
- c. Receive the ball
- d. Control the ball

2. As the students are doing each action with the ball, they should say outloud the following sentences:

- a. "I am kicking the ball"
- b. "I am bouncing the ball"
- c. "I am receiving the ball"
- d. "I am controlling the ball"

Laaña u hu ashurîña

Álá áshurîña geedí tha abuura árbaqa u maré shúrîña ma squríñuqí thá 8-10 mítír.

Assúra 3.16 alkúra laaña u hu

1. Álá áshakqalthíña geedí mbá shúríñí tha abuurá alqawalúyú á gádí mañ laaña ahapqúné alkúra mbá shúrúñí thaarathéqí tha abuurá mañú áné laaña thá huíyú thañthañú u ané baró adó shuríña maagundí.
2. Geedí laañóó gala alkúra méré áshuríña hu thá huíyú thañthañu u áné fish adá áné shuríña maagundí álá áshakqalthíña geedí kqíllíñ
3. Álá áshakqalthíña geedí méré bakqá shuríña tha assáf méré zía tha ajjóz méré állam alkúra laaña u hu ashuríña.

A/ Laaña thá hu

Alkúra gádargalá álá laaña thá hu. Gádargalá álá laaña alkúrá shuríñ hu tháñ u mbá adó tha alháwayú tháñ maamanañeqí. Alkúrá shuríñ hu u mbá adó tha alháwayú gádargalá álá laaña thá hu. Tha alkúra húyu alkúrá shuríñ hu álá tqú kqusqagá gushuñ u álá fíagá busqíqeyú álá baró laaña thá hu alú. Alíshan shúgo álá állama geedí mare laaña alkúra shambá zíiné thá bulúeqí.

I/ Hu ashuríña thá hu

Alkúra hu ashuríña álá náfagé tha azzáman álá múúfa alkúra álá laaña thoñor añá fédqígaláneyeqí. Alkúrá adoqí thírí wálla thá shor álá thá-áragá hu dqu kqúnuñ hu u álá tqúkqusqagá gushuñ baalá shúgo álá baró múfa tha hualú u álá áshuríña hu gádargala fish álá ámufu alkúra adoqíqí thírí wálla thá shor thá sqakqale álá áshuríña hu Álá állama geedí méré áshuríña alkúra hu mbá adoqí thírí wálla thá shor shambá zíiné thá bulúeqí.

1. Thá huíyú thañthañú
2. Thá hu théélé thuuthó /mbá zíqí mín bílsqoñ lé hu alú baalá
3. Thá hu théélé thañthañu/ mbá zíqí mín bílsqoñ le hu alú dqaaní

3.3.2 Bridging Activity

Word Bank

- Position - añ
- Team - abuura
- Team mate - maabí ábuura dqúkqunuñ

1. In football, there are two _____ who play against each other.
[teams]
2. Each _____ has 11 players who play together against the other _____. The ones who play together on the same side are _____ [team, team, teammates].

3.4 Aguzua thá shá shapquthá almusíqóle (Alhíssa 14)

Alhádafá addarsalé

Mín mbá kqódí geedí addársalé gádarígú méré

- Gúgudqíña ma huluqí thá thá shapquthá almusíqóle, mare ká-áraba ma huluqí thá shapquthá almusíqóle.
- Gúúdqa dííñí alú ma huluqí thá shapquthá almusíqóle
- Shákqala gíñ huluqí thá shapquthá almusíqóle.

Shambá ágarrañlá addarsále

Thá shúlíndúleyú ála állama geedí méré gúgudqíña mandáñ mandáñ u tha arráha ma huluqí thá shapquthá almusíqóle.

Ála állama geedí thá gíné almusíqó mbá shapqúthílá tha abuura u tha ajjóz méré állama.

Ála áhalthíña geedí gíné almusíqóyú mbá huluqí thá dííñí guudqale, méré shíñ gúúdqa ma hulunè than.

Geedí madíne shakqalá ála kqalagagú méré madíña ahapqúnaathéqí ála pqlá márthé shambá gílláne u ála kqala márthe físh méré matháthí.

- Álá áhalthíná geedí almusíqá alkqómíá dqafaruqíyu tha almusájel u álá állama maré aguzua rakqasqí alú than.
- Álá áqílthíña geedí almusíqá madíhú tha adáárú ma álé beega máré thabáyu u gíné almusíqógu u máré guuzugá.
- Ma gadaruoqí álá áhalthíña geedí gíné almusíqóyú mbá algábííla dqafaruqí mbá beelá mandáñ mandáñ u tha arráha ma maré álé guuzuqí.

Gíñ pqaadí addársalé

- Almusájel
- Gíné almusíqó mbá beelá

Rootha are

Náñ kqallá “ shapquthá almusíqo ?” Gíñ kqallá shapquthá almusíqó kqalgala tha ndú Alqíngílízú sha “rítím” Gíñlé huluqí tha azzámanle tha almusíqayú. Mbále gígímáñ azzámaná hasqúlne mmaané. Imaadá thá boolókqedqe gíñ hasqúlí azzáman mmaané. Aguzua kqíllíñ alíshan gídí shapquthá almusíqó kqássabí hatháñ sháñ hoshala tháñ.

Kqíllíñá kqedqe gúrí alfíkíráñkqa sháñ hoshala tháñ.

Másal:

ma hatháñ hasqúla “tennis áfagadíñ hatháñé roothále ma pqíshí Maabá ílí teenís shapqúthí alkúra thá rakét. sha álé hoshala alkúra tháñ mín añá áháthóóné lé añá lufíné á pqíshíñ maabá madíne añ míllañ mádíñ azzámaná hasqúlne.

Gíñ físh hoshallá tháñ tha aqílí tenísúyú alkúra alú moothá mmaané.

Alkúrá shaapqúthíla alíshan shapqúthí lá tha ashídda azzámaná hasqúlne sha áné lufá thírí kqosqí míllañ. Alíshan bìrí walá gúrí alfíkírá famílu sha álé hoshala than.

Gíñ zíqí tha addúníayú kqíllíñ alíshan gídí aguzua walá zíqí mbá thohíqí mín shapquthá almusíkqó. shapquthá almusíkqó zíé mín mbá hálagálá maabí zíqí hássí u pperíñ sha zíqí thaarathéqí. Aguzua gíñbusqí alu, mbá gíñbúúshu u mbá famílu u íthothóhá awakítú kqíllíñ huluqí thá shapquthá almusíkqóle. Shapquthá almusíkqó ma hoshaláña tháñ tha almusíkqa, shambá adí bóólóyu u mbá shúríñné hu mmaané.

Shapquthá almusíkqó bíshí shapquthá almusíkqó mmaané. Almusíkqa ma gígí thá shapquthale sáwa. Booloyú almusíkqó walá ma gíída shapquthá walá sqawarí u walá bádqíqí. Shapquthá almusíkqó thíkquqí ma sharí ma alláhja. Walá ma shílthíñé maabí gádarí álá shapqútha nagára álá ííla tháñ másal maabí gádarí álé shapqútha aqílí alqadó buuna u murthá akaarabíña thá nagára maá lé náfagalé tha alafé wálla tha asqesqeh. Alíshan shúgo álá náfaqí thá shapquthá almusíkqó álé gía gíñ dqafaruqí. Maabá táábaqa almusíkqa gubal áné hía tha alláhjayú thá okestíra áné maada shambá shapqúthíláne u áné táábaqa.

Aguzua kqíllíñ gídí shapquthá almusíkqó ñine thayú. Shapquthá almusíkqó shíñ gídí azzámanákqedqe. Shapquthá almusíkqó gídí thoñoríndú dqafaruqí u gássamlá sha mbá adí tha arráha, mbá annusú u mbá bírí.

Gubal álá ágarraña geedí haará álá thará shapquthá almusíkqó agarraña. Alíshan shapquthá almusíkqó ñínéñ pquadí maabí sha álé ádqañtháña algúdurá almusíkqó. Maabí holígú mthíl karí Ary mín thá Gérman kqalígú sha álé thará almusíkqaqí thá shapqutha shapquthá almusíkqó zíqí thá gíñ gídí arrúhú kqíllíñ thá roothayú tha aguzuayú u thá gíñ kqíllíñú.

Shapqutha thíkqílá thá gíñ ma halagáyu u thá gíñ gía máabayú. Thá gíñ ma halagáyu shapqená u buuná famílu u mbá gíñ búúshu u thá gíñ gía maabayú shíñ thá almusíqayú ñínéñ thíkquné.

Shambá daalá addárs alqáwal.

- Alqáwal ála sqokqooha geedí méré kqéera gíñ hozíla hu mbá holí tha adáarámáreyú.
- Ála físh kqalagagú mare kqéera gíñ hozíla hu thá hu holoñoníñ u thá hu dqukqúnuñ.
- Ála áfagadíña shapquthagú mbá zíqí dqukqúnuñ, mba zíqí holoñoníñ u mbá madqu gundí.
- Ála kqéera hohóz hú u ála pqulá mártheqí.
- Ála állama maré tha abuura

Ála náfaqí tha nagára wálla thá almusajel ála áhozíña geedí tha almusíqale. Ála ádqoñoshíña geedí tha almedánú tha arrók ála faró alú muñgúnuñ mare áhalthíña ahapqúnáátha almusíqayú u á géedí ñgunúñ shíñ hozá thá húmáre.

Ála gássama geedí tha abuura 3-5 ála daagá nagáragú wálla gíne almusíqó máñ u ála kqalagagú mare hozá mín 1-5 dagída mín mbálo ála buura alúgú añ dqukqúnuñéqí u ála kqalagagú méré mádíña hohózámáreqí thá 3 dagíga mín mbálo ála pqudága almusájelgú méré hozá tha almedánu holoñomíñ holoñoníñ.

Shambá daalá addárs attání

- Álá kqala geedíe maré gía gíné almusíqó tha azzínk mushe, tha alkós u thá hodía bííló.
- Gíne almusíqó mbá alqadó maále beelá tháába wálla thá gaagú mارة áhalthíñayú na booloyúkqedqe.
- Álá gássama geedí tha abuura u álá áshuríñagú tha assáf álá baró kqalagágú mارة bía gíné almusíqó mارة tháába wálla thá gaagú bííló ma maré álé hárí. Geedí shúríñí tha assáf álá kqalagágú mارة bía thabáyú ma maré álé shapqúthí añ thá hu.
- Geedí dám gíné almusíqó álá áshuríñagú tha assáf geedí tha are u álá ábeethíña mare.

Másal : ma gía dím mارة aníiru huqí, ma gía dím dím mارة áfaru hu gundí, ma gía dím mارة áhatha thabá alú, ma físh gía dím dím mارة bía thabáyu u álá áshakqalthíña mارة ma madqu gundí.

Alqáhír baró álá áshuríña geedí gídí gíné almusíqó thaarathéqí mارة bía ma maré álé barshíñí tha almedámú ma geedíñgúnuñ álé bee thabáyu u ma álé hozígú.

3.4 Bridging Activity

Word Bank

- Riding – gundi haahó
- Tennis -tenís
- Paddle – Gíñshapqúthilá tenís tháñ
- Serve - dqaakqa

Picture of two children playing table tennis

1. Alemnesh and Abdunnassir are playing _____
[tennis]
2. Abdunnassir starts the game with a _____ [serve]
3. Alemnesh hits the ball back to Abdunnassir with her
_____ [paddle]
4. Alemnesh heard the sound of the horse running by while Ahmed
_____ it [riding]

3.4.1. Gugudqíña tha almusíkqale

Gín gíílá thá gíné almusíkqóle dqukqúnuñ gugudqíñá mmaané. Gádargalá álá ííla tha arráha u mandáñ mandáñ tha asqesqehle. Aqíílíle alíshan ádqañthíñ añ gundí maada u bishí badqía álá áqílthíña geedí ma madqu gundí.

Gugudqíña gádargalá álá gía thá gíné almusíkqóle u ma shar ma gíné almusíkqó lakín álá pqlá geedíe sha thále thá gíné almusíkqole ñínéñ gíí márene.

Shambá daalá addárs alqáwal

- Álá áshuríña geedí tha assáf hollóñoníñ, taláta wálla árbaqa.
- Álá pqlá geedíe sha gíñ gárra méré gugudqíña tha almusíkqa mmaané.
- Geedí madíne gígí ma pqíshí álá faro alúgú thaarathéqí méré mádíña ahaapqúnaathéqí.
- walá ma zíqíga gadí madíne gígí álá gía álá mádíña márttheqí.
- Mín mbá madíne géedíqí shambá gíílane méré shíñ járaba.

Azañzaña maabà ágarrañíeqí

- Assáqa shákqalne géedí ála kqalagá mارة tháma albál gíñ dúrre maréyé na hu.
- Ma ále shákqal mارة ála kqalagágú mارة squruñuqí bakqá shapqu-thu mare.
- Alíshan shìlthíñí maré shákqala mín 30 le 40 sekóndí mارة baró shóóra.
- Ála táabagagú mارة mamathíña thí ma pqíshí.

Shambá daalá addárs attáání

Ála áshuríña geedí tha almedánú thá shímbír. Ála áshurínña geedí 8 le 10 thá shímbír níníyú. Ála kqalagágú sha mín mbá halí mارة nagárayú assafárayú wálla almusájelíyú ma ále hárí mارة shíñ gúgudqíña thá shímbír níníyú. Ála kqalagágu mín mbá nagásí assot mارة shuríña hu u mín mbá shuríñné hu mارة dqoñósha. Ála táabaqagú mارة shákqala shambá kqalóóláne mártheqí u mare matháthí.

Geedí shólne gígí mارة dqoñósha u ála shákqala lémín á gadí dqúkkunuñ gashá. Mín mbálo ála ádqoñoshíñagú añá mارة u geedí walá shákqalóóne ála áshakqalthíñagú ála áshakqalthíña geedí kqíllíñ .

Ála thóóha aqílíqí hohózeqí ála gía thá thoñoríndú namuqí.

Azañzaña maabá ágarrañíeqí

Ma shar ma mbále ma zíqí thoñoríndú pqíshí thá geedíle ála áshakqalthíñane maré than.

Ma maré ále gúgudqíñí tha almusíkqalé mارة álíqqshe, mارة mufa gushuñámáre u mارة thasqá

3.4.1 Bridging Activity

- Field - gurlalmedán
- Athlete – maabá arríadó/maabá busqíkqeqí abibîdíñuó

1. Ahmed and Abdunnassir are _____ who are going to
Word Bank play football. Ahmed told Abdunnassir that he would
meet him at the _____ where they will play. [field]

3.4.2 Kaaraba tha almusíkqa

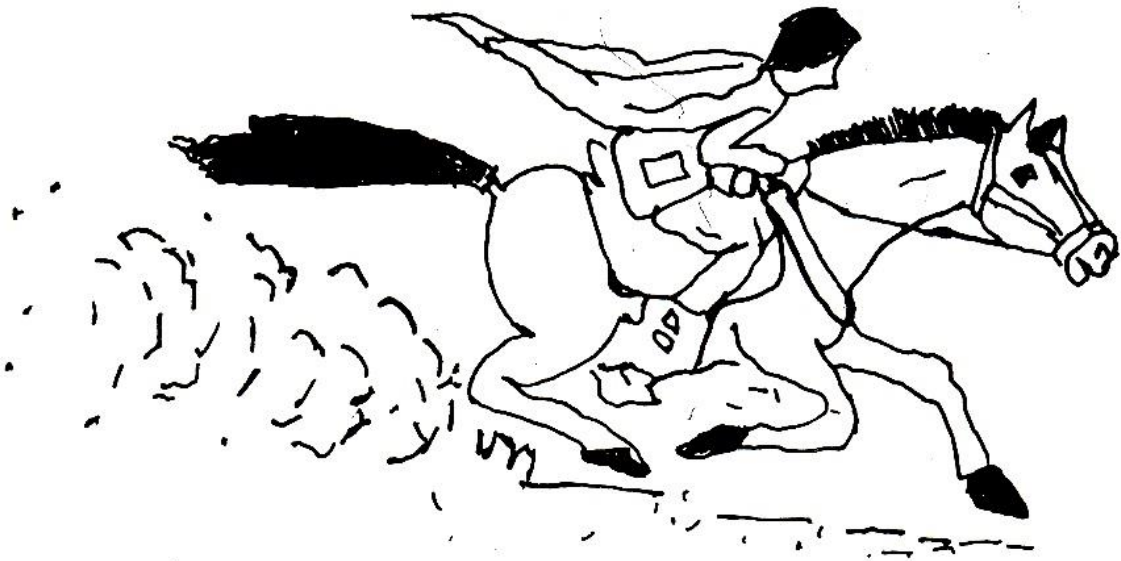
Almusíkqá kaarabó gádargalá ála mádíñe tha asqesqeh. Shapquthá kaarabó mádíñle thá wahíd sítasharáwí u thá wáhíd alhámís “nota” ma ámadquolá gundí áné daa shapquthá kaarabó. Ála állama geedí tha almedánu màré kááraba míthíl murthá.

Gígígú

- Ála áqílthíña geedí shapquthá buunó thá shapquthá kaarabóle sítqáshar ma dqukqúnuñ.
- Ála áqílthíña geedí shapquthá shepqenó 20 thá shapquthá kaarabóle 30.

Azañzaña

Gígìlé áqílthíña geedí tha abuurá á ábuura máñ gía tha asqesqeh u á ábuura máñ shíñ gía thá kaaraba.

Assúra 3.17 murthá akaarabíña

Shambà daalà addàrs alqáwal

Álá áshakqalthíña geedí shapquthá kaarabó thá gíné almusíqó u máré bíagá thabayú.

- Álá fará geedí tha almedánueqí mare ííla shapquthá kaarabó íshírín tháabayú bebé u thá nagàra.
- Á gèedí ííla shapquthá kaarabó áshara u íshírín thá shapquthá buunóle mbá shepquenóle.
- Á geedíe máré mádíña shapquthá shepquenóqí, mbá buunoqí, mbá guudqoqí u mbá kaarabóqí
- Álá kqála geedíe mare tqoora tha almedánu ma máré álé gúgudqíñí u ma máré álé káárabí míthíl murthá máré bíagá asqesqeh.
- Alqáhír baró álá áshakqathíña geedí assúra mádíñ shapquthá kaarabóqí.

Shambá daalá addárs attání

- Shà géedí mádíña almusíqqa kaarabóqí ála áshuríñagú tha assáf mare thúlá tha almedánú.
- Ála gássama geedí tha abuura ála ábunthíña abuura dqukqúnuñ tha almedánu u abuurámáñ shíñ ála kqalaga mارة kááraba mín mbá halí mare assafárayú le 30 mítír.

3.4.3 Dìñí guudqa thá almusíqqa.

- Ála ákaarabíña abuura dqukqúnuñ 50 mítír u abuurá máñ shíñ áné shepqéna áné mathóó are.
- Ála áshuríña geedí hólloñoníñ hólloñoníñ ála kqalagágu mín mbá madí mare alqalámaqí mارة thulá añ dqukqúnuñ u mín mbá halí mارة assafárayú mارة kááraba u mارة shímbíríña tha almedáníyú.

Azañzaña maabá ágarrañíeqí

- Ála áshora geedígú mín mbá shílí mارة .Ála nágasa alqádadá geedú ashan bakqá dqualu mارة alú ma mارة ále thulí.
- Gíñ shákqaló géedí gubal mbále ála ásawaríña mare.

Shambá daalá addárs attálít

Sha ále thára aguzualé á géedí áfaru huyú mín mbaló ála áhatha hú thabá gambi alú ála gúúdqa tháñ u mbá pqqíshí shíñ ála dqaakqa maagundí ála baró kááraba. Ma maabí ále káárabí ála tháára hú gambí hu kúllíyóm u mbá pqqíshí shin áné zía maagundí.

Aguzualé thá hú thabá gambi ñínéñ gííláne ála águdqíñ thaarathéqí ma maabí ále thulí u thabá hólloñoníñ shíñ ála tqúkqusqa thá bishí are-théqí u ála áshushuña thaarathéqí u ma agundíeqí.

Ála állama geedí mare guuzu mín mbá hal mارة shapquthá kaar-abóyu.

3.4.2 Bridging Activity

Word Bank

- Drum -Nagára
- Tempo – Tembó/Biirá almusíqó

1. During the festival, Alima was beating a _____ [drum] (picture of a drum).
2. When Alima beat the _____ faster, the _____ sped up and people danced faster. When Alima beat the _____ slower, the _____ slowed down and people danced slower. [drum, tempo, drum, tempo]

3.4.3 Dìíńí guudqa thá almusíqale.

Shambá daalá addársalé

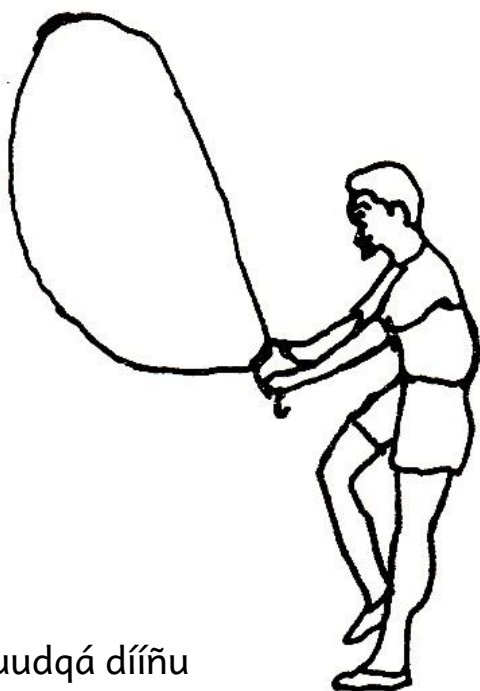
- Álá fará geedí tha almedánueqí álá áshuríñagú tha assáf u mارة bakqa añá káffaquí tha annúsá máreyu álá baró kqalagágú sha mín mbá halí mارة assafárayú wálla nágárayú mارة gúgudqíña míthíl maabí gúdqí dííńí ma maré álé áshushuñ thabámáre.
- Álá shapqútha nagára tha arráha u mandáñ mandáñ mín mbá shíñ halne géedíyú mارة shíñ gúgudqíña mín 15-30 sekondí.
- Álá áshuríña geedí holloñoníñ thaarathéqí alá daagá dííńí squruńígú mارة damé na ndu alú mín mbá halí mارة almusíqayú mارة áshushuña dííńí á géedí madíne guudqá shíñ gúgudq íña mارة mín 15-30 sekondí

- Geedí walà gádarné álá ásarabíña maré , geedí dámí dííñí álá thóóhegú álá shàkqala dííñí guudqa tha almusíkqa ma shabba huqí u álá ádamuqí sha áné muusqa geedí busqíkqe u áné ásqara maré aluyú.

Azañaña maabá ágarrañíeqí

Shá géedí állama mandáñ álá shapqútha gíné almusíkqó thá shapqutha baalá ma álé shíñ táábaqa géedí. Ápqíshíñ márthe ashúkqulá pqeríñí.

- Thá shúlíndúlé bakqá gúdqí géedí dííñí áktar mín 35 sekondí
- Álá állama geedí tha almusíkqá pqíshí mártheqí 3-5

Assúra 3.18 guudqá dííñu

Shambá daalá addárs alqáwal

- Álá áshuríña geedí tha assáf tha almedánú álá pqulágagú shambá fágadí maré thoñoríndu thá guudqa. Álá águdqíña geedí thá hu dqukqúnuñ añá zíí maré mín mbá kqalgalánegú sha mbá pqííshí maré gúúdqa thá hú pqííshí u mín mbá kqalgalánegú sha mbá gambi maré gúúdqa thá hú thabá gambi lamina maré wássala añá ho-lóómaré.

- Álá gía shímbír thá sqakqayú tha bubuda wálla thá sqakqá fuudí ma squruñuqí thá mítírén álá baró áshuríña geedí tha assáf máré tqúkqusqa húmaré u máré gúúdqa thá hu dqukqúnúñ mín thá shímbírámañú lé thá shímbírámañú.
- Alqádadá shímbíru tha assátqur dqukqúnuñ thá hu dqukqúnuñ maré záá tha assátqurá gogolñuqí lé añá zíí gádí álafí añ alú u maré mathó are. Álá físh gía shímbír thá sqakqayú u álá mádíñe thá mundí á géedí gúgudqíña thá hu hollóñoníñ mín thá shímbírámañú thá shímbírámáñúéqí.
- Ma geedí álé gúdqí dííñí tha almusíkqalé álé shapqutha márthé shapquthá huluné tháñ maré állama tha abuura.

Shambá daalá addárs attání

- Ashúkqulalé alishan madí géedí u múshañí á géedí dqóñondí pqlá geedí bíllóeqí.
- Álá daa geedí taláte dííñí dqukqúnuñ.
- Mín mbálo álá águdqíña geedí dííñí tha almedáná dqaañíyú.

1. Álá águdqíña geedí thá hu hollóñoníñ tha almedánu

- Gubal á géedí gúúdqa dííñí álá mádíña marthé shambá gúdqí már-éne mín mbálo álá águdqíñagú náfar náfar lémín áné fía márthé alú kqíllíñá mare.
- Á géedí hólloñoníñ damá dííñíqí na ndu alú máré áshushuña ma álé shíñ qúdqí fádí dqúkqunúñ máré ílla lémín áné fía márthé alú kqíllíñá mare.

- 2. Álá daa geedíe dííñí náfar náfar máré gúúdqa thaarathéqí u maagun dieqí máré állame than.**

Azañaña maabá ágarrañíeqí

Geedí walá tharane guudqá ma holígú ála ábadqíñe bakqa híbí mare añ u ála farága shímíngú méré állama thá mare.

Sha ále gúúdqa dííñi tha almusíkqá ála náfage tha almusíkqá huluné than méré állama u ála ábadqíñegú.

3.4.4. Aguzua tha almusíkqale

Ála ázala almusíkqá pqishí geedíeqí ála áhalthíña maréyú méré shíñ guuzu shambá fédqí méré mín mbá halí méréneyú.

Á máábá ágarrañi táábaqa geedí ma madí guudqágú ma pqishí u wála ma madí méré mín mbá halíméré almusíkqayú.

Ála jáhaza almusíkqá pqíshí tha almusejel ála áhalthíña geedíyu.

- Almusíkqá alkqomía dqafaruqí.
- Ála áhalthíña geedíyú áwal shá mare fágada.
- Ála shapqútha gíne almusíkqó tha arráha u mandáñ mandáñ u ála dqokqothagú tha annúsú.
- Almusíkqá haalóó géedíyú ála ákada ma gádar méré haará.
- Almusíkqá thámóoga mare íle ála dqokqotha maré ándí alkqómía gídíne.
- Almusíkqá haalóó géedíyú ála kqala mártheqí méré ázala mbá pqishí mártheqí mare hozá.
- Almusíkqá azzamanú má zíqí mbá thámóoga géedí íle ála kqala mártheqí mare daagá array.
- Almusíkqá ápqishíñlá tha alqálamú ála áhalthíña marèyù u mare daagá arráy.

- Haará thá Afríka ála áhuluqí tha mbá Itíopqíale ála áhozíña geedí.
- Á géedí gássame tha abuurá mare háara ahapqúnááthé haará pqíshí mártheqí.
- Alqáhír baró ála árothu geedíqí máre daa arráy aguzuamártheqí.
- Alfídío ma zíqí tha almádarasú ála mádíña geedíe haará Itíopqía u mbá thá Afríka.

Aguzua tha almusíkqa, shapquthá shepquenó

Shambá daalá addársalé

Á géedí náfaqí thá gíné almusíqó mbá shákqalá mare shá maré mádíña aguzuaqí tháñ tha abuura u náfar náfar ma ála shapqúthí mare.

Shapquthá shepquenó thá nagára

Shambá gárraláne gubál mbalé shapquthá shepquenó azzámanákqedqe mádíñlé thá notá rúbu. Shapquthá shepquenó gádarlá ála ííla ma álé beegalá témbó tha arráha u mandáñ mandáñ.

- Ála áshuríña geedí tha almedánú árbaqa árbaqa ála daagá nagáragú méré ííla shapquthá shepquenó tha arráha.
- Mín mbá kqódí méréne ála áqílthña maré ma bírí baalá shúgo.
- Á géedí rootha shambá dqafaru águzua maré.

Ála áqííthíña geedí shapquthá shepquenó ma bírí.

Alqáhír baró ála sáha geedíe gíñ shákqalóo méré u ála muusqa mártheqí u ála kqala mártheqí méré állama.

Shapquthá buunó thá almusíkqa

Shambá daalá addársalé:-

Tha addársá dqafáreyú geedí maadá shapqutha shepqaanó ma pqíshí. Tha addársaleyú mare gárra shapquthá buunó shapquthá buunó azzámaná kqedqe mádíñle thá 1/8 notá. Notálegú íllá thá tembó ma bírí baalá shugo.

Shambá íllá shapquthá buunó tha alafé

- Ma geedí álé holí tha alfásílu ála náfaquí tha alafé ála ílla shapquthá buunó.
- Ála ákada ma gádar méré shakqalá ma pqíshí.
- Ála fish áshakqalthíña maté ma bírí baalá shúgo.
- Ála áqílthíña shapquthá buunó ma bírí míllañ.
- Ála ágalu shapquthá buunó árbaqa u mbá shepqaenó árbaqa ála áqílthína mare u ála dqokqotha mare shambá dqafaru mare.
- Ála ílla shapquthá buunó má madqu gundí u ála ámothíña geedíyú.

Shapquthá guudqó tha almusíkqá

Shambá daalá addára alqáwal

Tha addársá dqafáreyú geedí maadá shapqúthá buunó u mbá shepqaenó Tha addársaleyú shíñ mare gárra shapqutha guudqó. Shapquthá guudqó mádíñlé thá notá 1/16. Alqalámá almusíkqolégú ma íllaña ma madqu gundí áné hatháñé sha pqutha guudqó Ála bírthíña u ála ádídíña tha arráha thá tembó.

Gígí

- Álá áshuriña geedí tha almedánú álá kqalagágú méré háára dííñí guudqa shambá garrá méréne thá shúlíndu talátayú ma álé gúdqí mare.
- Á géedí rootha haará mára ma huluqí thá shapquthá guudqóle.
- Álá gássama geedí tha abuura, á ábuuramañ háára u á ábuura mañ shíñ gúúdqqa dííñí.
- Á géedí físh háára ma méré álé gúdqí dííñí

Shambá daalá addárs attaní

Á géedí dama thééleqí máre guuzuma mare haalá haarayú.

Álá gássama geedí tha abuurá álá kqalagágú mare guuzu aguzuá huluqí thá haarale. Ma álé ílmáre mare dama thééleqí u méré lagazíñe thoñoríndu kqíllíñéqí. Álá damá álá lágazíñe thaarathéqí u ma agundíeqí thaabá pquíshíe u tháábá gambíe tha alúle sáwa. Álá ázala haará huluqí tha aguzuale. AShan áné pquíshá álá gássama geedí tha alkqómía.

Shambá daalá addárs attálít

Ma maabí hárí államálá sha álé bíaga thabayú. Ma bíagalá thabayú sqáwarthíñ haara ma shar ma mbále musqí busqíkqeyú físh Aishan shúgo:

- Assáqá hár geedí
- Assáqá thám méré íle hare tha almusájel
- Assáqá ílí mare aqílí alqadó
- Assáqá hár mámanañ ma álé shín gíbíl máábí máñ álá bíagá thabayú u mare bía thabayú thá shooréqí thírtheqí u thoñoríndu kqíllíñéqí.

Shambá daalá addárs arrábe

Aguzua tha almusíkqa maáíé beegalá thabáyu u ma álé fígalá sqakqa thá hu

Thalé gíñ áhululáqí aguzua thabo u mbá hú mmaané. Ashan shúgo ma mare álé hárí

- Ma maré hárí abuura u ma maré álé thám haaré íle tha almusájel,
- Ma maré hozí hohózá alqadó.
- Máraé áhulu thabáqí thá hule mare bía thabáyú máraé fía sqakga thá hu lakín ma gía máraé thuthá pqíshí míllañ. Ma shar ma mbále assáqá ílí máraéne mare guuzu thoñoríndu kqíllñéqí.

Másal : Álá gássama geedí tha abuurá á ábuura mañ lágazíña aré añá horí múnzue u abuurá máñ shíñ añáhíí múnzúeqí. Abuura kqíllíñ máraé bádaqa thá boolo dqukqúnuñ, tha assáqa dqukqúnuñú u tha aguzua dqukqúnuñ. Máraé físh áshuríña hu ma dqukqúnuñ. Álá kqala mártheqí máraé matha thí.

Shambá daalá addárs alhámís

Gímnastíkí madqu gundí tha aguzuá almusíkqó

Álá há saba geedíe mǎré állama gímnastíkí daalá mǎrthéqí tha aguzua

Aguzua daalá mǎrtheqí ashan sáwar maré jáhazagá haará huluné than míthíl.

- Mǎré bíagá nagára
- Mǎré hááragá
- Mǎré thámagá íle haaréqí tha almusájel mare állama tha addárajaja u álá áshakqalthíña geedí alfasílú kqíllíñ ma madqu gundí

Aqílí gímnastíkúlé ashan màdíñ géedíqí assáqá zíí alqíd tha almádarasú álá kqala geedíe mare állama ma pqíshí assáqá thíkqíga mǎréne thoñor.

Álá múfa aguzualégú mandáñ u álá geera geedí madíne gígí ma pqíshí mǎré mádíña ahapqúnááthéqí u mare állama tha abuura.

1. Aguzua gíílá tha almusíkqa u thá shepqena

- Álá gássama geedí tha abuurá u álá áshuríñagú tha assáf tha almedánú shambá tqaru máre alú.
- Álá hàsabagagú tha arráha 1, 2, 3, 4, mǎré áshushuña thabá thírtheqí u thá shooréqí ma maré álé shepqení mín mbá kqallá 4 mǎré hatha thabá alú thá íle mín mbá kqallá 5, 6, 7, 8 mǎré ábu-tha thabé tha arráha.
- Mǎré máthíñathí ma namuqí mǎré záá ma maré álé guuzuqí lé tha annúsá almedanúyú ma álé hàsabígalá mǎrtheqí.
- Maabí zááo mín tha abuurá kqíllíñú maré ñínéñ áshuríñne hu t ha 8 tha annúsá almedanúyú.

3.4.4 Bridging Activity

Word Bank

- Free movement – Busqíkqeqí mumulîña tha arráha
- National anthem – Haará adaarú
- Aerobic – Hohózá adí thá busqíkqeqí abîbidîñuale

1. Moving your body as you want is _____ [free movement]
2. Sara is exercising and moving in time with the music. She is doing _____ aerobic exercise to keep her heart strong. [aerobic]
3. Before the football match, every citizen of the country sang the _____ about their flag [national anthem]

Igeerá ákqusqolé

I. Móóthá dqokqothálegú sha assé wálla busqáñ

1. Dííńí guudqa náfaqí assáhá busqíkqethúeqí.
2. Booloyú gín halláyú thá íle mmaané
3. Alqíkqlímá Beníshangúl Gumúz thíkquqí thá Itíopqía thañor añá híí múnzu tháábá gambíeqí.
4. Mín gíñ ábadqíñ busqkqeqí shepqena u buuna añ dqukqúnuñ ñínéñ thíqune thayú.
5. walá maabí gádarí álé jáhaza alhítím dookqó.
6. Aqílí gúgudqíñgalá walá pqíshí álé gia thá gíné almusíqkó
7. Alkúra gádargalá álá shapqútha thá hu añá fédqíláne.

8. Aguzua zíqí tha addúniáyú kqíllíñ walá zíqí mbá zíí thá shapquthá Almusíkqóyú.

9. Nagára walá ma gíné almusíkqó.

10. shapquthá kaarabó walá gádargalá sha álé áhuluqí thá shapquthá ñgúnuñle.

II. Roothá zíí thá “A” hu áhuluthé thá roothá zííqíle thá “I” hu

A

“I”

___ 1. Hu théélé thañthañú

A. Mín mbá thíkqínéne mbá aqafaruqí

___ 2. Hu théélé thuthó

E. Mín almúfsal lé hu alú dqááñí

___ 3. Bolí /ñΛ/

I. mín almúfsal lé hu alí baalá

___ 4. Alkúrsí dqíñlá almízán

O. Náfaqí ashúkquléqí

alú tháñ

___ 5. Thabá

U. mbá walá nagásí mín 30 sentí mítír

III. Ázalathá moothá ma asse

1. Gíñ walá huluqí tha ashúkqulá sawaróyú

A/ arrásím u dquula E/ mozák I/ “A” u “E” O/ walá zíqí

2. Gíne almusíkqó mbá shapqíthíla

A/ arrabába E/ alafé I/wazá O/ kqíllíñ

3. Thoñoríndú gíilá alhítím thañ thoñoríndu kámmu gássamgane ?

A/ 2 E/ 1 I/ 6 O/ 10

4. Gíñ walá huluqí tha ashúkqulá sawaróyú

A/ arrásím u dquula E/ mozák I/ “A” u “E” O/ walá zíqí

5. Gíne almusíkqó mbá shapqíthíla

A/ arrabába E/ alafé I/wazá O/ kqíllíñ

6. Thoñoríndú gíilá alhítím thañ thoñoríndu kámmu gássamgane ?

A/ 2 E/ 1 I/ 6 O/ 10

7. Sháñ dqíñlá almízán alú ?

A/ thá dqañoshá E/tha íyú I/ thaabá O/thaalú

8. Ándí mbá náfa alhítím gígíé thá dookqó ?

A/ hangír E/bele I/ arrabába O/kqíllíñ

9. Dííñí guudqa barshíñá nanó ábadqíñné ?

A/ mbá kqafathú E/ mbá alkíló I/mba alú O/ kqíllíñ

IV. Áhorathá añíyúlegú

1. Mín gíñ gíilá tháábá dqukqúnuñ _____ mmaané.

2. Alkúra dqaakqa u mufa aguzua busqethú mbá _____ mmaané.

3. Aguzua dqíñgalá almízáń alú thá _____ u thá shuríña ñínéñ gííláne.
4. Tha aqílí gagíñugalá maamánáñ mbá gagí mmaané u mamánáñ shíñ .

5. Mín gíñ busqíkqe íqabíbídíñuó dqukqúnúñ ____ almedanú mmaané.

Moothá ígeeró

I/ Assé u busqáñ

1. Assé	6. busqáñ
2. Assé	7. Assé
3. Assé	8. busqáñ
4. Assé	9. busqáñ
5. Busqáñ	

Moothá ígeeró

I/ Assé u busqáñ

1. Assé
2. Assé
3. Assé
4. Assé
5. Busqáñ
6. busqáñ
7. Assé
8. busqáñ
9. busqáñ

II. Roothá zíí thá “A” hu áhuluthé tha roothá zííqíle thá “I”

1. E

2. I

3. A

4. U

5. O

III. Ázalathá moothá ma assé

1. A

2. E

3. A

4. E

5. O

6. A

7. E

8. I

9. A

10. A

IV. Áhorathá añíyúlegú

1. Dqaakqa

2. Mbá ma halagá

3. tha aguzua

4. Mbá gagíla

5. Tenís